

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

BAK-WKR.0802.15.2024

Warszawa, 19 marca 2025 r.

Pan

Grzegorz Łoszewski

Prezes

Stowarzyszenia Filmowców Polskich

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku *o kontroli w administracji rządowej*¹ w terminie od 17 lipca do 30 września 2024 r. przeprowadzono kontrolę w Stowarzyszeniu Filmowców Polskich (zwane dalej: *SFP* lub *Stowarzyszeniem*) z siedzibą: 00-834 Warszawa, ul. Pańska 85. Zakres kontroli obejmował prawidłowość sposobu dystrybucji środków na działalność kulturalną, socjalną i edukacyjną, realizację i rozliczanie umów cywilnoprawnych zawartych z członkami zarządu oraz celowość wydatków Biura w zakresie ponoszonych kosztów działalności w latach 2020-2024.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały na podstawie upoważnienia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: nr 269/U/2024/MKiDN z dnia 10 lipca 2024 r., przez pracowników Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: ██████████ – ██████████ oraz ██████████ – ██████████ w Wydziale Kontroli Resortowej w Biurze Audytu Wewnętrznego i Kontroli, ██████████ – ██████████ oraz ██████████ – ██████████ w Wydziale Prawa Autorskiego Departamentu Prawa Autorskiego i Filmu.

Zgodnie z art. 47 w zw. z art. 46 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, przekazuję Panu Prezesowi Wystąpienie pokontrolne.

Kontrolą objęto prawidłowość dystrybucji i wykorzystania środków przeznaczanych na działalność o charakterze kulturalnym, socjalnym i edukacyjnym. Analizie poddano realizację i rozliczanie umów cywilnoprawnych zawartych z członkami Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich. Badaniu podlegały również wybrane wydatki Biura Stowarzyszenia Filmowców Polskich poniesione w latach 2020-2024, w tym m.in. wynagrodzenie Dyrektora Biura Stowarzyszenia Filmowców Polskich, nabycie dzieł sztuki, zakup działki pod fotowoltaikę, koszty poniesione na flotę samochodową, delegacje krajowe i zagraniczne, koszty związane z przedłużeniem umowy kredytowej na zakup bieżącej siedziby SFP oraz wydatki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224.

Działalność Stowarzyszenia Filmowców Polskich w zakresie objętym kontrolą należy ocenić negatywnie.

Ujawnione nieprawidłowości dotyczą wszystkich trzech kontrolowanych obszarów. W odniesieniu do prawidłowości dystrybucji i wykorzystania środków przeznaczanych na działalność o charakterze kulturalnym, socjalnym i edukacyjnym wskazać należy, że środki te były wykorzystywane niezgodnie z wymogami określonymi w art. 36 i 38 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Skontrolowane wydatki były dokonywane niezgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami Stowarzyszenia: Statutem SFP oraz Regulaminem prowadzenia przez SFP działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym. W wielu przypadkach środki na działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną były wykorzystywane w sposób nieuzasadniony działaniami podejmowanymi przez Stowarzyszenie, bez uwzględniania, a nawet ustalania obiektywnych i sprawiedliwych kryteriów, a także należytego udokumentowania ponoszonych wydatków. Wydatki pokrywane ze środków przeznaczonych na działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną w wielu przypadkach miały charakter nieplanowany i w pewnych przypadkach niezwiązany z działalnością o charakterze socjalnym, kulturalnym czy edukacyjnym. Ponadto Zarząd Główny SFP, jako dysponent środków Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Edukacyjnego, dokonując upoważnienia do samodzielnego dysponowania środkami ww. Funduszu na rzecz Prezesa SFP, zaprzestał weryfikacji poprawności i rzetelności wydatków z tego Funduszu przez niego dokonywanych w ramach udzielonego upoważnienia. Skutkowało to wielokrotnym wykorzystywaniem środków tego Funduszu w sposób arbitralny, dalece nieuzasadniony, a przede wszystkim sprzeczny z obowiązującymi w tym obszarze regulacjami.

W odniesieniu do realizacji i rozliczania umów cywilnoprawnych zawartych z członkami Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich wskazać należy, że Stowarzyszenie Filmowców Polskich przez wiele lat miało zawartą umowę cywilnoprawną z Prezesem SFP Panem Jackiem Bromskim. Wydatek poniesiony przez Stowarzyszenie w tym zakresie nie spełniał wymogów art. 36 i 38 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Wynagrodzenie wypłacone Panu Jackowi Bromskiemu Prezesowi SFP z tego tytułu w okresie objętym kontrolą wyniosło [REDAKTOWANE] i pokrywane było z potrąceń dokonywanych na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania. Koszt ten nie został ujawnionych w żaden sposób w regulacjach wewnętrznych Stowarzyszenia ani też nie ujawniono go jego członkom. Stowarzyszenie nie prowadziło rzetelnej weryfikacji ani dokumentacji potwierdzającej, jakie czynności i w jakim czasie były przez Zleceniobiorcę podejmowane. Zauważalny jest również brak zainteresowania ze strony organów Stowarzyszenia – Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej w zakresie sposobu wykonywania ww. umowy, jak również w odniesieniu do uzasadnienia utrzymywania tak wysokiego kosztu zbiorowego zarządzania, co budzi uzasadnione obawy, czy organy Stowarzyszenia w ramach prowadzonego nadzoru i podejmowanych decyzji działały gospodarnie, celowo i na korzyść uprawnionych. Ponadto zastrzeżenia Kontrolujących budzi sposób ukształtowania wynagrodzenia, jak również jego wysokość i zmiany tej wysokości na przestrzeni kolejnych lat, brak dokumentowania podejmowanych działań, brak ujawnienia kosztu umowy wobec uprawnionych. W odniesieniu do pozostałych umów zawartych z członkami Zarządu Głównego SFP, a objętych niniejszą kontrolą, Kontrolujący zgłaszają jedynie uwagi odnoszące się do ich zawierania przez osoby, które nie dokumentowały w sposób prawidłowy swojego umocowania do reprezentacji.

W odniesieniu do wydatków Biura w zakresie ponoszonych kosztów działalności w latach 2020-2024 oraz oceny ich celowości wskazać należy, że wydatki te ponoszone były w sposób niezgodny z wymogami określonymi w art. 36 i 38 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, Regulaminie Repartycji i Regulaminie prowadzenia przez SFP działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym. Wielokrotnie nie były dokonywane w granicach uzasadnionych działaniami podejmowanymi przez Stowarzyszenie na rzecz uprawnionych oraz nie były ustalane na podstawie obiektywnych kryteriów, często wręcz nie ustalano żadnych kryteriów poniesienia określonego wydatku. Wydatki te nie były również należycie dokumentowane zgodnie z wymogami ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, a nawet ustawy o rachunkowości, czy Kodeksu pracy. Ponadto podkreślenia wymaga, że znaczna część poniesionych wydatków miała charakter niecelowy, a także nie była wcześniej planowana.

Największym skontrolowanym wydatkiem Biura SFP było wynagrodzenie wypłacone Dyrektor Biura Stowarzyszenia Filmowców Polskich, które w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 marca 2023 r., wyniosło łącznie ██████████. Dokonane wypłaty na rzecz Dyrektor Biura SFP z tytułu premii uznaniowej, premii oraz nagrody na łączną kwotę ██████████ nie znalazło potwierdzenia w przedstawionych dokumentach. Ponadto Stowarzyszenie nie udokumentowało w całości lub w części kwot przyznanych dla ww. pracownika w badanym okresie z tytułu premii uznaniowej ██████████, premii ██████████ oraz nagrody ██████████, co stanowi naruszenie ww. przepisów. Wynagrodzenia pracowników Biura SFP, w tym Dyrektor Biura, jak również umowy zawarte z członkami organów SFP, w tym z Panem Jackiem Bromskim pokrywane są ze środków stanowiących potrącenia z przychodów z praw. Wydatki ponoszone na pokrycie kosztów wynagrodzenia nie były w sposób należyty dokumentowane, a samo wynagrodzenie nie było w sposób przejrzysty kształtowane. Wysokość wynagrodzenia nie była ujawniana uprawnionym ani członkom Stowarzyszenia. Ponadto ukształtowanie wynagrodzenia dla Dyrektor Biura SFP nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego, biorąc pod uwagę fakt, że potrącenia na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania oraz kosztów działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym mają być ustalane na podstawie obiektywnych kryteriów, a koszty te powinny być określane na podstawie średnich stawek rynkowych za usługi o zbliżonym charakterze. Zwrócić należy również uwagę, że Dyrektor Biura SFP w kontrolowanym okresie otrzymała wyższe wynagrodzenie niż Prezes Stowarzyszenia.

Ponadto zakwestionować również należy zasadność posiadania przez Stowarzyszenie tak dużej floty samochodowej oraz nabywanie przez Stowarzyszenie samochodów klasy premium. Samochody te wykorzystywane były na koszt Stowarzyszenia (a więc i uprawnionych twórców) również do celów prywatnych przez pracowników, którym samochody te zostały oddane do dyspozycji. Jako nieuzasadnione ocenić również należy wydatki poniesione na zakup klimatyzatorów, które następnie po dwóch latach zostały odsprzedane Panu Jackowi Bromskiemu Prezesowi SFP. Zastrzeżenia Kontrolujących budzi także angażowanie środków oraz pracowników Stowarzyszenia do zakupu biletów lotniczych dla osób prywatnych towarzyszących członkom i pracownikom SFP podczas delegacji zagranicznej (Przegląd Polskich Filmów w Wietnamie), a niebędących członkami Stowarzyszenia ani jego pracownikami. Koszt biletów kupowanych dla tych osób prywatnych, był wprawdzie zwracany do Stowarzyszenia, jednak dopiero po kilku tygodniach, a nawet kilku miesiącach, co uznać należy za niedopuszczalne. Ponadto za niecelowe uznać należy wydatkowanie przez

Stowarzyszenie środków na sporządzanie przez podmioty zewnętrzne opinię i raport, które przygotowane były w głównej mierze w oparciu o anonimowe zawiadomienia kierowane do SFP, czasem bez udostępniania tym podmiotom jakiegokolwiek faktycznej dokumentacji wewnętrznej Stowarzyszenia, mając na uwadze rozbudowane zaplecze merytoryczne w postaci zatrudnionych i współpracujących ze Stowarzyszeniem prawników, w tym radców prawnych i adwokatów.

Ponadto decyzję o zmianie umowy kredytowej na zakup bieżącej siedziby Stowarzyszenia Filmowców Polskich w Warszawie, polegającej na przedłużeniu okresu kredytowania o kolejne 16 lat, ocenić należy jako podjętą bez uprzedniej, udokumentowanej analizy konieczności zmiany tej umowy, związanych z nią korzyści i ryzyk. Zmiana umowy kredytowej jednoosobowo przez Prezesa SFP, z pominięciem w procesie decyzyjnym Komisji Rewizyjnej i Zarządu Głównego SFP stanowiła przekroczenie uprawnień w świetle postanowień Statutu SFP oraz udzielonych Prezesowi SFP upoważnień do podejmowania czynności zobowiązujących i rozporządzających.

Stowarzyszenie Filmowców Polskich w 2022 r. dokonało zakupu nieruchomości gruntowej w Osowcu (woj. opolskie) w celu posadowienia na niej farmy fotowoltaicznej. Wydatki związane z zakupem samej tylko nieruchomości (bez kosztów paneli słonecznych) wyniosły łącznie 71.491,85 zł i zostały sfinansowane z Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Edukacyjnego, co jest niezgodne z ustawą o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, Statutem SFP oraz Regulaminem prowadzenia przez Stowarzyszenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym. Stowarzyszenie nigdy nie zbudowało farmy fotowoltaicznej na zakupionej nieruchomości. Wydatek należy jednoznacznie ocenić jako niecelowy, ponieważ nie przyczynił się do realizacji żadnego z celów statutowych SFP. Działania Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej w tym zakresie należy uznać za realizowane z nienależytą starannością ponieważ nie poprzedzono ich odpowiednią i udokumentowaną analizą prawnych i ekonomicznych korzyści oraz ryzyk tego przedsięwzięcia, jak również niegospodarne ponieważ poniesiono nakłady niewspółmierne do osiągniętych efektów.

Kontrolujący również ustalili, że Stowarzyszenie w okresie styczeń 2020 r. - czerwiec 2024 r. pokryło stratę w wysokości -2.932.700,09,00 zł z prowadzonej działalności gospodarczej, przychodami z działalności statutowej (tj. Funduszu przeznaczonego na działalność socjalną, edukacyjną i kulturalną), co było niezgodne z art. 36 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, jak również postanowieniami Statutu SFP i Regulaminu prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym. Przeznaczenie środków uzyskanych z potrąceń na jakiegokolwiek inne cele niż wypłatę uprawnionym, pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania oraz prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym jest niedopuszczalne i stanowi rażące naruszenie obowiązujących przepisów. Finansowanie strat z prowadzonej działalności gospodarczej przychodami z działalności statutowej stanowi działanie na szkodę samego SFP i – ze względu na przedmiot działalności Stowarzyszenia – interesów jego członków. Okoliczności powyższe mają szczególny wydźwięk w kontekście sposobu finansowania kontrolowanej jednostki.

1. Podstawy działalności i organizacja

Stowarzyszenie Filmowców Polskich jest organizacją zbiorowego zarządzania (dalej jako: ozz) prawami pokrewnymi do utworów audiowizualnych. SFP uzyskało zezwolenie na zbiorowe zarządzanie ww. kategorią praw na podstawie decyzji Ministra Kultury i Sztuki z dnia 29 maja 1995 r., nrDP.041/Z/13/95, które było następnie kilkakrotnie zmieniane.

Stowarzyszenie działa na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach*² (dalej jako: *Prawo o stowarzyszeniach*),
- 2) ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. *o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi*³ (dalej jako: *uzz*),
- 3) ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. *o prawie autorskim i prawach pokrewnych*⁴ (dalej jako: *upapp*),
1. statutu Stowarzyszenia Filmowców Polskich (tekst jednolity Statutu uchwalony przez Nadzwyczajny Walny Zjazd Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 23 marca 2019 r. w sprawie dokonania zmiany Statutu Stowarzyszenia Filmowców Polskich i przyjęcia tekstu jednolitego Statutu SFP⁵. Następnie zmieniony Uchwałą nr 13/2023 Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 24 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany statutu oraz przyjęcia tekstu jednolitego statutu Stowarzyszenia Filmowców Polskich oraz Uchwałą nr 32/2024 Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 22 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia tekstu jednolitego Statutu Stowarzyszenia Filmowców Polskich.

Cele działalności Stowarzyszenia obejmują:

- 1) reprezentowanie w kraju i za granicą środowiska polskich twórców filmowych i producentów audiowizualnych, formułowanie i wyrażanie ich opinii i postulatów, obrona ich interesów artystycznych, moralnych i materialnych, a w szczególności zbiorowe zarządzanie i ochrona powierzonych Stowarzyszeniu praw autorskich i praw pokrewnych,
- 2) współpracę w sprawach kinematografii z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, sejmowymi i senackimi komisjami ds. kultury i mediów, Polskim Instytutem Sztuki Filmowej, organami administracji publicznej, nadawcami telewizyjnymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie tworzenia, organizacji, produkcji lub rozpowszechniania utworów audiowizualnych,
- 3) współpracę w sprawach kinematografii z instytucjami Unii Europejskiej oraz instytucjami i organizacjami międzynarodowymi,
- 4) propagowanie w kraju i za granicą osiągnięć polskiej sztuki filmowej, współdziałanie w rozwoju nauki i historii filmu oraz w upowszechnianiu kultury filmowej w społeczeństwie,

---

² Dz. U. z 2020 r., poz. 2261

³ Dz. U. z 2024 r., poz. 1665

⁴ Dz. U. z 2022 r., poz. 2509, ze. zm.

⁵ Następnie zmieniony Uchwałą nr 13/2023 Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 24 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany statutu oraz przyjęcia tekstu jednolitego statutu Stowarzyszenia Filmowców Polskich.

- 5) udzielanie członkom stowarzyszenia i ich rodzinom pomocy w granicach i na zasadach określonych postanowieniami Statutu i regulaminem prowadzenia działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym,
- 6) pogłębianie więzi środowiskowej, współdziałanie w prawidłowym kształtowaniu stosunków między twórcami i producentami audiowizualnymi oraz aktywny udział w formułowaniu przepisów regulujących te stosunki,
- 7) wspieranie projektów o charakterze naukowym, edukacyjnym i kulturalnym w dziedzinie kinematografii, w tym inicjowanie i prowadzenie takich projektów,
- 8) wspieranie kształcenia i rozwoju filmowców, w szczególności poprzez prowadzenie szkół filmowych i studiów filmowych,
- 9) wspieranie działalności kulturalnej, w tym także prowadzonej przez inne podmioty, polegającej na zapewnieniu środowisku polskich filmowców warunków do pracy, dyskusji, wymiany twórczych idei i poglądów, w szczególności w ramach działalności domów pracy twórczej.

Zgodnie z §9 Statutu Stowarzyszenia, SFP wykonuje czynności z zakresu zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi poprzez jednostkę organizacyjną Stowarzyszenia – Związek Autorów i Producentów Audiowizualnych (dalej zwane: ZAPA). Do najważniejszych zadań ZAPA należą:

- 1) zawieranie i wykonywanie umów o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi oraz związana z tym obsługa uprawnionych autorów i producentów audiowizualnych,
- 2) występowanie o zatwierdzenie tabel wynagrodzeń z tytułu korzystania z utworów audiowizualnych,
- 3) negocjowanie i zawieranie umów z użytkownikami utworów audiowizualnych,
- 4) negocjowanie i zawieranie umów o reprezentacji z zagranicznymi organizacjami zbiorowego zarządu,
- 5) monitorowanie zakresu korzystania z utworów audiowizualnych i sprawdzanie prawidłowości wpłat dokonywanych przez użytkowników,
- 6) dochodzenie roszczeń o zapłatę wynagrodzeń i opłat dla uprawnionych autorów i producentów audiowizualnych,
- 7) dokonywanie podziału i wypłaty przychodów z praw autorskich lub pokrewnych,
- 8) monitorowanie praktyk rynkowych i aktualnego stanu prawnego w sprawach istotnych dla zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi do utworów audiowizualnych,
- 9) podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania naruszeniom praw autorskich lub praw pokrewnych,
- 10) występowanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, innych organów władzy państwowej, instytucji Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych w sprawach istotnych dla wykonywania praw do utworów audiowizualnych.

Zgodnie z §10 ust. 2 statutu Stowarzyszenia Filmowców Polskich, kadencja członków organów SFP trwa cztery lata.

Na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych w skład Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich wchodził^{6,7}:

- Prezes– Grzegorz Łoszewski (od 22 czerwca 2024 r., zastępując Pana Jacka Bromskiego, który pełnił funkcję Prezesa SFP od 6 grudnia 2001 r.)
- Wiceprezes – [REDACTED]
- Wiceprezes – [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego - [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego – [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego – [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego – [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego – [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego – [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego – [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego – [REDACTED]
- Członek Zarządu Głównego – [REDACTED]

W okresie objętym kontrolą, funkcję Dyrektora Biura Stowarzyszenia Filmowców Polskich sprawowały:

- Pani [REDACTED] (do 31 marca 2023 r.),
- Pani [REDACTED] (od 12 kwietnia 2023 r. – p.o. Dyrektora Biura SFP, od 20 października 2023 r. – Dyrektor Biura SFP do 4 lipca 2024 r.),
- Pani [REDACTED] (od 21 sierpnia 2024 r.)⁸.

W okresie objętym kontrolą księgowość Stowarzyszenia Filmowców Polskich prowadzona była przez:

[REDACTED]

Ponadto, osobami upoważnionymi przez Prezesa Stowarzyszenia m.in. do udzielania wyjaśnień i przekazywania wszelkich informacji wymaganych przez zespół kontrolujący byli: Pani [REDACTED],

[REDACTED]⁹, Pani [REDACTED]¹⁰, Pani [REDACTED]¹¹, Pani [REDACTED]¹² oraz Pani [REDACTED]¹³.

⁶ Zestawienie z dnia 24 lipca 2024 r. przygotowane przez Panią [REDACTED], na podstawie danych widniejących w Krajowym Rejestrze Sądowym.

⁷ Członkowie Zarządu Głównego nie będący w Zarządzie na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

⁸ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 20 września 2024 r.

⁹ Pełnomocnictwo z dnia 22 lipca 2024 r., udzielone przez Prezesa SFP, Grzegorza Łoszewskiego.

¹⁰ Pełnomocnictwo z dnia 31 lipca 2024 r., udzielone przez Prezesa SFP, Grzegorza Łoszewskiego.

¹¹ Pełnomocnictwo z dnia 31 lipca 2024., udzielone przez Prezesa SFP, Grzegorza Łoszewskiego.

¹² Pełnomocnictwo z dnia 13 sierpnia 2024 r., udzielone przez Prezesa SFP, Grzegorza Łoszewskiego.

¹³ Pełnomocnictwo z dnia 9 sierpnia 2024 r., udzielone przez Prezesa SFP, Grzegorza Łoszewskiego.

2. Fundusze o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym

W okresie objętym kontrolą zasady funkcjonowania funduszy o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym określały:

- 1) regulamin prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym wprowadzony uchwałą nr 22/2022 Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 21 maja 2022 r., w sprawie *zatwierdzenia regulaminu prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym*¹⁴,
- 2) regulamin udzielania pomocy finansowej członkom SFP wprowadzony uchwałą nr 10 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 13 lutego 2023 r., w sprawie *uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP*¹⁵,
- 3) regulamin Komisji Stypendialnej SFP wprowadzony uchwałą nr 13 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 13 kwietnia 2022 r., w sprawie *uchwalenia nowej treści Regulaminu stypendiów artystycznych*¹⁶,
- 4) regulamin programu wsparcia członków SFP poprzez dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych ich dzieci wprowadzony uchwałą nr 59 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 13 lipca 2022 r., „*Wsparcie członków SFP poprzez dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych i dzieci*”,
- 5) statut Stowarzyszenia Filmowców Polskich.

Zgodnie z § 9 ust. 1 Statutu SFP, stowarzyszenie wykonuje czynności z zakresu zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi poprzez jednostkę organizacyjną Stowarzyszenia – Związek Autorów i Producentów Audiowizualnych (dalej jako: ZAPA).

- 1) Zgodnie z § 2 ust. 2 oraz §2 ust. 3 Regulaminu prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym, przychody funduszu stanowią: środki potrącone od przychodów z praw autorskich lub pokrewnych na zasadach określonych w Regulaminie potrąceń na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym SFP w wysokości określonej w §18 ust. 5 Statutu SFP¹⁷,
- 2) przychody z praw, o których mowa w art. 41 ustawy *o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi*, na zasadach określonych w Regulaminie repartycji,
- 3) inne środki przekazane do funduszu na podstawie uchwał Zarządu Głównego SFP,

---

¹⁴ Uchylający Regulamin statutowego funduszu socjalnego, kulturalnego i wspierania twórczości filmowej uchwalony Uchwałą Zarządu Głównego SFP nr 69 z dnia 16 maja 2013 r. oraz Regulamin Funduszu Pomocy Koleżeńskiej, zatwierdzony Uchwałą Zarządu Głównego z dnia 25 stycznia 2007 r.

¹⁵ Uchylający Regulamin udzielania pomocy finansowej członkom SFP wprowadzony uchwałą nr 94 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 27 października 2022 r.

¹⁶ Uchylający Regulamin stypendiów artystycznych wprowadzony uchwałą nr 24/2008 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 11 lutego 2008 r.

¹⁷ 10% przychodów z praw autorskich lub pokrewnych inkasowanych przez Stowarzyszenie przeznaczają się na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym.

4) odsetki bankowe od środków zgromadzonych na rachunku bankowym Funduszu.

Zgodnie z §3 ust. 1 Regulaminu potrąceń na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym Stowarzyszenia Filmowców Polskich¹⁸, potrącenia są dokonywane od przychodów z praw pobranych przez ZAPA na rzecz uprawnionych w ramach wykonywania zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi na podstawie zezwolenia na zbiorowe zarządzanie udzielonego decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Potrącenia od przychodów uzyskanych przez SFP, które nie stanowią przychodów z praw, w szczególności opłaty z tytułu niewykonywania przez użytkowników praw autorskich lub praw pokrewnych obowiązków informacyjnych zasądzonych przez sądy, mogą być dokonywane, o ile Zarząd Główny SFP tak postanowi w drodze uchwały.

Zgodnie z §3 ust. 2 ww. regulaminu, potrącenia są dokonywane niezwłocznie po zainkasowaniu przez ZAPA przychodów z praw od podmiotów zobowiązanych do ich zapłaty.

Dyrektor ZAPA, w terminie 30 dni od dnia zakończenia miesiąca kalendarzowego przekazuje do Biura SFP informację o wysokości kwot zainkasowanych na rzecz uprawnionych, od których dokonywane są potrącenia na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym wraz z przekazaniem informacji o wysokości kwoty potrącenia. Na podstawie przekazanych informacji Zarząd Główny SFP w drodze uchwały podejmuje decyzję o przekazaniu kwoty dokonanych potrąceń na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym.

W roku 2020 Zarząd Główny Stowarzyszenia Filmowców Polskich¹⁹ zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora SFP-ZAPA o wysokości kwot zainkasowanych z tytułu małych praw autorskich oraz o kwocie potrącenia z tytułu statutowego Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Wspierania Twórczości Filmowej postanowił przekazać na Statutowy Fundusz Socjalny, Kulturalny i Wspierania Twórczości Filmowej środki finansowe z tytułu przychodów SFP-ZAPA z małych praw autorskich łączną kwotę 28.208.117,33 zł.

W roku 2021 Zarząd Główny Stowarzyszenia Filmowców Polskich²⁰ zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora SFP-ZAPA o wysokości kwot zainkasowanych z tytułu małych praw autorskich oraz o kwocie potrącenia z tytułu statutowego Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Wspierania Twórczości Filmowej postanowił przekazać na Statutowy Fundusz Socjalny, Kulturalny i Wspierania Twórczości Filmowej środki finansowe z tytułu przychodów SFP-ZAPA z małych praw autorskich łączną kwotę 15.604.829,36 zł.

W roku 2022 Zarząd Główny Stowarzyszenia Filmowców Polskich²¹ zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora SFP-ZAPA o wysokości kwot zainkasowanych z tytułu małych praw autorskich oraz o kwocie potrącenia z tytułu statutowego Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Wspierania Twórczości

---

¹⁸ Załącznik do uchwały nr 21/2022 Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Filmowców Polskich z 21 maja 2022 r.

¹⁹ Uchwałą nr 13 z dnia 29 stycznia 2020 r., nr 23 z dnia 11 marca 2020 r., nr 36 z dnia 30 marca 2020 r., nr 38 z dnia 29 kwietnia 2020 r., nr 39 z dnia 29 kwietnia 2020 r., nr 40 z dnia 29 kwietnia 2020 r., nr 43 z dnia 2 czerwca 2020 r., nr 44 z dnia 1 lipca 2020 r., nr 47 z dnia 24 lipca 2020 r., nr 48 z dnia 21 sierpnia 2020 r., nr 52 z dnia 29 września 2020 r., nr 53 z dnia 29 września 2020 r., nr 55 z dnia 30 listopada 2020 r., nr 68 z dnia 23 grudnia 2020 r..

²⁰ Uchwałą nr 1 z dnia 2 lutego 2021 r., nr 10 z 4 marca 2021 r., nr 11 z 30 marca 2021 r., nr 12 z 12 maja 2021 r., nr 14 z 10 czerwca 2021 r., nr 29 z 28 czerwca 2021 r., nr 31 z 22 lipca 2021 r., nr z 27 sierpnia 2021 r., nr 35 z 29 września 2021 r., nr 38 z 3 listopada 2021 r., nr 49 z 29 listopada 2021 r.

²¹ Uchwałą nr 1 z dnia 12 stycznia 2022 r., nr 2 z 3 lutego 2022 r., nr 18 z 14 marca 2022 r., nr 25 z 13 kwietnia 2022 r., nr 30 z 27 kwietnia 2022 r., nr 46 z 2 czerwca 2022 r., nr 56 z 4 lipca 2022 r., nr 66 z 28 lipca 2022 r., nr 77 z 31 sierpnia 2022 r., nr 81 z 26 września 2022 r., nr 106 z 18 listopada 2022 r., nr 107 z 18 listopada 2022 r., nr 110 z 25 listopada 2022 r., nr 116 z 29 grudnia 2022 r.,

Filmowej postanowił przekazać na Statutowy Fundusz Socjalny, Kulturalny i Wspierania Twórczości Filmowej środki finansowe z tytułu przychodów SFP-ZAPA z małych praw autorskich łączną kwotę 31.837.531,65 zł.

W roku 2023 Zarząd Główny Stowarzyszenia Filmowców Polskich²² zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora SFP-ZAPA o wysokości kwot zainkasowanych z tytułu małych praw autorskich oraz o kwocie potrącenia z tytułu statutowego Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Wspierania Twórczości Filmowej postanowił przekazać na Statutowy Fundusz Socjalny, Kulturalny i Wspierania Twórczości Filmowej środki finansowe z tytułu przychodów SFP-ZAPA z małych praw autorskich łączną kwotę 25.265.744,70 zł.

W roku 2024 (na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych) Zarząd Główny Stowarzyszenia Filmowców Polskich²³ zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora SFP- ZAPA o wysokości kwot zainkasowanych z tytułu małych praw autorskich oraz o kwocie potrącenia z tytułu statutowego Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Wspierania Twórczości Filmowej postanowił przekazać na Statutowy Fundusz Socjalny, Kulturalny i Wspierania Twórczości Filmowej środki finansowe z tytułu przychodów SFP-ZAPA z małych praw autorskich łączną kwotę 11.493.714,80 zł.

Zgodnie z treścią regulaminu prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym (dalej jako Regulamin SKE) przyjętego Uchwałą nr 22/2022 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków (dalej jako ZWZC) SFP z dnia 21 maja 2022 r. § 4 Zarząd Główny SFP rozstrzyga w formie uchwały, biorąc pod uwagę cele i zadania określone w Statucie SFP oraz kryteria określone w § 2 ust. 5 Regulaminu SKE, rozstrzyga o celu, na jaki zostaną przeznaczone środki z Funduszu i ich wysokość (ust. 1). Natomiast Zarząd Główny SFP może upoważnić, w drodze uchwały, Prezesa SFP do samodzielnego dysponowania środkami pochodzącymi z Funduszu, na zasadach określonych w Regulaminie SKE, do kwoty wskazanej w udzielonym upoważnieniu (ust. 2). Zarząd Główny skorzystał z przyznanego Regulaminem SKE uprawnienia dwukrotnie, podejmując uchwały: 1) Uchwała nr 47/2009 Zarządu Głównego SFP z dnia 11 maja 2009 r. w sprawie określenia maksymalnej kwoty zobowiązań finansowych, do zaciągania których jest uprawniony Prezes Stowarzyszenia jednoosobowo; 2) Uchwała nr 53 Zarządu Głównego SFP z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie upoważnienia Prezesa SFP do samodzielnego zaciągania zobowiązań oraz dysponowania środkami pochodzącymi z Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Edukacyjnego. Pierwsza z uchwał umocowała Prezesa do samodzielnego dokonywania w imieniu Stowarzyszenia czynności zobowiązujących i rozporządzających do kwoty nieprzekraczającej 200.000,00 zł (słownie: dwieście tysięcy złotych). Drugą z uchwał Zarząd Główny SFP uchylił poprzednią i upoważnił Prezesa SFP do samodzielnego: 1) dokonywania w imieniu SFP czynności zobowiązujących i rozporządzających do kwoty 500.000,00 zł (słownie: pięćset tysięcy złotych); 2) dysponowania środkami pochodzącymi z Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Edukacyjnego, na zasadach określonych w Regulaminie SKE, do kwoty 500.000,00 zł (słownie: pięćset tysięcy złotych).

---

²² Uchwała nr 9 z 31 stycznia 2023 r., nr 12 z 22 lutego 2023 r., nr 15 z 2 marca 2023 r., nr 28 z 30 marca 2023 r., nr 30 z 20 kwietnia 2023 r., nr 40 z 27 kwietnia 2023 r., nr 42 z 6 czerwca 2023 r., nr 52 z 27 czerwca 2023 r., nr 58 z 18 lipca 2023 r., nr 61 z 17 sierpnia 2023 r., nr 71 z 9 października 2023 r., nr 85 z 30 października 2023 r., nr 90 z 6 grudnia 2023 r., nr 99 z 28 grudnia 2023 r.

²³ Uchwałą nr 4 z 1 lutego 2024 r., nr 20 z 1 marca 2024 r., nr 36 z 28 marca 2024 r., nr 37 z 12 kwietnia 2024 r., nr 50 z 7 maja 2024 r., nr 56 z 5 czerwca 2024 r., nr 76 z 27 czerwca 2024 r., nr 93 z 23 lipca 2024 r.

Z wyjaśnień²⁴ udzielonych przez Kontrolowanego wynika, że uchwała (przyp. wł.: nr 53 z dnia 2 czerwca 2022 r.) została przyjęta jednogłośnie przez cały Zarząd Główny SFP (13 członków). (...) Z protokołu posiedzenia Zarządu Głównego nie wynika jakimi argumentami kierował się Zarząd podwyższając kwotę upoważnienia z 200.000 zł do 500.000 zł. Kwota upoważnienia została podwyższona z inicjatywy Prezesa SFP. Wnioski formalne w tej sprawie nie były składane. Ponadto kontrolowany wskazał²⁵, że limit kwotowy dotyczy jednej czynności jakiej może dokonać Prezes SFP samodzielnie. Nie jest to limit określony dla danego okresu czasu. Nie był prowadzony rejestr/ewidencja decyzji finansowych Prezesa SFP w zakresie samodzielnego dysponowania środkami pochodzącymi z Funduszu. Zarząd Główny i Komisja Rewizyjna nie kontrolowały wydatków, o których zdecydował Prezes SFP w ramach upoważnienia do samodzielnego dysponowania środkami pochodzącymi z Funduszu bowiem działał w ramach upoważnienia. Podkreślenia wymaga również fakt, że uchwała o podwyższeniu kwoty upoważnienia została podjęta przez Zarząd Główny w obecnym składzie, z inicjatywy Prezesa i przy braku zastrzeżeń ani potrzeby uzyskania jakichkolwiek wyjaśnień ze strony wnioskującego, ale i jakiegokolwiek argumentacji ze strony członków Zarządu Głównego. Z Protokołu z Posiedzenia Zarządu Głównego SFP²⁶ wynika, że Pani ██████████ stwierdziła, że Zarząd Główny jest informowany o wszystkich podejmowanych przez Pana Prezesa decyzjach. Pani mecenas poinformowała, że wydatkowane w ten sposób środki są ujęte w planach finansowych. Pan Prezes zauważył, że dzięki umocowaniu mógł podwyższyć kwotę dotacji dla Festiwalu w Koszalinie. Poinformował, że rada programowa Festiwalu postanowiła zorganizować konkurs pełnometrażowych filmów dokumentalnych, co wiązało się z podniesieniem budżetu o około sto tysięcy. Wyjaśnił, że konieczne było natychmiastowe podjęcie decyzji i nie można było czekać aż zostanie zwołane posiedzenie Zarządu Głównego.

Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności (art. 2 ust. 2 Prawa o stowarzyszeniach). Posiada zatem niezależność w działaniu. Niezależność ta nie jest jednak nieograniczona. Stowarzyszenie Filmowców Polskich realizuje zadania organizacji zbiorowego zarządzania. Sposób i zakres realizacji tych zadań określa ustawa o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, a także zezwolenie ministra ds. kultury i dziedzictwa narodowego na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi. Ustawa określa na co przeznaczane są przychody z praw, w jaki sposób zarządzane są te kwoty, sposób dokonywania potrąceń, zasady dokonywania poboru, podziału i wypłaty przychodów z praw, zapewniając staranność, prawidłowość oraz przejrzystość procesu podziału i wypłaty, a także zasady dokonywania potrąceń, które mają być uzasadnione, a przede wszystkim udokumentowane. Uchwała do samodzielnego dysponowania środkami do określonej kwoty sama w sobie niezgodna z prawem nie jest. Niemniej jednak w kontekście wykonywania zbiorowego zarządu czynności podejmowane na jej podstawie muszą opierać się o jasne, przejrzyste kryteria dysponowania środkami i dokumentowania wydatków. Upoważnienie do kwoty 200.000 zł, a następnie 500.000 zł doprowadziło do sytuacji, w której Prezes wydatkuje środki w sposób niekontrolowany przez organy Stowarzyszenia, a także w sposób dalece nieuzasadniony. Przykładami takich sytuacji, które zostały ujawnione w trakcie kontroli były np. zawarcie umowy na usługi śledcze, zakup obrazów, finansowanie obiadów dla koła łódzkiego, zakup samochodów, czy zmiana warunków

²⁴ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

²⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

²⁶ Załącznik nr 38 do Wyjaśnień Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

umowy kredytowej. Nieprawidłowe w tym zakresie również było zaniechanie ze strony organów Stowarzyszenia: Zarządu Głównego oraz Komisji Rewizyjnej, które pomimo ustawowych obowiązków, jak również zadań określonych w aktach wewnętrznych Stowarzyszenia, nie podejmowało działań o charakterze kontrolnym, czy choćby weryfikacyjnym, czym naruszało przepisy art. 22 i 25 uzz, Prawa o stowarzyszeniach i własnego Statutu. Środki pochodzące z potrąceń wydatkowane były w ten sposób na zadania, które pozostawały bez związku z działalnością socjalną, kulturalną czy edukacyjną. Przeznaczanie środków uzyskanych z potrąceń na jakiegokolwiek inne cele – nawet jeśli byłyby one wskazane w Statucie – jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie przepisów uzz powodujące powstanie szkody zarówno po stronie organizacji, jak i reprezentowanych przez nią indywidualnych uprawnionych.

2.1. Wydatki finansowane ze środków Funduszy socjalnego, kulturalnego i edukacyjnego

W toku kontroli ustalono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków Funduszu SKE, polegające na niezgodnym z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi SFP oraz nieuzasadnionym pokrywaniu kosztów ze środków tego Funduszu.

2.1.1. Zakup nieruchomości gruntowej w miejscowości Osowiec, gm. Turawa (woj. opolskie)

Kontrolujący ustalił, że w dniu 19 grudnia 2022 r. Stowarzyszenie Filmowców Polskich zakupiło nieruchomość gruntową w Osowcu, obręb Węgry, gm. Turawa (powiat opolski, woj. opolskie) składającą się z działek o [REDAKTOWANO] o łącznej powierzchni 5 110 m² w cenie 60.000,00 zł (plus koszty notarialne w wysokości 3.323,00 zł). Uchwałę w przedmiocie zakupu z dnia 27 października 2022 r. jednogłośnie podjął Zarząd Główny SFP²⁷, przy wcześniejszej jednogłośnie aprobacie Komisji Rewizyjnej²⁸.

Kontrolowany wyjaśnił²⁹, że nieruchomość zakupiono w celu posadowienia na niej instalacji fotowoltaicznej, która produkowałaby energię elektryczną oddawaną do lokalnej sieci, co miało przyczynić się do zmniejszenia kosztów energii elektrycznej w budynkach należących do SFP – Pańska 85 w Warszawie, Senatorska 21 w Kazimierzu Dolnym oraz wynajmowanych lokalach przy Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. Obniżenie tych kosztów miało z kolei wpłynąć na większe środki do dyspozycji na cele statutowe – kulturalne, edukacyjne i socjalne. Z wyciągu z protokołu posiedzenia Zarządu SFP w sprawie³⁰, wynika dodatkowo, że na nieruchomości planowano zamontować panele fotowoltaiczne, które pierwotnie zakupiono do Domu Pracy Twórczej SFP w Kazimierzu Dolnym, jednak ich nie zainstalowano z powodu niezyskania odpowiednich pozwoleń. Wedle ww. protokołu, ówczesna dyrektor Biura SFP argumentowała, że *nieruchomość „stanowi bardzo dobrą inwestycję”* z

---

²⁷ Uchwała nr 89 z Zarządu Głównego z dnia 27 października 2022 r. Zarząd Główny stanowili wówczas Jacek Bromski – Prezes Stowarzyszenia, [REDAKTOWANO]

²⁸ Uchwała Komisji Rewizyjnej w składzie: [REDAKTOWANO] – Członek Komisji z dnia 17 października 2022 r.

²⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

³⁰ Wyciąg z protokołu z posiedzenia Zarządu Głównego SFP z dnia 27 października 2022 r. stanowiący załącznik nr 4 do wyjaśnień Grzegorza Łoszewskiego, prezesa SFP z dnia 30 września 2024 r.

uwagi na niską cenę za m². W piśmie³¹ Prezesa SFP do Komisji Rewizyjnej wskazano, że przewidywane koszty instalacji fotowoltaicznej w Osowcu miały wynieść ok 600.000,00 zł.

Stwierdzono, że paneli fotowoltaicznych nigdy nie zainstalowano na nabytej nieruchomości, ponieważ, jak wyjaśnił Kontrolowany: *po przeprowadzeniu kolejnych wewnętrznych analiz oraz uzyskiwanych informacji na temat opłacalności okazało się, że zwrot z takiej inwestycji byłby bardziej długoterminowy niż to pierwotnie było planowane.*³² Stowarzyszenie nie przedstawiło jednak, żadnych dokumentów świadczących o planowanym zwrocie z inwestycji, ani *kolejnych wewnętrznych analiz*, oświadczając, że ich nie posiada ponieważ opierało się na informacjach ustnych uzyskanych od doradcy energetycznego Stowarzyszenia, lekturze stron internetowych czy oświadczeniach osób zaznajomionych z branżą³³. Kontrolującemu udostępniono „Analizę Wydajności Instalacji Fotowoltaicznej” z dnia 14 listopada 2022 r. Dokument ma charakter technicznej ekspertyzy i nie uwzględnia aspektów opłacalności finansowej transakcji dla SFP. Data jego powstania wskazuje ponadto, że ekspertyza została przeprowadzona już po przyjęciu uchwały w sprawie zakupu działek w Osowcu, a zatem nie mogła mieć realnego wpływu na decyzję Zarządu Stowarzyszenia z dnia 27 października 2022r., ani opinię Komisji Rewizyjnej w tej sprawie z dnia 17 października 2022 r.

Wątpliwości budzi także wybór tej konkretnej lokalizacji nieruchomości, znacznie oddalonej od pozostałych obiektów należących do SFP. Stowarzyszenie oświadczyło³⁴, że *na zakup wybrano taką lokalizację ponieważ jako jedyna spełniała warunki przyłącza energetycznego niezbędnego do zbudowania instalacji fotowoltaicznej, na działce jest słup średniego napięcia umożliwiający podłączenie [REDAKTOWANE] niezbędnej do uruchomienia instalacji.* Powyższe wyjaśnienia nie znajdują uzasadnienia, ponieważ w Polsce z pewnością znajdowały się w tym czasie także inne nieruchomości gruntowe na sprzedaż spełniające warunki przyłącza energetycznego niezbędnego do zbudowania instalacji fotowoltaicznej. Kontrolowany nie przedstawił dokumentów na potwierdzenie prowadzenia poszukiwań nieruchomości pod instalację fotowoltaiczną, porównania ofert itp. wskazując³⁵, że wybór lokalizacji powierzono doradcy energetycznemu SFP. Z udostępnionych Kontrolującemu dokumentów wynika jednak, że doradca energetyczny SFP - p. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] dopiero w dn. 10 listopada 2022 r. (a więc już po uchwałach Komisji Rewizyjnej i Zarządu Głównego w sprawie zakupu działek w Osowcu) odpowiedziała na propozycję współpracy w charakterze doradcy energetycznego SFP, prezentując Stowarzyszeniu swoje doświadczenie i zakreślając możliwe formy współpracy. Jeśli zatem SFP powierzyło jej poszukiwanie nieruchomości, należy przypuszczać, że uczyniono to bez należytego umocowania.

Analizowana transakcja rodzi liczne zastrzeżenia Kontrolującego. Po pierwsze miała ona charakter nieplanowy, o czym świadczy brak wzmianki w planie finansowym SFP na 2022 r. Negatywnie należy ocenić nieprzeprowadzenie wyceny działek oraz prawnej analizy transakcji zakupu ww. nieruchomości. Z aktu notarialnego umowy sprzedaży wynika, że zakupione działki stanowią nieruchomość rolną, w związku z czym zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego³⁶

³¹Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r. załącznik 21 Pismo Jacka Bromskiego do Komisji Rewizyjnej z dnia 6 października 2022 r.

³² Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

³³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 30 września 2024 r.

³⁴ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 30 września 2024 r.

³⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 30 września 2024 r.

³⁶ Dz. U. 2003 Nr 64 poz. 592 ze zm.

Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa, działającemu na rzecz Skarbu Państwa przysługiwało prawo pierwokupu tych działek. Oprócz właściwej umowy sprzedaży transakcja wymagała zawarcia, dodatkowo, warunkowej umowy sprzedaży, co wiązało się z wyższymi kosztami notarialnymi i zwiększało ryzyko prawne samej transakcji. Żaden z przedstawionych przez SFP dokumentów nie wskazuje, by przed lub w dacie podjęcia decyzji o zakupie ww. działek czynnikami branżowymi pod uwagę były planowane koszty czy prognozowane przychody z inwestycji. Trudno bowiem uznać za wystarczające przesłanki opinię dyrektora Biura niepopartą danymi prawnymi i finansowymi. Okoliczność posiadania paneli, których nie udało się zainstalować w Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym również nie stanowi wystarczającego powodu do inicjowania inwestycji w postaci farmy fotowoltaicznej. Kontrolujący ustalił, że zarówno podczas posiedzenia Komisji Rewizyjnej, jak i Zarządu Głównego SFP w tej sprawie, nie przedłożono ekspertyz, nie żądano danych, ani wyjaśnień, co należy ocenić jako działanie nierzetelne.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że na dachu budynku Biura SFP przy ul. Pańskiej w Warszawie już w czerwcu 2022 r. zamontowano panele fotowoltaiczne (całkowity koszt 35.700,67 zł), co świadczy o poniesieniu nakładów na ograniczenie kosztów energii elektrycznej (koszt montażu wyniósł 17.850,34 zł, koszt zakup paneli do budynków SFP w Warszawie i Kazimierzu łącznie wyniósł natomiast 71.709,00 zł). Z wyjaśnień SFP nie wynika, jednak by okoliczność ta była brana pod uwagę.

Kontrolujący ustalili, że zakup nieruchomości sfinansowano ze środków Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Edukacyjnego³⁷. Wydatek poniesiono niezgodnie z ustawą o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (art. 35 pkt 3, art. 36 i art. 38 u z.z.), Statutem Stowarzyszenia i Regulaminem prowadzenia przez Stowarzyszenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym³⁸ zatwierdzonym przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia zgodnie z §11 ust 2 pkt 24 Statutu. Środki uzyskiwane z potrąceń od przychodów z praw są formalnie zaliczane do majątku własnego organizacji (art. 35 pkt 3 ustawy), jednak mogą być one przeznaczone wyłącznie na wypłatę uprawnionym, pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania oraz prowadzona działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną (art. 36 ustawy). Przeznaczenie środków uzyskanych z potrąceń na jakiegokolwiek inne cele jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie przepisów u z.z. oraz może powodować powstanie szkody po stronie Stowarzyszenia, jak i reprezentowanych przez nie indywidualnych uprawnionych.

Stosownie do z §3 powołanego Regulaminu *środki stanowiące Fundusz mogą być przeznaczone na realizację celów statutowych SFP w zakresie prowadzenia działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym poprzez wykonywanie zadań wymienionych w pkt 1-20³⁹ bądź innych*

³⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

³⁸ Załącznik do uchwały nr 22/2022 ZWZC SFP z dnia 21 maja 2022 r.

³⁹ 1) realizacja projektów, inicjatyw oraz imprez o charakterze kulturalnym; 2) realizacja działalności wydawniczej i promocji filmów; 3) wspieranie działalności krajowych i zagranicznych ośrodków kulturalnych, w tym propagujących kulturę filmową; 4) wspieranie debiutów; 5) wspieranie debiutów; 6) wspieranie filmowych notacji archiwalnych dokumentujących historię filmu polskiego oraz działalności archiwalnej dotyczącej sztuki filmowej; 6) wspieranie produkcji filmowej o szczególnym znaczeniu dla kultury narodowej oraz innych działań o podobnym charakterze; 7) prowadzenie lub wspieranie przez SFP kin studyjnych; 8) promocję polskiej kinematografii wśród odbiorców krajowych i zagranicznych; 9) organizację, współorganizację lub wspieranie festiwali i przeglądów filmowych; 10) wspieranie zewnętrznych podmiotów w zakresie wydawnictw, promocji filmów, projektów o charakterze kulturalnym lub edukacyjnym; 11) wspieranie kształcenia i rozwoju filmowców; 12) kształcenie młodych twórców i wspieranie ich twórczości; 13) organizowanie i wspieranie konferencji lub seminariów dotyczących ochrony praw twórców filmowych i rynku audiowizualnego; 14) wspieranie działalności na rzecz pogłębiania więzi środowiskowej, współdziałania

zadań realizujących cele statutowe SFP w zakresie działalności kulturalnej, edukacyjnej lub socjalnej. W ocenie Kontrolujących nie można uznać prowadzenia farmy fotowoltaicznej za rodzaj działalności kulturalnej, edukacyjnej ani socjalnej, nawet jeśli zyski z takiej inwestycji zwiększyłyby środki do dyspozycji na cele statutowe. Argumentacja SFP w sprawie jest zatem nie do przyjęcia.

Kontrolujący wskazują jednocześnie, że zgodnie z §18 pkt 6 „Stowarzyszenie może w celu pozyskiwania środków na realizację swoich celów statutowych prowadzić działalność gospodarczą”, jednak jedynie w zakresie wyznaczonym konkretnymi rodzajami działalności oznaczonymi kodami Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) określonymi w podpunktach 1)-57) Statutu⁴⁰. Lista ta stanowi katalog zamknięty, co oznacza, że SFP nie może prowadzić dowolnej działalności zarobkowej np. polegającej na wytwarzaniu i sprzedaży energii elektrycznej, gdyż nie przewidziano takiej formy działalności gospodarczej w Statucie Stowarzyszenia. Prowadzenie takiej działalności naruszałoby zatem wprost postanowienia §18 pkt 6 Statutu SFP, który dla Stowarzyszenia jako osoby prawnej ma moc wiążącą, a jednocześnie stanowi także podstawę sprawowania nadzoru nad jego działalnością⁴¹.

Ustalenia Kontrolujących pozwalają stwierdzić, iż prowadzona w Stowarzyszeniu w badanym okresie praktyka zakupu paneli i usług ich montażu dotknięta była nieprawidłowościami oraz zaistniały w niej okoliczności wskazujące na przypadki działania w sytuacji konfliktu interesów. Zakup paneli w celu zamontowania w Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym bez uzyskania wymaganych zezwoleń należy uznać za działanie nierzetelne i niegospodarne, ponieważ oczywistym

---

w prawidłowym kształtowaniu stosunków między twórcami i producentami audiowizualnymi oraz aktywnego udziału w formułowaniu przepisów regulujących te stosunki; 15) realizacja innych projektów lub inicjatyw o charakterze edukacyjnym; 16) wspieranie działań w zakresie przeciwdziałania naruszeniom praw autorskich lub pokrewnych; 17) utrzymywanie domów pracy twórczej SFP; 18) udzielanie pomocy członkom SFP i ich rodzinom w granicach określonych Statutem SFP, w tym m.in. pieniężnych zapomóg losowych lub pomocy rzeczowej na zasadach określonych niniejszym Regulaminem; 19) udzielanie porad prawnych członkom SFP; 20) pokrywanie kosztów administracyjnych i finansowych związanych z obsługą Funduszu, w tym w szczególności zapewnieniem infrastruktury, kosztami usług, kosztami wynagrodzeń; 21) inne zadania realizujące cele statutowe SFP w zakresie działalności kulturalnej, edukacyjnej lub socjalnej.

⁴⁰ Obejmują one: 1) Licea ogólnokształcące; 2) Technika; 3) Branżowe szkoły I stopnia; 4) Branżowe szkoły II stopnia 5) Szkoły policealne; 6) Placówki doskonalenia nauczycieli; 7) Szkoły wyższe; 8) Pozaszkolne formy edukacji artystycznej; 9) Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych; 10) Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane; 11) Działalność wspomagająca edukację; 12) Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów; 13) Działalność organizacji profesjonalnych; 14) Hotele i podobne obiekty zakwaterowania; 15) Pozostałe zakwaterowanie; 16) Restauracje i inne placówki gastronomiczne; 17) Ruchome placówki gastronomiczne; 18) Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych; 19) Pozostałą usługowa działalność gastronomiczna; 20) Przygotowywanie i podawanie napojów; 21) Wydawanie książek; 22) Wydawanie gazet; 23) Wydawanie czasopism i pozostałych periodyków; 24) Pozostałą działalność wydawnicza; 25) Działalność wydawnicza w zakresie pozostałego oprogramowania; 26) Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo i programów telewizyjnych; 27) działalność postprodukcyjna związana z filmami, nagraniami wideo i programów telewizyjnych; 29) Działalność związana z projekcją filmów; 30) Działalność w zakresie nagrań dźwiękowych i muzycznych; 31) Nadawanie programów telewizyjnych ogólnodostępnych i abonamentowych; 32) Nadawanie programów radiofonicznych; 33) działalność związana z oprogramowaniem; 34) Przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność; 35) Działalność portali internetowych; 36) Działalność agencji informacyjnych; 37) Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana; 38) Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi; 39) Stosunki międzyludzkie (public relations) i komunikacja; 40) badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych 41) działalność agencji reklamowych 42) Badanie rynku i opinii publicznej; 43) Działalność fotograficzna; 44) Działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników; 45) Działalność usługowa związana z przygotowaniem do druku; 47) Reprodukacja zapisanych nośników informacji; 48) Działalność organizacji komercyjnych i pracodawców; 49) Pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniająca opiekę pielęgniarską; 50) Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych; 51) Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem; 52) Działalność archiwów; 53) Działalność muzeów; 54) Działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych; 55) Działalność obiektów kulturalnych; 56) Działalność usługowa wspomagająca transport lądowy; 57) Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana.

⁴¹ Uchwała Sądu Najwyższego z 11.05.2005 r., IIICZP 16/05.

jest, że powinien zostać poprzedzony uzyskaniem stosownych zezwoleń konserwatora zabytków. Stowarzyszenie nie dokonało porównania ofert i kosztów paneli oraz usług montażu, co negatywnie wpłynęło na optymalizację poniesionych przez SFP kosztów. W trakcie kontroli ustalono również, że SFP korzystało z usług przedsiębiorstw bezpośrednio powiązanych z doradcą energetycznym SFP lub stanowiących jego własność, przy czym jedno z nich z siedzibą w Osowcu. To właśnie te przedsiębiorstwa zbyły Stowarzyszeniu panele fotowoltaiczne do montażu w obiektach SFP Warszawie i Kazimierzu Dolnym oraz wykonały ich montaż w siedzibie SFP w Warszawie. Powyższe okoliczności mogły negatywnie wpłynąć na bezstronność doradcy energetycznego ponieważ był on bezpośrednio zainteresowany sprzedażą swoich towarów i usług Stowarzyszeniu. Ignorowanie tego faktu świadczy o nienależytej staranności władz Stowarzyszenia w zarządzaniu majątkiem SFP.

W świetle powyższych ustaleń należy jednoznacznie stwierdzić, że wydatki związane z zakupem nieruchomości gruntowej pod instalację fotowoltaiczną w Osowcu miały charakter nieplanowy i niecelowy. Działania Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej w tym zakresie należy uznać za realizowane z nienależytą starannością ponieważ nie poprzedzono ich odpowiednią i udokumentowaną analizą prawnych i ekonomicznych korzyści oraz ryzyk tego przedsięwzięcia, jak również niegospodarne ponieważ poniesiono nakłady niewspółmierne do osiągniętych efektów. Koszty zakupu nieruchomości, koszty notarialne, koszt usług geodezyjnych i podatku od nieruchomości⁴² wyniosły łącznie 71.491,85 zł., przy czym kwota ta nie obejmuje kosztów wypisów/odpisów aktu oraz paneli słonecznych. Wydatek ten został sfinansowany z Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Edukacyjnego niezgodnie z ustawą o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, Statutem SFP oraz Regulaminem prowadzenia przez Stowarzyszenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym, ponieważ nie przyczynił się do realizacji żadnego z celów statutowych SFP. Powyższy wniosek Kontrolujących znajduje potwierdzenie w uchwale nr 76 Zarządu Głównego SFP z dn. 20.06.2024 r.⁴³, w której stwierdzono, że nieruchomość jest „niepotrzebna” i należy ją sprzedać razem z panelami słonecznymi.

2.1.2. Finansowanie strat z działalności gospodarczej Stowarzyszenia Filmowców Polskich (Fundusz kulturalny)

Stowarzyszenie wyjaśniło⁴⁴ Kontrolującym, że „*prowadzone działalności gospodarcze nigdy nie przyniosły zysku*”. Skumulowana strata z działalności gospodarczej za okres kontrolny (2020 – czerwiec 2024) wynosi – 2 932 700,09 zł, natomiast z danych udostępnionych przez SFP wynika, że całkowita skumulowana strata (2010 – 2023) z działalności gospodarczej wynosi –14.392.054,01 zł. Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił⁴⁵, że straty z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej były finansowane z przychodów z działalności statutowej tj. środków Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Edukacyjnego Stowarzyszenia (fundusz kulturalny).

---

⁴² Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

⁴³ Uchwała nr 75 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 20 czerwca 2024 roku w sprawie przyjęcia uwag do sprawozdania finansowego Stowarzyszenia Filmowców Polskich - Uwagi nr 2 do Sprawozdania Finansowego SFP za rok 2023 – Plan naprawczy. Uchwałę przyjęto jednogłośnie (10 głosów „za”).

⁴⁴ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

⁴⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

Kontrolowany wyjaśnił⁴⁶, że działalność gospodarcza została rozpoczęta przez SFP w 2000 r. Ze sprawozdań finansowych SFP za okres kontrolny wynika, że działalność gospodarcza Stowarzyszenia obejmowała:

- a) działalność restauracji „Cinema Paradiso” w Warszawie (ul. Krakowskie Przedmieście 21/23);
- b) najem lokalu przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie;
- c) działalność restauracji „Stara Łąźnia” w Domu Pracy Twórczej SFP w Kazimierzu Dolnym (ul. Senatorska 21);
- d) działalność restauracji „U Pana Boga w Ogródku”⁴⁷ w Domu Pracy Twórczej SFP w Sopocie (ul. Powstańców Warszawy 80). – od 2023 r.

Podstawę prawną prowadzenia przez SFP działalności gospodarczej stanowi §6 Statutu SFP, zgodnie z którym *Stowarzyszenie może w celu pozyskiwania środków na realizację swoich celów statutowych prowadzić działalność gospodarczą samodzielnie, bądź we współpracy z innymi podmiotami*. Stosownie do § 12 ust. 2 pkt 19 Statutu, Zarząd Główny SFP przyjął uchwały w związku z rozpoczęciem działalności gospodarczej w Kazimierzu Dolnym i Sopocie, a także działalności związanej z najmem części budynku przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie pod funkcję usługowo-gastronomiczną⁴⁸.

Kontrolujący ustalili, że w 2020 r. strata z działalności gospodarczej SFP wyniosła łącznie 1.009.691,97 zł, w tym restauracja w Warszawie – 1.122.554,13 zł, restauracja w Kazimierzu – 39.223,08 zł). Jedyną dochodową działalnością SFP w 2020 r. stanowił najem lokalu pod restaurację przy ul. Pańskiej z wynikiem finansowym na poziomie 152.085,24 zł.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na zawarte w sprawozdaniu finansowym za 2020 rok wprowadzające w błąd twierdzenie, że *strata z działalności gospodarczej dotyczy w głównej mierze Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym* oraz brak informacji nt. przyczyn straty z działalności gospodarczej restauracji „Stara Łąźnia”. Po pierwsze, z danych finansowych wynika, że największą stratę finansową wygenerowała w 2020 r. działalność restauracji Cinema Paradiso w Warszawie. Ponadto, uzasadniając stratę z działalności gospodarczej restauracji „Stara Łąźnia” posłużono się twierdzeniem, że *„powołując do życia i organizując Dom Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym, Zarząd SFP nie kierował się chęcią generowania z tego miejsca zysku w obrocie gospodarczym. Osiągnięcie profitów finansowych z tej działalności nie jest celem samym w sobie”*. Informacja dotycząca DPT w Kazimierzu Dolnym podana w nocie objaśniającej straty z działalności gospodarczej może wprowadzać odbiorcę w błąd ponieważ DPT w Kazimierzu Dolnym nie prowadzi działalności gospodarczej lecz działalność statutową odpłatną SFP. Kontrolujący zwracają uwagę, że zaprezentowane dane finansowe dotyczą restauracji „Stara Łąźnia”, a zatem uzasadnienie straty finansowej powinno odnosić się do działalności samej restauracji. Restauracja stosownie do §2 pkt 3 uchwały świadczy usługi gastronomiczne na rzecz gości zakwaterowanych w DPT, ale również klientów zewnętrznych. Kontrolujący zwraca też uwagę, że powyższe postanowienie stanowi zarazem zobowiązanie po stronie Zarządu SFP do podejmowania działań ukierunkowanych na generowanie przychodu z prowadzonej

⁴⁶ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 6 września 2024 r.

⁴⁷ We wrześniu 2024 r. SFP zmieniło nazwę restauracji na „U Filmowców”.

⁴⁸ Uchwały Zarządu Głównego: nr 134 z dnia 17 września 2013 r. w sprawie rozpoczęcia działalności gospodarczej w ramach „Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym” wraz załącznikiem (restauracja „Stara Łąźnia”); nr 52 z dnia 13 kwietnia 2015 r. w sprawie przeznaczenia części powierzchni budynku biurowego przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie pod funkcję usługowo-gastronomiczną; nr 84 z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Domu Pracy Twórczej i Restauracji w Sopocie wraz z załącznikiem (przekazane w ramach wyjaśnień Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 6 września 2024 r.).

działalności gospodarczej, który zostanie przeznaczony na cele statutowe SFP. Twierdzenie że „osiągnięcie profitów z tej działalności nie jest celem samym w sobie” jest próbą usprawiedliwienia ponoszonych strat finansowych, ale skłania również do poddania w wątpliwość rzeczywistego celu prowadzenia przez Stowarzyszenie działalności gospodarczej, która z definicji ma przecież charakter zarobkowy. Zgodnie z art. 3 ustawy Prawo Przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, 1222) działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa wykonywana w sposób ciągły we własnym imieniu. Brak którejkolwiek z wymienionych w ustawie cech oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej⁴⁹. W orzecznictwie akcentuje się, że zarobkowy charakter działalności gospodarczej należy wiązać z towarzyszącym tej działalności zamiarem osiągnięcia zarobku. Działalność jest zarobkowa, jeżeli jest prowadzona w celu osiągnięcia dochodu (zarobku)⁵⁰ natomiast działalność prowadzona niezarobkowo nie może być uznana za działalność gospodarczą⁵¹.

Z analizy planu finansowego SFP na 2021 r.⁵² wynika z kolei, że planowane przychody i koszty z działalności gospodarczej Stowarzyszenia w 2021 miały wynieść odpowiednio: 2.800.000,00 zł i 3 583 961,78 zł a zatem zaplanowano stratę z działalności gospodarczej. Na przykład, zakładane przychody restauracji Cinema Paradiso w Warszawie miały wynieść w 2021 r. 1.300.000,00 zł, a koszty tej restauracji 2.140.443, 05 zł. Plan został jednak jednogłośnie (przy 21 głosach „za”) przyjęty przez Zarząd Główny Stowarzyszenia.

Ze sprawozdania finansowego SFP za 2021 r. wynika, że Stowarzyszenie poniosło stratę z działalności gospodarczej SFP w wysokości -256.471,46 zł (w tym restauracja w Warszawie – 421.816,88 zł, restauracja „Stara Łażnia” w Kazimierzu –128.237,08 zł, najem lokalu przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie zł 293.582,48 zł). Jedyną dochodową działalnością SFP w 2021 r. stanowił najem lokalu przy ul. Pańskiej 85, z którego przychody w wysokości 503.967,36 zł zmniejszyły łączną stratę netto z działalności gospodarczej SFP. W sprawozdaniu finansowym odnotowano, że „przychód z najmu nadal nie osiągnął poziomu sprzed pandemii ponieważ zastosowano zniżki w czynszu.” Paradoksalnie, pomimo ograniczeń działalności lokali gastronomicznych związanych z sytuacją pandemii była to jedna z najmniejszych rocznych strat z działalności gospodarczej SFP od 2010 r.⁵³ W ocenie Kontrolującego sposób prezentacji danych w nocie objaśniającej utrudnia uzyskanie pełnego obrazu sytuacji finansowej obiektów działalności gospodarczej Stowarzyszenia. W Dziale D i E sprawozdania dotyczącym „Przychodów z kosztów działalności gospodarczej” wskazano szczegółowe przychody działalności gospodarczej w podziale na przychody restauracji „Cinema Paradiso” w Warszawie, restauracji „Stara Łażnia” w Kazimierzu Dolnym oraz przychody z najmu lokalu pod restaurację przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie. Nie ujawniono natomiast w analogiczny sposób kosztów każdej z tych działalności, co uniemożliwia ocenę ich poszczególnych wyników finansowych za 2021 rok. Ponownie (o czym wyżej), odnosząc się do straty z działalności gospodarczej restauracji w Kazimierzu Dolnym wskazano, że *powołując do życia i organizując Dom Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym Zarząd SFP nie kierował się*

⁴⁹ Wyrok WSA w Poznaniu z 28.4.2009 r., III SA/Po 374/08.

⁵⁰ Wyrok NSA z 26.9.2008 r., II FSK 789/07.

⁵¹ Wyrok WSA w Warszawie z 8.10.2004 r., II SA 3673/03.

⁵² Uchwała nr 15 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie uchwalenia planu finansowego Stowarzyszenia Filmowców Polskich na 2021 rok z załącznikiem.

⁵³ Załącznik nr 1 do Uchwały nr 75 Zarządu Głównego SFP z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia uwag do sprawozdania finansowego za rok 2023.

chęcią generowania z tego miejsca zysku w obrocie gospodarczym. Informacja ta może wprowadzać w błąd ponieważ dotyczy nie restauracji lecz Domu Pracy Twórczej, który stanowi działalność statutową odpłatną SFP.

Zgodnie z planem finansowym SFP na 2022 rok.⁵⁴ Stowarzyszenie zaplanowało osiągnięcie przychodów z działalności gospodarczej w łącznej wysokości 4.290.000,00 zł i wydatków na poziomie 4.375.500,00 zł. Dane przedstawione w sprawozdaniu finansowym Stowarzyszenia za 2022 rok świadczą jednak o ponownym poniesieniu strat z działalności gospodarczej SFP przekraczających plan tj. w łącznej kwocie – 796.763,76 zł (w tym restauracja „Cinema Paradiso” w Warszawie – 476.033,16 zł, restauracja „Stara Łąźnia” w Kazimierzu Dolnym – 794.939,10 zł). Jedyną dochodową działalnością SFP w 2022 r. stanowił najem lokalu przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie (474.208,50 zł), mimo, zastosowanych zniżek w czynszu oraz faktu, że w 2022 r. przychód był niższy niż w okresie przed pandemią. W Dziale D i E sprawozdania dotyczącym *Przychodów z kosztów działalności gospodarczej* wskazano szczegółowe przychody działalności gospodarczej w podziale na przychody restauracji „Cinema Paradiso” w Warszawie, restauracji „Stara Łąźnia” w Kazimierzu Dolnym oraz przychody z najmu lokalu pod restaurację na ul. Pańskiej 85 w Warszawie. Nie ujawniono natomiast w analogiczny sposób kosztów każdej z tych działalności, co uniemożliwia ocenę ich poszczególnych wyników finansowych za 2022 rok. Dodatkowo, podobnie jak w sprawozdaniach za 2020 i 2021 r, uzasadniając stratę z działalności gospodarczej restauracji „Stara Łąźnia” posłużono się twierdzeniem (o czym wyżej), że *powołując do życia i organizując Dom Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym Zarząd SFP nie kierował się chęcią generowania z tego miejsca zysku w obrocie gospodarczym. Osiągnięcie profitów finansowych z tej działalności nie jest celem samym w sobie.* Kontrolujący ponownie zwracają uwagę, że zaprezentowane dane finansowe dotyczą restauracji „Stara Łąźnia”, a nie DPT w Kazimierzu Dolnym, a zatem taka informacja może wprowadzać odbiorcę w błąd.

W 2023 r. Stowarzyszenie zaplanowało osiągnięcie przychodów z działalności restauracji w wysokości 6.487.500,00 zł poziom wydatków miał z kolei wynieść 7. 546.500,00 zł⁵⁵. W 2023 r. Stowarzyszenie ponownie odnotowało stratę z działalności gospodarczej. Wymaga odnotowania, że osiągnięta strata była niższa niż zaplanowana strata w wysokości 1.059 000,zł. Wyniosła ona 801.397,03 zł. (w tym restauracja „Cinema Paradiso” w Warszawie – 185 894,48 zł, restauracja „Stara Łąźnia” w Kazimierzu Dolnym – 81.375,06 zł, restauracja w Sopocie – 1.103.743,74 zł). Analogicznie do lat poprzednich, jedyną dochodową działalność SFP stanowił najem lokalu przy ul. Pańskiej w Warszawie.

Z wyjaśnień zawartych w sprawozdaniu finansowym wynika, że na całkowity wynik ujemny działalności gospodarczej wpłynęły wydatki związane z powstaniem restauracji w Sopocie, a „*w związku z ogromnymi podwyżkami rachunków za media, artykułów spożywczych oraz rosnącymi wynagrodzeniami restauracjom ciężko było utrzymać dodatki wynik finansowy*”. Powielono również mogące wprowadzić w błąd (o czym wyżej) argumenty ze sprawozdań finansowych za lata ubiegłe w odniesieniu do restauracji i Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym.

Z danych za pierwsze półrocze 2024 r. wynika, że działalność gospodarcza SFP generuje straty finansowe (wyniki za okres styczeń – czerwiec 2024: - 68.375,85 zł). Jedyną dochodową działalnością

⁵⁴ Plan Finansowy Stowarzyszenia Filmowców Polskich 2022 Część Syntetyczna stanowiący Załącznik nr 1 do uchwały nr 21 Zarządu Głównego SFP z dnia 13 kwietnia 2022 roku w sprawie uchwalenia planu finansowego Stowarzyszenia Filmowców Polskich na 2022 rok.

⁵⁵ Uchwała nr 13 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 2 marca 2023 roku w sprawie uchwalenia planu finansowego Stowarzyszenia Filmowców Polskich na 2023 rok. Za przyjęciem uchwały oddano 8 głosów, przy 5 głosach wstrzymujących się.

pozostaje najem lokalu przy ul. Pańskiej pod działalność gastronomiczną w Warszawie (334.429,24 zł)⁵⁶.

Kontrolowany wyjaśnił⁵⁷, że *nie miał wpływu* na straty z działalności gospodarczej restauracji w Warszawie i Kazimierzu Dolnym w latach 2020-2021 ponieważ wynikały one z ograniczeń w funkcjonowaniu gastronomii w okresie pandemii, jak również po jej zakończeniu. Zmniejszenie strat finansowych przez SFP miało polegać na *redukcji osób zatrudnionych na podstawie umów zlecenia do niezbędnego minimum, które zapewniało utrzymanie ciągłości działań*. Odnosząc się do wyjaśnień Kontrolowanego należy zaznaczyć, że okres pandemii był czasem szczególnie trudnym dla gastronomii, jednak, poniesione w tym okresie straty tylko nieznacznie różnią się (a w niektórych przypadkach są nawet mniejsze) od strat ponoszonych w latach, w których pandemia nie występowała. Świadczy o tym wykaz zawarty w uchwale Zarządu Głównego nr 75 z dnia 20 czerwca 2024 r. z którego wynika, że strata z działalności gospodarczej wyniosła w 2016 r.: - 664.194,88 zł; w 2017 r. – 1.064.976,48 zł; w 2018 r.: - 1.069.414,39 zł).

SFP uzasadniło straty z działalności gospodarczej w 2022 r. restauracji w Kazimierzu Dolnym zatrudnieniem w restauracji uchodźców z Ukrainy tymczasowo przebywających w Domu Pracy Twórczej, co miało wpłynąć na duży wzrost kosztów prowadzenia restauracji. Nie sposób uznać takich decyzji za działania świadczące o świadomym minimalizowaniu strat finansowych, a tym bardziej generowanie zysku. Kontrolowany był przecież w stanie oszacować koszty dodatkowego zatrudnienia. Działania takie nie realizowały ponadto żadnego z celów Stowarzyszenia. W odniesieniu do strat finansowych restauracji „Cinema Paradiso” w Warszawie w 2022 r. Stowarzyszenie wskazało⁵⁸, że *podejmowano działania mające na celu wygenerowanie dochodu (...) polegające na próbach ograniczenia kosztów działalności, jednak w ogólnym rozliczeniu działalności gospodarczych nie przyniosły one efektu w postaci zysku*. Na poparcie tych twierdzeń nie zostały jednak przedstawione żadne dowody.

Z wyjaśnień Kontrolowanego wynika, że ponadmilionowa strata poniesiona w jednym tylko roku działalności przez restaurację w Sopocie (otwartą do użytku w dniu 15 czerwca 2023 r.) została spowodowana wysokimi kosztami remontu tego obiektu, jaki musiał mieć miejsce przed jego uruchomieniem oraz kosztami jego wyposażenia. Kontrolowany tłumaczył, że analizował *dokładnie zakres zgłoszeń zapotrzebowania na sprzęt i inne wyposażenie* oraz porównywał ceny wybierając najbardziej optymalne rozwiązania i ograniczając się do minimum, które pozwalało na jak najszybsze uruchomienie działalności gastronomicznej. Na poparcie tych twierdzeń nie przedstawiono jednak wystarczających dowodów.

W toku kontroli zidentyfikowano dodatkowo liczne nieprawidłowości w obszarze planowania, polityki zakupowej i remontowej SFP, które mogły przyczynić się do pogłębienia strat z działalności gospodarczej. Zastrzeżenia Kontrolującego budzi mianowicie nierealizowanie planów finansowych Stowarzyszenia w latach 2020-2023, które świadczy o praktyce ponoszenia niezgodnych z planem wydatków w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą (Kontrolujący ustalił np. nieplanowe wydatki poniesione w 2022 r. w związku z DPT w Sopocie w wysokości 4.298.880,00 zł), ale również fakt, że żaden z rocznych planów finansowych w okresie badanym nie zawierał uzasadnienia, co

---

⁵⁶ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 6 września 2024 r. (załącznik nr 3).

⁵⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

⁵⁸ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

skutkuje brakiem przejrzystości decyzji finansowych, oraz uniemożliwia weryfikację oraz ocenę ich wykonania.

Jednym z powodów ponoszenia nadmiernych wydatków i, w rezultacie, strat finansowych z działalności gospodarczej był także brak rzetelnego planowania działań w tym obszarze. Na przykład, w odniesieniu do DPT w Sopocie Kontrolowany ujawnił, że nowo otwarty DPT musiał zostać zamknięty ponieważ *po dogłębnej analizie prawnej okazało się, że budynek nie ma wymaganych zgód do prowadzenia w nim działalności hotelowej, co skutkowało tym, że SFP w 2023 r. nie mogło przyjmować gości hotelowych*. Przychody utracone wskutek zamknięcia obiektu z powodu braku wymaganych zgód są skutkiem nienależytej staranności władz SFP, które nie zadbały o odpowiednią weryfikację prawną dokumentacji obiektu w Sopocie przed zakupem nieruchomości lub otwarciem DPT, tym samym powodując przestój w prowadzeniu działalności, dalsze nieplanowane wydatki oraz utracone przychody.

Kontrolujący zwracają uwagę także na nieprawidłowości w przepływie informacji dotyczącym wyników finansowych poszczególnych obiektów działalności gospodarczej SFP. Stowarzyszenie poinformowało, że kierownicy restauracji SFP nie otrzymują miesięcznych raportów nt. zysków i strat z prowadzonych restauracji. Biuro SFP oświadczyło, że wysłała kierownikom restauracji *co pewien czas mailową lub telefoniczną informację o wynikach z działalności*. Z wyjaśnień SFP wynika, że również Zarząd Główny nie otrzymuje miesięcznych sprawozdań nt. zysków i strat z działalności gospodarczej SFP. Należy zaznaczyć, że taka praktyka utrudnia należyte zarządzanie restauracjami oraz odpowiednie w czasie reagowanie na ujemne wyniki finansowe np. nie pozwala kontrolować planów zakupowych, zaplanować rentownych przedsięwzięć. Ponadto, ograniczanie wiedzy zarówno kierowników restauracji jak i Członków Zarządu SFP w zakresie bieżących przychodów i wydatków restauracji rozprasza odpowiedzialność za wyniki finansowe restauracji.

Analiza losowo wybranych faktur kosztowych restauracji SFP w Sopocie za 2023 r. wykazała, że Stowarzyszenie nie prowadziło polityki zakupowej sprzyjającej zachowaniu dyscypliny kosztowej. Świadczy o tym brak limitów wydatków na zakupy (informacje nt. limitu wydatku w dokumentacji zakupowej są niewypełnione), brak planów zakupowych czy sam sposób realizacji zakupów do restauracji, który ocenić należy jako - w wielu przypadkach – nieracjonalny. Kontrolujący ustalił np. że do restauracji w Sopocie zakupiono sztuczne kwiaty w kwaciarni zlokalizowanej w Bydgoszczy, dokonywano zakupów artykułów remontowych lub dekoracyjnych kilka razy dziennie w tym samym sklepie, bądź artykułów jednej kategorii (np. baterii, donic, odzieży służbowej) w kilkunastu różnych sklepach w Sopocie i innych miejscowościach w krótkich odstępach czasu. Taka praktyka ma szczególnie negatywny wydźwięk w kontekście finansowania faktur kosztowych w Sopocie ze środków Funduszu Stowarzyszenia na działalność Socjalną, Kulturalną i Edukacyjną⁵⁹.

SFP oświadczyło⁶⁰, że *zgodnie z procedurami obowiązującymi w SFP i decyzjami dyrektor Biura SFP nie jest wymagane porównywanie cen przy zakupie artykułów co budzi zastrzeżenia Kontrolujących, mając na uwadze fakt, że koszty restauracji w Sopocie w 2023 r. wyniosły 1.476.778,95 zł⁶¹*. Ustalenia poczynione w kontrolowanym obszarze wykazały ponadto, że kierownicy restauracji nie zatwierdzają faktur zakupowych pod względem merytorycznym ponieważ zgodnie z obiegami dokumentów

⁵⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

⁶⁰ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 3 października 2024 r.

⁶¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 września 2024 r.

finansowo-księgowych II.3 pkt 6 jest to kompetencja zastępcy dyrektora ds. administracyjno-inwestycyjnych SFP. Stowarzyszenie poinformowało że *kierownicy restauracji nie mają bieżącej wiedzy na temat kosztów kwalifikowanych przez Biuro SFP jako poniesione przez zarządzane przez nich restauracje ponieważ zestawienie poniesionych kosztów jest im ujawniane dopiero na koniec każdego roku*. Taka praktyka może powodować nieuzasadnione, a nawet omyłkowe wydatki i nie sprzyja monitorowaniu sytuacji finansowej restauracji, w tym rewidowaniu priorytetów zakupowych przez osoby bezpośrednio zaangażowane w zarządzanie obiektami działalności gospodarczej SFP.

Znaczące koszty obiektów działalności gospodarczej w badanym okresie wynikały z prowadzonych w nich remontów. Z informacji⁶² ujawnionych Kontrolującym wynika, że łączna kwota wydatków poniesionych przez SFP w latach 2020-2023 na remonty i ulepszenia wyniosła 2.700.000,00 zł, z czego większość dotyczyła 2023 r. Kontrola w tym obszarze zidentyfikowała nieprawidłowości wskazujące na przypadki braku dyscypliny kosztowej. Kontrolowany oświadczył⁶³ że Stowarzyszenie „*nie posiada procedury planowania remontów, ani nie tworzy harmonogramów remontów*”. Należy więc zauważyć, że decyzje o uruchomieniu wysokobudżetowych prac remontowych były podejmowane bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego. Z wyjaśnień SFP wynika ponadto, że w badanym okresie remonty były prowadzone na bieżąco w związku z koniecznością napraw lub w związku ze zmianami aranżacyjnymi zawsze na polecenie ówczesnego prezesa SFP i dyrektor Biura SFP. Za remonty przeprowadzone w okresie kontrolnym w obiektach działalności gospodarczej odpowiadał zastępca dyrektora Biura (2020-2021) oraz zastępca dyrektora Biura ds. Administracyjno-Inwestycyjnych. Osoby te były rozliczane bezpośrednio przez dyrektor Biura SFP oraz prezesa SFP, jednak Stowarzyszenie nie posiada dokumentów potwierdzających te wyjaśnienia. SFP oświadczyło ponadto, że „*kosztorysy remontu przygotowywane tylko w przypadku, gdy remont wykonuje firma zewnętrzna*”. Według Stowarzyszenia większe inwestycje w zakresie remontów są zaplanowane w budżecie na dany rok – nie przedstawiono jednak dokumentów potwierdzających to oświadczenie.

Kontrolujący ustalili, że *wewnętrzne rozliczenia, za które wystawiane są faktury wewnętrzne stanowią jedynie obciążenie za surowce użyte bezpośrednio do przygotowania posiłków podczas wydarzeń statutowych. Faktury są wystawiane w cenach zakupu surowców, bez marży i innych narzutów*⁶⁴. Informacje przekazane⁶⁵ przez byłego prezesa SFP potwierdzają powyższą praktykę, że *w tym samym czasie w księgach nie odzwierciedlano utraconych przychodów z tytułu realizacji przedsięwzięć statutowych (niekomercyjnych)*. Na przykład - *kino nie obciążało SFP za wynajem Sali na wszystkie nasze przeglądy i inne wydarzenia dla członków. To samo z wydarzeniami w Kazimierzu i w restauracji Kultura. To spowodowało, że strata z działalności gospodarczej ma w dużej mierze charakter pozorny – odzwierciedla tylko świadczenie usług na rzecz SFP przez nasze obiekty na co dzień prowadzące działalność gospodarczą*.

W świetle powyższych ustaleń Kontrolujący zwraca uwagę na fakt, że wewnętrzne rozliczenia pomiędzy działalnością gospodarczą a działalnością statutową SFP nie uwzględniają pełnych kosztów wytworzenia usługi przez restauracje. Koszty restauracji Stowarzyszenia związane z organizacją wydarzeń statutowych SFP nie ograniczają się przecież tylko do cen zakupu surowców, ale obejmują

---

⁶² Dokument „Raport z analizy dokumentów i informacji finansowych dotyczący wybranych transakcji Stowarzyszenia Filmowców Polskich „SFP” z dnia 27 czerwca 2024 r.” przesłany Kontrolującemu mailowo przez SFP w dn. 23 września 2024 r.

⁶³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa z dnia 3 października 2024 r.

⁶⁴ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa z dnia 3 października 2024 r.

⁶⁵ Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r.

również m.in. koszty przygotowania posiłków, obsługi kelnerskiej, wynajmu pomieszczeń, usług sprzątanania itp. Taka praktyka powoduje, że pozostałe koszty usługi świadczonej przez restaurację SFP w ramach wydarzeń statutowych zleconych restauracji są zaliczane w koszty restauracji, a nie w koszty działalności statutowej.

Dodatkowe zastrzeżenia Kontrolujących budzi fakt, że faktury kosztowe dotyczące restauracji w Sopocie zostały potwierdzone pod względem formalnym, merytorycznym i księgowym w sposób utrudniający identyfikację osób odpowiedzialnych – podpisy złożone na fakturach są bowiem nieczytelne.

Analizując przyczyny strat z działalności gospodarczej SFP należy odnieść się również do najmu lokalu pod restaurację przy ul. Pańskiej 85. Pomimo faktu, że działalność ta, jak wskazano powyżej, była w okresie kontrolowanym jedyną rentowną działalnością gospodarczą SFP, również w tym obszarze Kontrolujący zidentyfikowali nieprawidłowości, które przyczyniły się do utracenia przychodów przez SFP, a w konsekwencji pogłębienia ponoszonych strat finansowych z tytułu działalności gospodarczej. SFP wyjaśniło⁶⁶, że najemcą lokalu przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie wybrano w drodze jednoosobowej decyzji byłego prezesa SFP, niepoprzedzonej konkursem, ani porównaniem ofert. Stowarzyszenie oświadczyło, że ówczesny Prezes Zarządu miał zdecydować jednoosobowo o poniesieniu kosztów wyposażenia restauracji przy ul. Pańskiej w latach 2015-2017. Kontrolujący ustalił, że w badanym okresie łączne wydatki Biura SFP na wyposażenie restauracji wyniosły 18.196,40 zł.⁶⁷

W uchwale nr 75 Zarządu Głównego z dn. 20 czerwca 2024 r. ujawniono, że „Przychód SFP z restauracji w 2023 roku wyniósł 934 089,03 zł, jednak należy pamiętać iż w tej kwocie 364 472,68 zł to zwrot kosztów bieżących poniesionych przez SFP, a refakturowanych na restaurację (prąd, gaz, śmieci, kanalizacja, woda itp.), a kolejne 333 587,06 zł to zwrot wydatków poniesionych przez SFP na wyposażenie restauracji. Zatem zysk z najmu to zaledwie 236 029,29 zł rocznie tj. 19 669,11 zł miesięcznie netto za lokal o powierzchni ok. 650 m². To oznacza, że stawka miesięczna wynosi 30,26 za m² za w pełni przygotowany i wyremontowany lokal. Za lokale w okolicy Pańskiej trzeba zapłacić stawkę ok. 110-120 zł m² przy założeniu, iż najemca sam odpowiada za wyposażenie i wyremontowanie lokalu zgodnie ze swoimi potrzebami. Koszt remontu powierzchni restauracji Pańska 85 przekroczył 9 000 000,00 zł (dane na początek roku 2018), a zatem by inwestycja zwróciła się w 15 lat, SFP powinno zarabiać na niej 600 000, 00 zł. (...) Na przestrzeni lat dochodziło do niekorzystnych dla SFP zmian w umowie. Efekt tych zmian jest taki, że w roku 2023 sprzedaż towarów i usług netto restauracji wyniosła 10 159 645,12 zł (dane z KRS), a kwota za najem zapłacona SFP to 236 029,29 zł – co stanowi 2,32%. Zatem stawka na przestrzeni lat spadła z 10% do 2,32%, podczas gdy obroty restauracji wzrosły w tym samym okresie z 2 124 219,37 zł w roku 2017 do 10 159 645,12 zł w roku 2023. Gdyby stawka 10% była utrzymana w 2023 roku to SFP zainkasowałoby za najem kwotę w wysokości 1 017 367,63 zł, czyli o 781 338, 34 więcej. Kwota 781 338,34 zł to strata SFP z tytułu niekorzystnych zmian w umowie i tylko za jeden rok.”

⁶⁶ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 30 września 2024 r.

⁶⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 30 września 2024 r.

Analiza powyższych informacji i udostępnionych dokumentów⁶⁸ wskazuje na podejmowanie przez byłego Prezesa SFP decyzji niekorzystnych dla Stowarzyszenia. Nawet przy uwzględnieniu ograniczeń w działalności gastronomii związanych z pandemią w latach 2020-2021, warunki zaproponowane najemcy lokalu przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie są nieuzasadnione interesami Stowarzyszenia, odnotowującemu corocznie straty z działalności gospodarczej. Kontrolujący zauważają jednocześnie brak dostatecznego zainteresowania i nadzoru ze strony Komisji Rewizyjnej i Członków Zarządu Stowarzyszenia, którzy dowiedzieli się albo przy zachowaniu należytej staranności powinni dowiedzieć się o warunkach umowy najmu, a mimo to latami je akceptowali, jak również zatwierdzali planowane wydatki ponoszone w związku z remontami i wyposażeniem lokalu pod wynajem restauracji Pańska 85. Niemniej, Kontrolujący pozytywnie oceniają plan naprawczy SFP z dnia 20 czerwca 2024 r. w którym postanowiono zweryfikować postanowienia umowy z restauracją Pańska 85 pod kątem możliwości jej wypowiedzenia i zawarcia nowej na rynkowych zasadach.

Kontrolujący zwracają uwagę, że w dniu 21 maja 2022 r. Zwyczajne Walne Zebranie Członków SFP postanowiło w drodze uchwały nr 8/2022, (§2) że 1) strata z działalności gospodarczej w kwocie 231.723,60 zł za 2019 rok zostanie pokryta z dochodów z działalności gospodarczej w następnych okresach rozrachunkowych; 2) strata z działalności gospodarczej za 2020 r. w kwocie 1.009.691,97 zł zostanie pokryta z dochodów z działalności gospodarczej w następnych okresach rozrachunkowych. Zwyczajne Walne Zebranie Członków SFP przyjęło jednocześnie uchwałę nr 9/2022 z dnia 21 maja 2022 r. w której postanowiono (§2) że 1) strata z działalności gospodarczej w kwocie 256 471,48 zł (za 2021 r.) zostanie pokryta z dochodów z działalności gospodarczej w następnych okresach rozrachunkowych.

W dniu 24 czerwca 2023 r. Zwyczajne Walne Zebranie Członków SFP przyjęło uchwałę nr 8/2023 w której postanowiono (§2) że 1) strata z działalności gospodarczej w kwocie 796.763,76 zł (za 2022 r.) zostanie pokryta z dochodów z działalności gospodarczej w następnych okresach rozrachunkowych .

Należy podkreślić, że stosownie do postanowień Statutu SFP, Zarząd Główny Stowarzyszenia był zobowiązany do realizacji powyższych uchwał. Kontrolujący stwierdza jednak, że do czerwca 2024 r. nie podejmowano działań świadczących o faktycznym zamiarze ich realizacji.

Prezes Stowarzyszenia Filmowców Polskich ujawnił⁶⁹ Kontrolującym, że „na podstawie analiz wewnętrznych ustalono – mimo działań utrudniających prowadzonym przez ówczesnego Prezesa Jacka Bromskiego i Dyrektora Biura (██████████ oraz ██████████ ██████████), że powstała wielomilionowa strata była pokrywana ze środków przeznaczonych na działalność kulturalną Stowarzyszenia”.

Należy zaznaczyć, że informacje na temat ponoszonych co roku strat z działalności gospodarczej Stowarzyszenia musiały być znane członkom Zarządu Głównemu i Komisji Rewizyjnej oraz przez niech akceptowane, ponieważ sprawozdania finansowe Stowarzyszenia były co roku przyjmowane przez Zwyczajne Walne Zebranie Członków. Ponadto Zarząd SFP zatwierdzał roczne plany finansowe zawierające także dane z wykonania planu za rok poprzedzający. Co więcej, Zarząd Główny był

---

⁶⁸ Uchwała nr 75 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 20 czerwca 2024 roku w sprawie przyjęcia uwag do sprawozdania finansowego Stowarzyszenia Filmowców Polskich za rok 2023.

⁶⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

zobowiązany do realizacji ww. uchwał w sprawie pokrywania strat z działalności gospodarczej Stowarzyszenia przychodami z działalności gospodarczej w kolejnych okresach rozrachunkowych.

Pokrywanie straty z działalności gospodarczej ze środków przeznaczonych na statutową działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym stanowi poważne naruszenie prawa, w szczególności ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Przepisy powołanej ustawy ograniczają swobodę funkcjonowania stowarzyszenia będącego organizacją zbiorowego zarządzania w zakresie celów statutowych działalności oraz dysponowania środkami majątkowymi. Środki uzyskiwane z potrąceń od przychodów z praw są formalnie zaliczane do majątku własnego organizacji (art. 35 pkt 3 u.z.z.), jednak mogą być one przeznaczone wyłącznie na wypłatę uprawnionym, pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania oraz prowadzoną działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną (36 u.z.z.). Przeznaczenie środków uzyskanych z potrąceń na jakiegokolwiek inne cele jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie przepisów ustawy oraz może powodować powstanie szkody zarówno po stronie SFP, jak i reprezentowanych przez nią indywidualnych uprawnionych.

Przyjęta przez Zarząd Główny praktyka pokrywania strat z działalności gospodarczej przychodami z działalności statutowej stanowi naruszenie, a w praktyce również całkowite odwrócenie postanowień Statutu SFP, ponieważ to działalność gospodarcza powinna generować środki na działalność statutową Stowarzyszenia.

Uporczywe naruszanie przepisów ustawy o zbiorowym zarządzaniu i Statutu SFP polegające na finansowaniu strat z działalności gospodarczej SFP ze środków Funduszu przeznaczonego na działalność socjalną, edukacyjną i kulturalną, stanowi działania na szkodę samego SFP i – ze względu na przedmiot działalności Stowarzyszenia – interesów członków Stowarzyszenia. Okoliczności powyższe mają, zdaniem Kontrolującego, szczególny wydzźwięk w kontekście sposobu finansowania kontrolowanej jednostki.

Należy podkreślić, że w czerwcu 2024 r. wyłoniony w 2022 r. Zarząd SFP podjął działania mające na celu pełną diagnozę sytuacji ekonomicznej Stowarzyszenia w zakresie prowadzonych działalności gospodarczych. Efektem tych działań było przedstawienie na walnym Zjeździe Członków SFP planu naprawczego obejmującego m.in. działalności gospodarcze. Ponadto, w lipcu 2024 r. Zarząd SFP podjął uchwałę upoważniającą Prezesa SFP do przeprowadzenia audytu tego obszaru, który ma na celu wypracowanie skutecznych działań naprawczych. (w okresie kontroli SFP oczekiwało na wyniki audytu). Kontrolujący pozytywnie ocenia opracowanie planu naprawczego SFP, choć wskazuje, że działanie podjęto z nieuzasadnionym opóźnieniem. Informacje zarówno o stratach finansowych z tytułu prowadzonych przez SFP działalności gospodarczej, jak również ich pokrywaniu z przychodów pochodzących z działalności statutowej musiały być znane Członkom Zarządu i Komisji Rewizyjnej znacznie wcześniej.

2.1.3. Wybrane elementy wyposażenia zakupione przez Stowarzyszenia Filmowców Polskich

Na podstawie faktur VAT: nr FV/2065/2021 z 22 grudnia 2021 r., nr FV/2091/2021 z 30 grudnia 2021 r., nr FV/2068/2021 z 22 grudnia 2021 r., nr FV/2067/2021 z 22 grudnia 2021 r., nr FV/2066/2021 z 22 grudnia 2021 r., wystawionych przez ██████████, Stowarzyszenie zakupiło 5 klimatyzatorów marki

██████████ za łączną kwotę: 31.684,80 zł brutto. Przedmiotowe klimatyzatory zostały zakupione ze środków statutowych przeznaczonych na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym i przeznaczone do pokoi Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym. Decyzję o zakupie klimatyzatorów podjęła ówczesna Dyrektorka Biura SFP – Pani ██████████ i były Prezes SFP – Pan Jacek Bromski. W dniu 27 lutego 2024 r. klimatyzatory zostały sprzedane na rzecz ówczesnego Prezesa SFP – Pana Jacka Bromskiego, który złożył wniosek o ich odkupienie za kwotę 24.600,00 zł brutto, przy czym kwota pozostała do zamortyzowania wynosiła 19.963,99 zł.

Na podstawie faktury VAT nr 927/MAG/2022 z 18 sierpnia 2022 r. wystawionej przez ██████████ ██████████, Stowarzyszenie zakupiło kosiarkę firmy ██████████ za kwotę 38.000,00 zł brutto. Kosiarka została zakupiona ze środków statutowych przeznaczonych na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym i przeznaczona na potrzeby Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym. Decyzję o zakupie kosiarki podjęła ówczesna Dyrektorka Biura SFP – Pani ██████████ i były Prezes SFP – Pan Jacek Bromski.

Przed sprzedażą przedmiotowej kosiarki, jej wartość została obliczona na podstawie odpisów amortyzacji za okres wrzesień 2022 – luty 2024. Dodatkowo, zgodnie z wyjaśnieniami⁷⁰ Kontrolowanego, SFP dostało informacje o wymaganych naprawach i zewnętrzna firma była gotowa kupić kosiarkę za kwotę 20 000 zł netto uwzględniając koszty koniecznych napraw. Na podstawie dokumentacji przekazanej przez Kontrolowanego, w momencie sprzedaży kosiarki, kwota pozostała do zamortyzowania wynosiła 26.260,18 zł. netto. Kosiarka została sprzedana firmie: ██████████ w dniu 27 marca 2024 r. za kwotę 24.600,00 zł.

2.1.4. Umowa na świadczenie usług doradczych zawarta z firmą ██████████ z dnia 15 maja 2024 r.

W dniu 15 maja 2024 r. została zawarta przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich umowa o świadczenie usług doradczych z firmą ██████████. Umowa została w imieniu SFP zawarta przez Prezesa Jacka Bromskiego. Z preambuły umowy wynika, że w związku z otrzymaniem szeregu anonimowych listów zawierających zarzuty wobec byłej dyrektorki biura SFP p. ██████████ (██████████) oraz Prezesa SFP Jacka Bromskiego zwrócono się do Zleceniobiorcy o wsparcie w analizie dokumentów i informacji finansowych SFP dotyczących wybranych transakcji wskazanych na liście zarzutów oraz ich wpływu na sytuację finansową SFP oraz o przygotowanie raportu z podsumowaniem wyników przeprowadzonych prac. Zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami⁷¹ umowa została zawarta na polecenie Prezesa Jacka Bromskiego w celu wewnętrznego controlingu. Przedmiotowy wydatek został pokryty z funduszu socjalnego, kulturalnego i edukacyjnego. Pełny koszt realizacji przedmiotowej umowy wyniósł 82.410,00 zł brutto⁷².

Z wyjaśnień⁷³ Kontrolowanego wynika, że treść raportu przygotowanego przez V ██████████ ██████████ jest znana Zarządowi Głównemu SFP oraz Komisji Rewizyjnej. Zarząd Główny podjął

⁷⁰ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP, z dnia 10 października 2024 r.

⁷¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

⁷² Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

⁷³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

następujące uchwały: I. Uchwałę nr 82 z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie działań kontrolnych w obszarze działalności gospodarczej prowadzonej przez SFP zobowiązującą Prezesa SFP do podjęcia działań kontrolnych w obszarze działalności gospodarczej SFP poprzez wybór audytora mającego renomę i doświadczenie w tym zakresie oraz zlecenie audytu prowadzącego do sporządzenia raportu zawierającego: 1) ocenę opłacalności działalności gospodarczej prowadzonej dotychczasowo przez SFP; 2) przygotowanie rekomendacji i wytycznych co do przyszłej działalności w tym obszarze w celu poprawy zyskowności. II. Uchwałę nr 83 z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie działań kontrolnych dotyczących wydatkowania potrąceń od przychodów z praw na prowadzoną przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym zobowiązującą Prezesa SFP do podjęcia działań kontrolnych w obszarze wydatkowania potrąceń od przychodów z praw na prowadzoną przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym poprzez wybór audytora mającego renomę i doświadczenie w tym zakresie oraz zlecenie audytu prowadzącego do sporządzenia raportu zawierającego: 1) ocenę dotychczasowych sposobów wydatkowania potrąceń na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym; 2) przygotowanie rekomendacji i wytycznych, w szczególności wprowadzenia procedur nadzoru i kontroli.

Potrzebę dokonania oceny opłacalności prowadzonej działalności gospodarczej, a także przygotowanie rekomendacji i wytycznych co do przyszłej działalności w tym obszarze w celu poprawy zyskowności oraz ocenę dotychczasowych sposobów wydatkowania potrąceń na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym, jak również przygotowanie rekomendacji i wytycznych, w szczególności wprowadzenia procedur nadzoru i kontroli w tym obszarze należy ocenić pozytywnie. Jednak działania podejmowane przez ozz w tym obszarze po 6 latach od wejścia w życie ustawy o zbiorowym zarządzaniu prowadzą do powstania wątpliwości, czy są one wystarczające. W kontrolowanym okresie SFP zatrudnia Prezesa (także Dyrektora Biura SFP), który podejmuje działania, co do których on sam nie ma pewności, czy mają one charakter zgodny z prawem i w tym celu zatrudnia firmę świadczącą usługi śledcze, by sprawdziła, jaka odpowiedzialność grozi mu za dotychczas podjęte działania. Koszt zamówionych usług śledczych pokrywany jest z Funduszu socjalnego, kulturalnego i edukacyjnego, co jest niezgodne z art. 36 uzz. Powołane do kontroli i nadzoru organy (Zarząd Główny, Komisja Rewizyjna) nie podejmują w tym czasie działań, do których są powołane. Zarząd Główny jednogłośnie podejmuje uchwałę o podwyższeniu upoważnienia do samodzielnego dysponowania środkami Funduszu SKE przez Prezesa do kwoty 500.000,00 zł i jednocześnie Zarząd ten nie podejmuje żadnych działań mających na celu weryfikację zgodności z prawem oraz przepisami wewnętrznymi SFP, czy też celowości działań podejmowanych przez Prezesa SFP w granicach tego upoważnienia.

Wskazać należy, że finansowanie kosztów ww. umowy o usługi śledcze ze środków Funduszu socjalnego, kulturalnego i edukacyjnego jest sprzeczne z obowiązującymi przepisami (art. 36 i 38 uzz) i aktami wewnętrznymi SFP i naraża Stowarzyszenie, jak i reprezentowanych uprawnionych na powstanie szkody majątkowej.

W toku wyjaśnień czynionych przez Kontrolowanego w związku z liczbą zatrudnianych kancelarii prawnych oraz indywidualanych prawników okazano dokument⁷⁴ przygotowany przez adw. ██████████ o nazwie „MEMORANDUM w sprawie oceny ryzyka potencjalnej odpowiedzialności cywilnoprawnej i prawnokarnej z tytułu określonych zdarzeń opisanych w materiałach przekazanych przez członków Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich”. Dokument ten został sporządzony z datą 16 maja 2024 r. Nie została ujawniona umowa zawarta z Kancelarią ██████████ na opracowanie tego Memorandum. Natomiast z treści samego dokumentu wynika, że celem Memorandum, sporządzonego na prośbę Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich, jest ocena potencjalnego ryzyka związanego z odpowiedzialnością z tytułu określonych zdarzeń opisanych w materiałach przekazanych Kancelarii przez Prezesa Zarządu Głównego SFP Pana Jacka Bromskiego oraz członka Zarządu Głównego Pana Grzegorza Łoszewskiego. Materiałami, które stanowiły podstawę sporządzenia Memorandum, były anonimowe dokumenty wymienione w dokumencie oraz kopia oświadczenia Prezesa Jacka Bromskiego z dnia 26 lutego 2024 r. o rezygnacji z funkcji, a także niepodpisana opinia prawna, niepodpisany dokument stanowiący analizę stanu prawnego oraz e-mail z odniesieniem się do ww. opinii prawnej. Z treści Memorandum wynika, że adwokatowi do dokonania oceny nie została udostępniona żadna dokumentacja wewnętrzna Stowarzyszenia, a jedynie szereg anonimowych dokumentów zawierających opis nieprawidłowości w działaniu Prezesa Jacka Bromskiego oraz Dyrektor Biura SFP ██████████ (poprzednie ██████████). W Memorandum znajduje się m.in. pozycja nr 3.3.3. *Wypłacanie Prezesowi Zarządu Głównego dodatkowych środków z ZAPA*. Analiza została dokonana na podstawie anonimowych dokumentów, stanowiących anonimowe informacje i zawiadomienia kierowane do SFP. Natomiast nie udostępniono w tym celu zawartej przez SFP z Panem Jackiem Bromskim umowy zlecenia z dnia 1 lutego 2008 r. wraz ze sporządzonymi do niej aneksami. Z treści Memorandum jasno wynika, że adwokatowi sporządzającemu opinię nie była znana treść umowy zlecenia, a zlecający sporządzenie Memorandum nie potwierdzili nawet informacji pochodzących z anonimowych dokumentów, że taka umowa w ogóle istnieje. Trudno znaleźć logiczne uzasadnienie dla wydatkowania środków na sporządzenie opinii prawnej⁷⁵, która po pierwsze opiera się wyłącznie o anonimowe dokumenty niestanowiące dokumentacji wewnętrznej Stowarzyszenia. Po drugie należy zwrócić uwagę na moment powstania dokumentu – 16 maja 2024 r. Jest to dokładnie jeden dzień po tym, jak Prezes SFP Jacek Bromski zawarł umowę z ██████████ na usługi śledcze, której przedmiotem było sporządzenie raportu o podobnym charakterze. Stowarzyszenie po raz kolejny wydatkuje środki pochodzące z Funduszu socjalnego, kulturalnego i edukacyjnego na sporządzanie analiz i weryfikację dokumentów, które to zadania należą do Komisji Rewizyjnej jako organu nadzoru nad działalnością Stowarzyszenia. Pomimo istnienia dwóch opinii (Memorandum adw. ██████████ oraz raportu ██████████) podejmowane są uchwały o zatrudnienie kolejnych firm zewnętrznych do przeprowadzenia audytu.

---

⁷⁴ Załącznik nr 13 do Wyjaśnień Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

⁷⁵ Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r. Koszt sporządzenia Memorandum został opłacony przez Zarząd ze środków Funduszu.

Działania podejmowane przez Zarząd Główny i Komisję Rewizyjną w związku z ujawnianymi kolejnymi informacjami o nieprawidłowościach w zarządzaniu majątkiem Stowarzyszenia, w tym dysponowaniu środkami pochodzącymi z potrąceń, ocenić należy jako niewystraszające.

Podkreślić należy, że środki uzyskiwane z potrąceń od przychodów z praw mogą być przeznaczane wyłącznie na wypłatę uprawnionym, pokrycie kosztów zbiorowego zarządu oraz prowadzoną działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną (art. 36 uzz). Przeznaczenie środków uzyskanych z potrąceń na jakiegokolwiek inne cele jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie przepisów ustawy, a także może powodować powstanie szkody zarówno po stronie Stowarzyszenia, jak i reprezentowanych przez nie indywidualnych uprawnionych.

2.1.5. Podsumowanie

Wyjaśnić należy, że organizacji zbiorowego zarządzania nie wolno wykorzystywać przychodów z praw lub jakichkolwiek zysków pochodzących z inwestowania przychodów z praw do celów innych niż podział między podmioty uprawnione⁷⁶. Dyrektywa 2014/26/UE przewiduje wyłącznie dwa wyjątki od tej zasady: pierwszy to dokonywanie potrąceń na koszt sprawowania zbiorowego zarządu, drugi to wykorzystywanie przychodów z praw w celach określonych przez organ uchwałodawczy. Natomiast ustawa o zbiorowym zarządzaniu wskazuje, że ozz przeznacza przychody z praw na enumeratywnie wymienione cele: wypłatę uprawnionym, potrącenia na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania, wykorzystanie kwot niepodlegających podziałowi, potrącenia na prowadzoną działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym (art. 36 uzz). Art. 36 ust. 4 uzz umożliwia ozz przeznaczanie części środków będących przychodami z praw na pokrycie kosztów działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym. Jednak pamiętać należy, że zasady dokonywania potrąceń na ten cel określa regulamin przyjmowany przez walne zebranie członków w drodze uchwały. Art. 38 ust. 3 uzz przewiduje wymogi, którym powinny odpowiadać potrącenia dokonywane na pokrycie kosztów sprawowania zbiorowego zarządu oraz na potrzeby finansowania działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym. Regulamin SKE i Regulamin repartycji muszą odpowiadać wymogom określonym we wskazanym przepisie. Kryteria dostępu do świadczeń finansowanych z powyższych potrąceń muszą być sprawiedliwe. Ponadto potrącenia nie mogą przekraczać granic uzasadnionych działaniami podejmowanymi przez ozz na rzecz uprawnionych, natomiast konkretna wysokość potrąceń ma być ustalana na podstawie obiektywnych kryteriów. Wymogi te należy oceniać, mając na uwadze niezarobkowy cel stowarzyszenia (art. 2 ust. 1 Prawa o stowarzyszeniach w zw. z art. 2 ust. 2 uzz). Zasady dokonywania potrąceń powinny być sformułowane w regulaminach w taki sposób, aby pokrywały koszty działalności prowadzonej przez ozz, bez dodatkowej korzyści dla stowarzyszenia. Obiektywny charakter kryteriów ustalania wysokości potrąceń oznacza, że koszt sprawowania zbiorowego zarządu czy działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej powinien być określany na podstawie średnich stawek rynkowych za usługi o zbliżonym charakterze do usług świadczonych przez ozz na rzecz użytkowników. Art. 4 ust. 4 uzz wymaga od ozz

---

⁷⁶ Art. 11 ust. 4 Dyrektywy z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, p. 72–98), dalej jako: Dyrektywa 2014/26/UE.

zachowania należytej staranności w procesie zarządzania przychodami z praw. Zachowanie takiej staranności może oznaczać prowadzenie badań rynku czy konkursu ofert w celu wyszukania podmiotów, które mogłyby świadczyć określone usługi w możliwie najkorzystniejszej cenie. Ponadto w świetle wymogów art. 38 ust. 3 uzz ozz powinna zapewnić sprawiedliwy dostęp do finansowanych w ten sposób usług i sprawiedliwy zakres tych usług, pamiętając, że kryteria sprawiedliwe, to są kryteria niedyskryminujące uprawnionych.⁷⁷ Przeznaczanie przez Stowarzyszenie przychodów z praw na jakiegokolwiek inne cele niż opisane powyżej ma charakter bezprawny. Jeśli Stowarzyszenie chce pokrywać koszty realizacji także innych działań, wówczas powinno czynić to z innych środków, np. składek członkowskich lub dochodów z mienia własnego Stowarzyszenia.

Plan naprawczy⁷⁸ przyjęty w dniu 20 czerwca 2024 r. przez Zarząd Główny wskazuje na potrzebę *przeprowadzenia audytu w sprawie wydatkowania środków potrącanych na podstawie statutu SFP z tantiem (10%) przekazywanych przez ZAPA do biura SFP na cele kulturalne, socjalne, edukacyjne. Jego wynikiem powinno być stworzenie systemu, którego celem będzie kontrolowanie sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na cele statutowe, a pozyskanych z potrąceń z wypłat dokonywanych przez ZAPA. Nadzór nad systemem powinna sprawować powołana do tego osoba z wiedzą z zakresu ustawy o stowarzyszeniach, ustawy o ozz, znajomości zasad rachunkowości. Jak pokazuje obecna sytuacja – dotychczasowe rozwiązania wynikające wprost ze statutu nie zapobiegły marnowaniu środków. Częścią tego nadzoru powinno być bieżące raportowanie o sposobie wykorzystania środków członków SFP. Po 6 latach od wejścia w życie ustawy o zbiorowym zarządzaniu Stowarzyszenie podejmuje plan naprawczy, w którym wskazuje na potrzebę zatrudnienia osoby, która zna się na obowiązujących SFP przepisach. Ponadto wskazuje także na potrzebę bieżącego kontrolowania sposobu wydatkowania środków. Czyni to ten sam Zarząd Główny, który Uchwałą nr 53 z dnia 2 czerwca 2022 r. upoważnił Prezesa SFP do samodzielnego zaciągania zobowiązań oraz dysponowania środkami pochodzącymi z Funduszu Socjalnego, Kulturalnego i Edukacyjnego do kwoty 500.000,00 zł i jednocześnie zaprzestał dokonywania jakichkolwiek weryfikacji wydatków ponoszonych przez Prezesa SFP w ramach tego upoważnienia. Zarząd Główny w planie naprawczym wskazuje na problem marnotrawienia środków pochodzących z Funduszu SKE, a zupełnie zdaje się nie zauważać problemu wydatkowania środków tego Funduszu w sposób bezprawny, niezgodny z założeniami dyrektywy i krajowej ustawy o zbiorowym zarządzaniu, Statutem SFP oraz Regulaminem SKE.*

W świetle powyższego podkreślić należy, że Regulamin SKE w swojej treści okazał się niewystarczający, a w takim zakresie, w jakim obowiązuje w okresie kontrolowanym, nie był prawidłowo realizowany przez zobowiązane organy: Zarząd Główny, jako dysponenta środków, oraz Komisję Rewizyjną, jako organ nadzoru w Stowarzyszeniu. Środki pochodzące z potrąceń na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym były wydatkowane w sposób bezprawny, nie spełniając wymogów wyrażonych w art. 36 i 38 uzz. Przepisy te mówią o dokonywaniu potrąceń w granicach uzasadnionych działaniami podejmowanymi przez ozz, ustalaniu potrąceń na podstawie obiektywnych kryteriów, uzasadnieniu i dokumentowaniu potrąceń w odniesieniu do pól eksploatacji, a także prowadzeniu działalności socjalnej, kulturalnej lub edukacyjnej w oparciu o sprawiedliwe kryteria. W

---

⁷⁷ Ustawy autorskie. Komentarze, red. Ryszard Markiewicz, Adam Pązik, Komentarz do art. 38, str. 2506-2507.

⁷⁸ Uchwała nr 75 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców polskich z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie uwag do sprawozdania finansowego Stowarzyszenia Filmowców Polskich za rok 2023.

przebadanym zakresie w odniesieniu do pokrywania kosztów zakupu samochodów, kosiarki, klimatyzatorów, obiadów dla Koła Łódzkiego, umowy o usługi śledcze, zakupu nieruchomości pod fotowoltaikę nie zostały spełnione wymogi wynikające z art. 38 uzz, jak również nie zostały przez Stowarzyszenie ustalone jakiegokolwiek kryteria dostępu do świadczeń w ramach działalności Stowarzyszenia oraz ich zakresu. Powoduje to, że pokrycie powyższych kosztów ze środków pochodzących z potrąceń na cele socjalne, kulturalne lub edukacyjne należy uznać za bezprawne. Nie wystarczy wskazać dowolną pozycję określającą cel Stowarzyszenia w jego Statucie, by uczynić wydatek uzasadnionym. Aby Stowarzyszenie mogło pokryć koszt środkami pochodzącymi z potrąceń na cele socjalne, kulturalne lub edukacyjne, koszt ten musi być uzasadniony, udokumentowany i ustalany na podstawie obiektywnych, sprawiedliwych kryteriów. Podkreślić należy, że z przepisów uzz wynika kolejność działań, jakie ma podejmować ozz. W pierwszej kolejności ma określić granice swoich działań w obszarze działalności socjalnej, kulturalnej i edukacyjnej, a dopiero potem w związku z poczynionymi planami dokonywać potrąceń w wysokości uzasadnionej podejmowanymi (planowanymi) działaniami (zob. art. 38 ust. 1 *in fine* uzz). W przypadku SFP w kontrolowanym okresie dostrzec można odwrotną kolejność. Stowarzyszenie najpierw dokonywało potrąceń, a dopiero potem zastanawiało się, co ma z uzyskanymi w ten sposób środkami zrobić. Taką sytuację należy uznać za niezgodną z ww. przepisami uzz.

2.2. Fundusz Socjalny

2.2.1. Udzielanie pomocy finansowej członkom SFP

W ramach realizacji celów statutowych SFP w zakresie udzielania członkom Stowarzyszenia pomocy w granicach i na zasadach określonych zapisami statutu i regulaminem prowadzenia działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym, SFP wprowadziło regulamin udzielania pomocy finansowej członkom SFP. Przedmiotowa pomoc udzielana jest w szczególności uzasadnionych przypadkach losowych i udzielana jest w postaci jednorazowej zapomogi.

W okresie objętym kontrolą wysokość jednorazowej zapomogi wynosiła 2.280,00 zł. Uchwałą nr 32 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 6 maja 2022 r. w *sprawie zwiększenia kwoty zapomogi losowej*, postanowiono podnieść wysokość zapomogi losowej do kwoty 6.000,00 zł, począwszy od 1 stycznia 2022 r.

Zgodnie z zapisami §8 ust. 5 statutu SFP, prawo do otrzymania świadczeń od Stowarzyszenia w ramach prowadzenia działalności o charakterze socjalnym przysługuje członkom SFP po upływie roku od dnia przyjęcia do grona członków. Natomiast częstotliwość udzielania zapomogi została określona w §2 przedmiotowego regulaminu i przysługuje uprawnionym raz w ciągu roku kalendarzowego. Warunkiem udzielenia wsparcia uprawnionym jest dostarczenie do Stowarzyszenia prawidłowo wypełnionego wniosku o udzielenie pomocy finansowej, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do regulaminu. Wnioski rozpatrywane są przez powołaną zarządzeniem Prezesa SFP komisję. Do zadań komisji należy wydanie wstępnej decyzji, która podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Główny, a następnie poinformowanie Wnioskodawcy o treści podjętej decyzji.

Podczas kontroli zbadano 36 wniosków (wraz uchwałami Zarządu Głównego oraz ewidencją księgową) o udzielenie zapomogi na łączną kwotę: 163.640,00 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w 3 przypadkach⁷⁹ Stowarzyszenie przyznało zapomogę z pominięciem wymaganego regulacjami wewnętrznymi wniosku o przyznanie zapomogi. Kontrolowany wyjaśnił⁸⁰, że w przypadku zapomogi udzielonej Pani ██████████ w 2020 r. i 2021 r., SFP *nie posiada wniosku Pani ██████████. Przelew na rzecz Pani ██████████ został dokonany na e-mailowe polecenie służbowe ██████████ – ██████████ wysłane do ██████████ w dniu 22.12.2020 r. Według informacji przekazanej przez Pana ██████████ polecenie ustne wydała Dyrektor Biura SFP – ██████████. W odniesieniu do zapomogi udzielonej Panu ██████████ w 2023 r., Kontrolowany wyjaśnił⁸¹, że *Członek SFP – Pan ██████████ jest osobą w podeszłym wieku, nie poruszającą się. To była sytuacja wyjątkowa, w której rozpatrzony został wniosek zgłoszony e-mailowo. Mając na uwadze powyższe, nie można uznać ww. wyjaśnień, ponieważ regulamin udzielania pomocy finansowej członkom SFP wprowadzony uchwałą nr 10 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 13 lutego 2023 r., w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP⁸² nie przewidywał możliwości złożenia wniosku o zapomogę drogą elektroniczną bądź całkowicie pomijając wymóg złożenia wniosku o zapomogę,**
- w 2 przypadkach⁸³ przelew środków stanowiących zapomogi został zrealizowany przed podjęciem przez Zarząd Główny SFP uchwały o przyznaniu świadczenia. W odniesieniu do zapomogi udzielonej na rzecz Pani ██████████ Kontrolowany wyjaśnił⁸⁴, że *przelew na rzecz ██████████ został dokonany na e-mailowe polecenie służbowe ██████████ – ██████████ wysłane do ██████████ w dniu 22.12.2020 r. Według informacji przekazanej przez Pana ██████████ polecenie ustne wydała Dyrektor Biura SFP – ██████████. Przelew został wykonany w okresie pandemii, kiedy ze względu na obowiązujące obostrzenia, nie można było zorganizować posiedzenia Zarządu Głównego i w tamtym okresie nie odbywały się spotkania Zarządu Głównego. Na najbliższym posiedzeniu Zarządu Głównego, została podjęta uchwała potwierdzająca przyznanie zapomogi. Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, należy jednoznacznie stwierdzić, że Stowarzyszenie podejmowało decyzję o przyznaniu zapomogi i dokonywało przelewu środków pieniężnych na rzecz Wnioskodawców przed podjęciem uchwały o przyznaniu świadczenia, co stanowi naruszenie zapisu §4 ust. 4 regulaminu prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym. Dodatkowo należy wskazać, że obowiązujący w 2020 roku regulamin funduszu pomocy koleżeńskiej w §5 ust. 4 wskazywał jednoznacznie, że *Zarząd Główny SFP rozpatruje złożone wnioski i w formie uchwały podejmuje decyzję o przyznaniu i wysokości przyznawanej pomocy z Funduszu Pomocy Koleżeńskiej,**

⁷⁹ Zapomogi przyznane ██████████ (2020,2021) oraz Panu ██████████(2023).

⁸⁰ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

⁸¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

⁸² Uchylający Regulamin udzielania pomocy finansowej członkom SFP wprowadzony uchwałą nr 94 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 27 października 2022 r.

⁸³ Zapomogi przyznane Pani ██████████ (2020) oraz Panu ██████████ (2020).

⁸⁴ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

- w 7 przypadkach⁸⁵ Stowarzyszenie przyznało zapomogi nie podejmując w przedmiotowym zakresie uchwał Zarządu Głównego. W odniesieniu do zapomogi udzielonej Pani ██████████ ██████████ Pani ██████████ Panu ██████████ Kontrolowany wyjaśnił⁸⁶, że *przelew został wykonany w okresie pandemii, kiedy ze względu na obowiązujące obostrzenia, nie można było zorganizować posiedzenia Zarządu Głównego i w tamtym okresie nie odbywały się spotkania Zarządu Głównego. Nie posiadamy uchwały Zarządu Głównego w tym przedmiocie. W odniesieniu do zapomogi udzielonej Panu J ██████████ Kontrolowany uzupełnił ww. wyjaśnienia stwierdzając, że wypłata została dokonana na podstawie decyzji Dyrektora Biura SFP – ██████████* W związku z powyższymi ustaleniami kontrolujący pismem z dnia 18 września br. poprosili Kontrolowanego o okazanie ww. decyzji o przyznaniu zapomóg podjętych przez Panią ██████████ Kontrolowany wyjaśnił⁸⁷, że *Zgoda na wypłatę zapomogi dla Pana ██████████ i Pani ██████████ w związku z pandemią i pracą zdalną została wydana zapewne telefonicznie, którą następnie Pani ██████████ i Pani ██████████ przekazały mailowo dalej.* W przypadku zapomogi udzielonej Pani ██████████ Kontrolowany stwierdził jedynie, że Stowarzyszenie nie posiada uchwały Zarządu Głównego. Tym samym, należy jednoznacznie stwierdzić, że w SFP występowały sytuacje udzielania zapomóg na podstawie przekazywanych ustnie, drogą elektroniczną bądź telefonicznie decyzji Dyrektor Biura SFP, Ponadto, kontrolujący poprosili kontrolowanego o wskazanie podstawy prawnej uprawniającej do podejmowania tego typu decyzji przez Dyrektor Biura SFP. Kontrolowany wskazał, że nie było takiej podstawy prawnej. Powyższe wyjaśnienia kontrolowanego nie mogą zostać zaakceptowane, ponieważ zapis §2 ust. 4 regulaminu prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym, stanowi jednoznacznie, że *dysponowanie środkami Funduszu należy do Zarządu Głównego SFP i następuje w formie uchwały Zarządu Głównego SFP,*
- w 1 przypadku⁸⁸ Stowarzyszenie rozpatrzyło wnioski o zapomogę z dnia 15 lutego 2023 r., który stanowił załącznik do regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP z dnia 27 października 2022 r., pomimo, iż w dniu 13 lutego 2023 r. uchwalono nowy regulamin, zobowiązujący wnioskodawców do złożenia innego wzoru wniosku o zapomogę. W powyższym zakresie, Kontrolowany wyjaśnił⁸⁹, że *pracownik Działu ds. Członkowskich omyłkowo wystąpił do wnioskodawcy błędny wzór wniosku o wsparcie finansowe.* Mając na uwadze powyższe należy jednoznacznie stwierdzić, że Stowarzyszenie rozpatrzyło a następnie udzieliło wsparcia finansowego na rzecz wnioskodawcy w oparciu o nieaktualny wniosek o udzielenie zapomogi,
- w 1 przypadku⁹⁰ Stowarzyszenie przyznało jednej osobie dwie zapomogi w jednym roku kalendarzowym, co stanowi naruszenie zapisu §2 ust. 2 regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP, który stanowi, że *wsparcie finansowe może być przyznane Członkom SFP raz w*

⁸⁵ Zapomogi przyznane Pani ██████████ (2020), Pani ██████████ (2020), Pani ██████████ (2020), Panu ██████████ (2020), Panu ██████████ (2021), Panu ██████████ (2022) oraz Panu ██████████ (2023).

⁸⁶ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

⁸⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 20 września 2024 r.

⁸⁸ Zapomoga przyznana Pani ██████████ (2023).

⁸⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

⁹⁰ Zapomoga udzielona Pani ██████████ (2023).

ciągu roku kalendarzowego. Pierwsza zapomoga została przyznana w dniu 2 marca 2023 r., zaś druga zapomoga została przyznana w dniu 19.10.2023 r. Kontrolowany wyjaśnił⁹¹, że wypłata drugiej zapomogi w dniu 19.10.2023 r. wynika z niepełnej informacji od Komisji, która pominęła informację, że w 2023 r. nastąpiło już przyznanie i wypłata zapomogi. Suma przedmiotowych zapomóg nie przekroczyła jednak maksymalnej zapomogi tj. 6000 zł. Mając na względzie wyjaśnienia kontrolowanego należy wskazać, że argument dotyczący nieprzekroczenia maksymalnej kwoty zapomogi w żadnym stopniu nie stanowi wyjaśnienia, podjęcia przez Stowarzyszenie działań naruszających uchwalony regulamin,

- w 1 przypadku⁹² Stowarzyszenie udzieliło zapomogi, na podstawie wniosku, który nie był opatrzony pieczętą wpływ do Stowarzyszenia. Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego⁹³, wniosek Pana ██████████ nie posiada pieczętki, ponieważ był skierowany bezpośredniego do Prezesa SFP. Nie można się zgodzić z wyjaśnieniami Kontrolowanego. Zgodnie z §5 ust. 2 regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP, wniosek w postaci wypełnionego formularza winien zostać złożony przez Członka SFP, bezpośrednio do SFP w jednej z dwóch następujących form: wysłany pocztą na adres: Stowarzyszenie Filmowców Polskich, ul. Pańska 85, 00-834 Warszawa; wysłany pocztą elektroniczną na adres mailowy podany w komunikacie SFP zamieszczonym na stronie www.sfp.pl. Mając na względzie powyższy zapis, regulamin udzielania pomocy finansowej członkom SFP wyklucza możliwość składania wniosków o udzielenie pomocy finansowej bezpośrednio do Prezesa SFP,
- w 1 przypadku⁹⁴ wniosek o udzielenie pomocy finansowej nie został uzupełniony przez Komisję w rubryce: Rekomendacja Komisji oraz nie został zatwierdzony przez Zarząd Główny. Kontrolowany wyjaśnił⁹⁵, że Komisja przygotowuje dla Zarządu Głównego SFP zestawienie wniosków w formie tabeli exelowskiej zawierającej m.in. sugerowane do przyznania kwoty (Rekomendacja Komisji) oraz skany podań wnioskodawców. Zarząd Główny SFP zatwierdził przedmiotową rekomendację i podjął uchwałę w tym zakresie. Okazana kontrolującemu tabela nie zawiera żadnych podpisów osób wchodzących w skład Komisji oraz nie jest zatwierdzona przez Zarząd Główny. Tym samym nie można zgodzić się z wyjaśnieniami kontrolowanego. Zgodnie z §6 ust. 2 regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP, wstępna decyzja Komisji podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Główny. Wniosek stanowiący załącznik nr 1 do ww. regulaminu uwzględnia pozycje: Rekomendacja Komisji oraz: Podpis Zatwierdzającego. Ponadto, należy wskazać, że w dobranej do kontroli próbie, 5 wniosków gdzie wymagana była Rekomendacja Komisji oraz Podpis Zatwierdzającego, zawierało stosowną rekomendację oraz niezbędne podpisy,
- w 2 przypadkach⁹⁶ kontrolującemu okazano wnioski o udzielenie pomocy finansowej, nie zawierające stron z Rekomendacją Komisji oraz podpisem Zatwierdzającego. W odniesieniu do zapomogi udzielonej Pani ██████████, Kontrolowany wyjaśnił⁹⁷, że Zarządowi Głównemu

⁹¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

⁹² Zapomoga udzielona Panu ██████████ (2023).

⁹³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

⁹⁴ Zapomoga przyznana Pani ██████████ (2023).

⁹⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

⁹⁶ Zapomoga przyznana Pani ██████████ (2023) oraz Panu ██████████ (2023).

⁹⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

- została przedstawiona informacja Komisji, którą wraz z uchwałą nr 4 z dnia 12 stycznia 2023 roku Zarządu Głównego SFP składamy w załączeniu. Natomiast w odniesieniu do zapomogi udzielonej Panu ██████████, Kontrolowany przekazał tabelę z rekomendacją Komisji oraz Uchwałą Zarządu Głównego nr 66 z 12 września 2023 r.. Nie można zaakceptować wyjaśnień kontrolowanego w powyższym zakresie, gdyż przekazane dokumenty nie zawierają żadnych podpisów osób wchodzących w skład Komisji oraz nie są one zatwierdzone przez Zarząd Główny,*
- w 3 przypadkach⁹⁸ wnioski o udzielenie pomocy finansowej Członkom SFP nie zostały zatwierdzone przez Zarząd Główny pomimo uzupełnienia pozycji: Rekomendacja Komisji. Kontrolowany wyjaśnił⁹⁹, że w przypadku wniosku o zapomogę Pana ██████████ oraz Pana ██████████ *Rekomendacja Komisji została zatwierdzona przez Zarząd Główny SFP uchwałą* odpowiednio nr 4 z 12 stycznia 2023 r. oraz nr 54 z 11 lipca 2023 r. W odniesieniu do zapomogi udzielonej Pani ██████████, Kontrolowany wyjaśnił, że *Komisja przygotowuje dla Zarządu Głównego SFP zestawienie wniosków w formie tabeli exelowskiej z sugerowanymi kwotami oraz skany podań wnioskodawców. Zarząd Główny SFP zatwierdził decyzję komisji, co potwierdza uchwała Zarządu Głównego nr 21 z dnia 2 marca 2023 r.* Nie można zaakceptować wyjaśnień Kontrolowanego w powyższym zakresie, gdyż przekazany dokument to jedynie uchwała zatwierdzająca szereg zapomóg. Przedmiotowa uchwała nie uwzględnia Rekomendacji Komisji dotyczącej wstępnej kwoty zapomogi oraz podpisu zatwierdzającego.

2.2.2. Stypendia artystyczne

Zgodnie z regulaminem stypendiów artystycznych SFP, stypendium artystyczne przeznaczone jest dla studentów szkół filmowych, którzy otrzymali absolutorium szkół filmowych lub absolwentów szkół filmowych, którzy nie zrealizowali jeszcze swojego pełnometrażowego debiutu kinowego lub telewizyjnego.

Beneficjentami stypendium artystycznego są Członkowie Koła Młody SFP, którzy posiadają legitymację i nie zalegają z płatnościami składek członkowskich.

Zgodnie z §3 i §4 regulaminu stypendiów artystycznych SFP, stypendium przyznawane jest jednorazowo na okres 12 miesięcy w wysokości 2.000,00 zł netto¹⁰⁰.

Warunkiem przekazania do rozpatrzenia wniosków o przyznanie stypendium przez Komisję Stypendialną SFP¹⁰¹ jest złożenie wypełnionego formularza wraz z załącznikami:

- 1) życiorysem z uwzględnieniem dokonań twórczych,

---

⁹⁸ Zapomoga przyznana Pani ██████████ (2023), Panu ██████████ (2023), Panu ██████████ (2023).

⁹⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 września 2024 r.

¹⁰⁰ Kwotę 2.000,00 zł określa Uchwała nr 24 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 13 kwietnia 2022 r. w sprawie *uchwalenia nowej treści Regulaminu stypendiów artystycznych*. Do momentu wejścia w życie ww. uchwały, obowiązywała Uchwała nr 24/2008 Zarządu Głównego SFP z dnia 11 lutego 2008 r. *Regulamin stypendiów artystycznych Stowarzyszenia Filmowców Polskich* określająca kwotę stypendium w wysokości 1.000,00 zł.

¹⁰¹ Działająca na podstawie uchwały nr 5 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 12 stycznia 2023 r. w sprawie *uchwalenia regulaminu Komisji Stypendialnej SFP*.

- 2) rocznym harmonogramem prac wykonywanych w ramach stypendium,
- 3) oświadczeniem o sytuacji majątkowej,
- 4) dokumentem potwierdzającym otrzymanie absolutorium lub ukończenie szkoły filmowej,
- 5) oświadczeniem, że stypendysta SFP w przypadku otrzymania stypendium scenariuszowego od Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej zobowiązuje się zawiadomić Stowarzyszenie i poddać się decyzji Komisji Stypendialnej w sprawie prawa do dalszego pobierania stypendium z SFP,
- 6) w przypadku pracy nad scenariuszem należy dołączyć rozwinięcie tematu filmowego na maksimum trzech stronach maszynopisu.

Zgodnie z §6 regulaminu stypendiów artystycznych SFP, stypendium przyznawane jest przez Zarząd Główny SFP w drodze uchwały, na podstawie pozytywnej opinii Komisji Stypendialnej.

Do zadań Komisji Stypendialnej powołanej uchwałą nr 5 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 12 stycznia 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Komisji Stypendialnej SFP należy:

- 1) analizowanie i opiniowanie wniosków o przyznanie stypendiów artystycznych w celu umożliwienia Zarządowi Głównemu SFP podejmowania uchwał w sprawie przyznawania stypendiów,
- 2) rozpatrywanie raportów składanych przez stypendystów po 6 miesiącach i podejmowanie decyzji w sprawie dalszego otrzymywania stypendium,
- 3) rozpatrywanie raportów składanych przez stypendystów po 11 miesiącach (raportów końcowych),
- 4) podejmowanie decyzji w sprawie prawa stypendysty do dalszego pobierania stypendium w przypadku otrzymania przez stypendystę stypendium scenariuszowego od Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.

Ponadto, Kontrolowany wyjaśnił, że *przed uchwaleniem Regulaminu Komisji Stypendialnej na mocy Uchwały nr 5 z 12 stycznia 2023 r. Komisja Stypendialna działała w oparciu o postanowienia Regulaminu stypendiów artystycznych¹⁰² i nie było odrębnego regulaminu określającego dalej idące zasady funkcjonowania tej komisji¹⁰³.*

Podczas kontroli zbadano 15 wniosków (wraz uchwałami Zarządu Głównego oraz ewidencją księgową) o przyznanie stypendium artystycznego na łączną kwotę: 199.000,00 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w 1 przypadku¹⁰⁴ wniosek o udzielenie stypendium artystycznego nie zawierał jednego z załączników: oświadczenia wnioskodawcy odnoszącego się do tego, że stypendysta SFP w przypadku otrzymania stypendium scenariuszowego od PISF zobowiązuje się zawiadomić Stowarzyszenie i poddać decyzji komisji stypendialnej w sprawie dalszego pobierania stypendium. Kontrolowany wyjaśnił¹⁰⁵, że *nie jest w posiadaniu przedmiotowego oświadczenia.*

---

¹⁰²Uchwała nr 24/2008 Zarządu Głównego SFP z dnia 11 lutego 2008 r.

¹⁰³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 7 sierpnia 2024 r.

¹⁰⁴ Wniosek Pani ██████████ (2022).

¹⁰⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 7 sierpnia 2024 r.

Zgodnie z §5 pkt a) Regulaminu stypendiów artystycznych Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 11 lutego 2008 r., warunkiem rozpatrywania wniosków o stypendium przez Komisję jest złożenie wypełnionego formularza z następującymi załącznikami: (...) oświadczeniem, że stypendysta Stowarzyszenia Filmowców Polskich w przypadku otrzymania stypendium scenariuszowego od Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej zobowiązuje się zawiadomić Stowarzyszenie i poddać decyzji Komisji Stypendialnej w sprawie prawa do dalszego pobierania stypendium ze Stowarzyszenia Filmowców Polskich. Mając na względzie powyższe należy stwierdzić, że Stowarzyszenie w jednym przypadku pozytywnie rozpatrzyło wniosek stypendialny pomimo niedołączenia do niego wymaganego regulaminem oświadczenia.

2.2.3. Dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych dzieci członków SFP

Regulamin programu: Wsparcie członków SFP poprzez dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych ich dzieci, adresowany jest do członków SFP, którzy posiadają dzieci, które nie ukończyły 18 roku życia. Do składania wniosków o udzielenie przedmiotowego wsparcia uprawnieni są członkowie SFP, których łączny średni miesięczny dochód wszystkich osób pozostających wraz z członkiem SFP we wspólnym gospodarstwie domowym, przypadający na jedną osobę w roku podatkowym poprzedzającym złożenie wniosku, nie przekroczył kwoty 3.000,00 zł.

Zgodnie z §4 przedmiotowego regulaminu, kwota wsparcia przyznawanego członkowi SFP wynosi 1.000,00 zł rocznie na każde dziecko członka SFP do ukończenia przez nie 18 roku życia.

Zgodnie z §2 uchwały nr 59 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Programu „Wsparcie członków SFP poprzez dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych ich dzieci” powołana została Komisja Weryfikacyjna, do zadań której należy rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych dzieci członków SFP oraz informowanie Wnioskodawców o treści decyzji.

Podczas kontroli Funduszu Socjalnego zbadano 100% (12) wniosków o dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych dzieci członków SFP (wraz z protokołami komisji, uchwałami Zarządu oraz ewidencją księgową) na łączną kwotę 25.699,00 zł. We wszystkich zbadanych wnioskach brakowało informacji, o której mowa w §8 ust. 2 Regulaminu, tj. że treść decyzji Komisji będzie przekazywana wnioskodawcy w formie pisemnej lub mailowej w terminie 14 dni od jej podjęcia. Zgodnie z wyjaśnieniami¹⁰⁶ Kontrolowanego, w odniesieniu do praktyki w zakresie procedury przyznawania dofinansowania wakacji dla dzieci członków SFP i sposobu informowania wnioskodawców o przyznanych dofinansowaniach, w latach 2022-2024 wnioskodawcy otrzymywali treść decyzji Komisji drogą telefoniczną, a nie w formie dokumentowej. (...) wnioskodawcy nie kwestionowali takiego sposobu potwierdzania udzielenia dofinansowania. Mając na uwadze wyjaśnienia kontrolowanego, należy jednoznacznie stwierdzić, że zapis §8 ust. 2 ww. regulaminu nie był przestrzegany. Każda decyzja komisji, zarówno pozytywna jak i negatywna dla wnioskodawcy, powinna być udzielana zgodnie z zapisami regulaminu opracowanego przez Stowarzyszenie.

2.2.4. Dofinansowanie do obiadów

---

¹⁰⁶ Wyjaśnienia Pana ██████████, Członka Komisji powołanej w celu rozpatrywania wniosków o dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych dzieci, z dnia 8 sierpnia 2024 r.

W ramach upoważnień udzielonych Prezesowi SFP Uchwałą nr 47/2009 z dnia 11 maja 2009 r., a następnie Uchwałą nr 53 z dnia 2 czerwca 2022 r., które omówione zostały w pkt. 2 niniejszego dokumentu, Prezes SFP w dniu 19 sierpnia 2022 r. zawarł umowę o świadczenie usług gastronomicznych z ██████████ na świadczenie usług gastronomicznych dla członków SFP zrzeszonych w działającym w ramach Stowarzyszenia „Kole Łódzkim SFP”.¹⁰⁷ Usługi świadczone są w placówce Wykonawcy ██████████. Z treści umowy wynika informacja o dofinansowaniu do lunchu dla członka Koła Łódzkiego SFP. Kontrolowany wyjaśnił¹⁰⁸, że za pośrednictwem przedmiotowej umowy *realizowany jest cel statutu zgodnie z § 5 pkt. 2 ust. 5 „udzielanie członkom Stowarzyszenia i ich rodzinom pomocy w granicach i na zasadach określonych postanowieniami Statutu i regulaminem prowadzenia działalności o charakterze socjalnych, kulturalnym i edukacyjnym”*. Zgodnie z powołanym Regulaminem SKE § 2 pkt 6 SFP prowadzi działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym z uwzględnieniem sprawiedliwych kryteriów dostępu do świadczeń realizowanych ze środków Funduszu oraz sprawiedliwych kryteriów zakresu przyznawania tych środków. Dysponowanie środkami Funduszu następuje przy uwzględnieniu wartości artystycznej, kulturalnej, edukacyjnej lub społecznej zadania lub projektu. Przepis § 2 pkt 6 Regulaminu SKE stanowi odzwierciedlenie treści art. 38 ust. 3 uzz.

Z treści udzielonych wyjaśnień¹⁰⁹ wynika, że Zarząd Główny nie podejmował uchwały w kwestii dofinansowania obiadów dla członków Koła Łódzkiego SFP, a decyzja w tym zakresie została podjęta wyłącznie przez Prezesa SFP. Ponadto Stowarzyszenie nie ma wiedzy, jakimi kryteriami kierował się Prezes SFP, udzielając pomocy finansowej w postaci dofinansowania obiadów wyłącznie dla członków Koła Łódzkiego SFP. Wyjaśnienia te przeczą zapewnieniu złożonemu przez Panią ██████████ podczas posiedzenia Zarządu Głównego w dniu 2 czerwca 2022 r., że *„Zarząd Główny jest informowany o wszystkich podejmowanych przez Pana Prezesa decyzjach”*¹¹⁰. Stowarzyszenie *nie ma wiedzy o szczególnej sytuacji, w jakiej mają znajdować się członkowie Koła Łódzkiego*.¹¹¹ Stowarzyszenie ponadto wyjaśnia, że *członkowie ww. Koła zapewne złożyli wniosek o przyznanie takiego dofinansowania*.¹¹² Zgodnie z art. 38 ust. 3 uzz, jak również postanowieniami Statutu SFP oraz Regulaminu SKE, Stowarzyszenie prowadzi działalność z uwzględnieniem sprawiedliwych kryteriów, w szczególności w odniesieniu do dostępu do świadczeń w ramach tej działalności. Nie bez znaczenia jest także fakt, że potrącenia na działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną mają być dokonywane w granicach uzasadnionych działaniami podejmowanymi na rzecz uprawnionych (art. 38 ust. 1 uzz). Kontrolujący nie kwestionuje samej idei wsparcia socjalnego członków w formie dofinansowania do obiadów, jednak wsparcie to powinno odbywać się z uwzględnieniem sprawiedliwych kryteriów. Stowarzyszenie nie dysponuje wnioskiem, jaki *„zapewne złożyli członkowie Koła Łódzkiego”*. Nie zostały w żaden sposób udokumentowane ani nawet określone kryteria, jakimi kierowano się podczas przyznawania tego rodzaju wsparcia finansowego. Członkowie Koła Łódzkiego nie musieli spełniać

---

¹⁰⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r., załącznik nr 29.

¹⁰⁸ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

¹⁰⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

¹¹⁰ Wyciąg z protokołu z Posiedzenia Zarządu Głównego SFP w dniu 2 czerwca 2022 r., stanowiący załącznik nr 38 do Wyjaśnień Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

¹¹¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

¹¹² Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

żadnych kryteriów, by otrzymać wsparcie finansowe. Ponadto z przedstawionej dokumentacji¹¹³ wynika, że w marcu 2024 r. trzech członków skorzystało z dofinansowania do 38 lunchy każdy. Przy założeniu, że marzec ma 31 dni oznacza to, że każdy z tych trzech członków skorzystał siedmiokrotnie z więcej niż jednego lunchu w ciągu dnia, co jest sytuacją sprzeczną z postanowieniami zawartej umowy. Ponadto z listy członków korzystających z lunchy w okresie od października 2022 do stycznia 2023 r. wynika, że mogli oni korzystać z dofinansowania lunchy wraz z osobą towarzyszącą.

W świetle powyższego wskazać należy, że doszło do naruszenia przepisów art. 38 uzz, a także postanowień Statutu SFP oraz Regulaminu SKE. Przyznanie pomocy socjalnej wyłącznie członkom Koła Łódzkiego przy braku spełnienia jakichkolwiek wymogów, znajdowania się w szczególnym położeniu, a nawet braku jakiegokolwiek wniosku w tej sprawie, może również wskazywać na nierówne traktowanie członków Stowarzyszenia. SFP jest organizacją, która zrzesza członków z terenu całego kraju, dlatego dostęp do świadczeń o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym powinien być realizowany z uwzględnieniem sprawiedliwych kryteriów, w szczególności w odniesieniu do dostępu do tych świadczeń, co w tej sytuacji nie ma miejsca. Ponadto Statut SFP wskazuje, że SFP realizuje swoje cele poprzez udzielanie pomocy członkom Stowarzyszenia i ich rodzinom, a także, że prawo do otrzymywania świadczeń w ramach prowadzenia działalności o charakterze socjalnym przysługuje członkom po upływie roku od dnia przyjęcia do grona członków (§5 ust. 2 pkt 5; § 8 ust. 5 Statutu SFP). Z udostępnionej dokumentacji nie wynika, by był w tym przypadku weryfikowany wymóg rocznego stażu członkowskiego. Ponadto przyznanie członkom Koła Łódzkiego możliwości uzyskania dofinansowania do lunchu także dla osoby towarzyszącej (niebędącej członkiem SFP ani członkiem jego rodziny) narusza wskazane wyżej przepisy ustawy oraz aktów wewnętrznych SFP.

2.3. Fundusz Kulturalny

W Stowarzyszeniu funkcjonuje Fundusz Kulturalny, a jego zasady określa Regulamin prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym.

Zgodnie z §2 ust. 6 ww. regulaminu, SFP prowadzi działalność, o której mowa powyżej, z uwzględnieniem sprawiedliwych kryteriów dostępu do świadczeń realizowanych ze środków Funduszu oraz sprawiedliwych kryteriów zakresu przyznawania tych środków.

Regulamin prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym określa, że środki stanowiące przedmiotowy Fundusz mogą być przeznaczone na realizację celów statutowych poprzez wykonywanie takich zadań jak:

- 1) realizacja projektów, inicjatyw oraz imprez o charakterze kulturalnym,
- 2) realizacja działalności wydawniczej i promocji filmów,
- 3) wspieranie działalności krajowych i zagranicznych ośrodków kulturalnych, w tym propagujących kulturę filmową,
- 4) wspieranie debiutów,

---

¹¹³ Załącznik nr 7 do Wyjaśnień Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 25 września 2024 r.

- 5) wspieranie filmowych notacji archiwalnych dokumentujących historię filmu polskiego oraz działalności archiwalnej dotyczącej sztuki filmowej,
- 6) wspieranie produkcji filmowej o szczególnym znaczeniu dla kultury narodowej oraz innych działań o podobnym charakterze,
- 7) promocja polskiej kinematografii wśród odbiorców krajowych i zagranicznych,
- 8) organizacja, współorganizacja lub wspieranie festiwali i przeglądów filmowych,
- 9) wspieranie zewnętrznych podmiotów w zakresie wydawnictw, promocji filmów, projektów o charakterze kulturalnym,

Podczas kontroli zbadano 10 przedsięwzięć¹¹⁴ (wraz z umowami zawartymi z kontrahentami, ewidencją księgową oraz delegacjami) na łączną kwotę: 3.318.863,36 zł. Analiza 200 faktur, rachunków oraz delegacji pozwoliła ustalić, że:

- w 39 przypadkach¹¹⁵ wystawione rachunki/faktury nie zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, w 37 przypadkach¹¹⁶ rachunki/faktury nie zostały sprawdzone pod względem

---

¹¹⁴ Projekt: Złote Taśmy, Wydanie Boxu Absudry PRL-u, Etiuda i Anima, Festiwal Animator w Poznaniu, Festiwal w Gdyni, Projekt „30 Minut”, Współpraca Polsko-Wietnamska, Krakowski Festiwal Filmowy, Pokazy filmów dla Ambasadorów, Młodzi i Film Koszalin.

¹¹⁵

[Redacted content]

formalno-rachunkowym, w 4 przypadkach¹¹⁷ rachunki/faktury nie zostały zatwierdzone do wypłaty. W odniesieniu do braku sprawdzeń pod względem merytorycznym dokumentów księgowych dotyczących projektu: Złote Taśmy, Kontrolowany wyjaśnił¹¹⁸, że wskazane faktury zostały sprawdzone przez osobę odpowiedzialną za realizację projektu, która przekazuje fakturę do księgowości dopiero po swojej akceptacji. Realizacja projektu odbywała się w trakcie pandemii, gdy Biuro SFP pracowało w trybie hybrydowym. W związku z tym, opisy na dokumentach były uzupełniane w późniejszym terminie. Brak podpisów potwierdzających na niektórych dokumentach wynika z przeoczenia. Wskazane faktury zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, brakuje tylko podpisu. W odniesieniu do pozostałych braków z zakresie sprawdzeń pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, Kontrolowany wyjaśnił¹¹⁹, że Studio Munka do wszystkich projektów z programów stosuje jeden wzór pieczętki. Jednakże w przypadku projektów z programów Młoda Animacja, Pierwszy Dokument i 30 minut Studio uznaje bowiem, że koordynator produkcji odpowiedzialny za dany projekt weryfikuje zgodność merytoryczną faktury z umową, którą potwierdza poprzez opis z tyłu faktury, zatwierdzone jego podpisem. Następnie faktura kierowana jest do akceptacji Pani Dyrektor ds. Produkcji, która akceptuje całość wydatku dla Studia i kieruje dokument do płatności. Wykonanie przelewu jest jednoznaczne z akceptacją faktury pod względem księgowo-finansowym. Jeżeli Pracownik znajdzie jakikolwiek błąd księgowo-finansowy na fakturze, dokument zostaje cofnięty i trafia z powrotem do koordynatora, który kontaktuje się z wystawcą faktury w celu skorygowania znalezionej błęd. Wszystkie dokumenty kosztowe naszych projektów, po dokonaniu przelewu były przekazywane do zaksięgowania przez Biuro Rachunkowe. Nie można zgodzić się z wyjaśnieniami kontrolowanego. Na przekazanych do analizy dowodach księgowych do projektu: 30 minut, pieczęć oraz podpis Pani [REDAKTOWANE], Dyrektor ds. Produkcji, składane były w taki sposób, że nie da się jednoznacznie stwierdzić czy podpis dotyczył sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym czy zatwierdzenia do wypłaty. W odniesieniu do zagadnienia związanego z prawidłowym procesem dokonywania sprawdzeń dokumentów księgowych pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym w Stowarzyszeniu Filmowców Polskich obowiązują dwa dokumenty regulujące zasady dokonywania przedmiotowych sprawdzeń. Pierwszym z nich jest Polityka Rachunkowości wprowadzona uchwałą nr 68 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 28 grudnia 2020 r. Drugim dokumentem jest: Obieg dokumentów finansowo-księgowych w Biurze Stowarzyszenia Filmowców Polskich, wprowadzony Zarządzeniem nr 4 Dyrektora Biura Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 24 maja 2023 r. Zgodnie z punktem II.2 ust. 5, 6 i 7 polityki rachunkowości kontrola pod względem merytorycznym dowodów księgowych polega na

117 [REDAKTOWANE]

¹¹⁸ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 29 sierpnia 2024 r.

¹¹⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 26 sierpnia 2024 r.

sprawdzeniu, czy dowód księgowy dokumentuje faktyczny przebieg i zakres dokonanej operacji gospodarczej oraz zasadność przeprowadzenia tej operacji. Merytoryczne sprawdzenie dowodów księgowych jest każdorazowo poświadczane przez podanie na dokumencie informacji dotyczącej zgodności dostawy lub wykonania usługi z umową, zamówieniem lub ustnym zamówieniem pracownika upoważnionego lub jeżeli jest to wymagane – z protokołem odbioru. Dowody księgowe są sprawdzane pod względem merytorycznym przez upoważnionych kierowników organizacyjnych Stowarzyszenia lub innych upoważnionych pracowników. Zgodnie z punktem II.2 ust. 9 i 10 polityki rachunkowości, kontrola pod względem formalno-rachunkowym dowodów księgowych polega na ustaleniu, że wystawione zostały w sposób technicznie prawidłowy, zawierają wszystkie elementy prawidłowego dowodu, dane liczbowe nie zawierają błędów arytmetycznych. Sprawdzenie dowodu księgowego dotyczącego działalności Biura SFP oraz Studia Munka pod względem formalnym i rachunkowym należy do komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za sprawy księgowe. Tym samym, umieszczenie jednego podpisu Dyrektora ds. Produkcji, zastępującego sprawdzenie dokumentu księgowego pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym stanowi naruszenie ww. zasad. Stowarzyszenie powinno dokonywać przedmiotowych sprawdzeń na podstawie wewnętrznej procedury opisującej obieg i kontrolę dokumentów księgowych pod względem formalno-rachunkowym, pod względem merytorycznym oraz w zakresie zatwierdzenia do wypłaty, wraz ze wskazaniem osób za to odpowiedzialnych,

- w 1 przypadku¹²⁰ Stowarzyszenie nie przestrzegało zapisów zawartej umowy z zakresie terminów płatności za realizację projektu. Zgodnie z §4 umowy koprodukcji z 25 lutego 2022 r. *1 ratę w kwocie 65.000,00 zł Producent przekaze Koproducentowi w terminie 7 dni po podpisaniu umowy.* Analiza przekazanej faktury VAT nr 1/8/22 z 1 sierpnia 2022 r., ujawniła, że płatność nastąpiła w dniu 1 sierpnia 2022 r. Kontrolowany wyjaśnił¹²¹, że *Producent filmu [REDAKTOWANE], założył spółkę zoo na potrzeby powstania filmu. W chwili podpisania umowy 25 lutego 2022 roku, i wystawienia faktury za 1 ratę, spółka wygenerowałaby przychód, od którego producent musiałby zapłacić należne podatki, ale nie posiadałby kosztów. Decyzją Dyrektor ds. produkcji p. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] zgodziliśmy się aby faktura za 1 ratę w kwocie 65.200 zł producent wykonawczy wystawił w sierpniu, ponieważ wtedy zaczynały się zdjęcia do filmu powstawały koszty spółki. W studiu Munka oprócz debiutantów reżyserów, debiutują również producenci wykonawczy. Chcąc wspierać i pomagać również i im, Kierownictwo SM wyraziło zgodę na zmianę terminu płatności na późniejszą. Nie można się zgodzić wyjaśnieniami Kontrolowanego. Treść umowy sporządzonej przez Stowarzyszenie zawierała harmonogram płatności na rzecz Koproducenta. Zgodnie z §4 ust. 5 przedmiotowej umowy, *Producent zobowiązuje się do terminowego przekazywania w/w kwot, a w przypadku niedotrzymania terminów płatności, Koproducent jest uprawniony do wstrzymania dalszej produkcji Filmu do czasu uregulowania wpłat i nie jest zobowiązany do jakichkolwiek odszkodowań dla Stowarzyszenia z tego tytułu.* Natomiast §12 ust. 2 niniejszej umowy w sposób jednoznaczny określa, że *Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.* Tym samym, zmiana terminu płatności na rzecz Koproducenta powinna być zmieniona w drodze aneksu do umowy. Decyzje*

¹²⁰ Umowa koprodukcji filmu fabularnego pt. [REDAKTOWANE] z dnia 25 lutego 2022 r.

¹²¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 26 sierpnia 2024 r.

kierownika ds. Produkcji nie czynią zadość ww. wymogowi określone w umowie sporządzonej przez Stowarzyszenie,

- w 1 przypadku¹²² Stowarzyszenie nie przestrzegało zapisów zawartej umowy w zakresie wysokości kwot wypłacanych za realizację projektu. Zgodnie z umową z dnia 20 lipca 2016 r. Producent zobowiązał się wypłacić Koproducentowi ratę nr 3 w wysokości 48.800,00 zł. Zgodnie z potwierdzeniem przelewu z dnia 22 czerwca 2022 r. Stowarzyszenie wypłaciło 1/4 trzeciej raty, tj. niezgodnie z zapisami ww. umowy. Kontrolowany wyjaśnił¹²³, że *Producent wykonawczy p. ██████████ poprosił Dyrektora ds. Produkcji p. ██████████ i wypłatę 25% z 3 raty, zgodnie z umową koprodukcyjną z 20.07.2016. Dyrektor wyraziła zgodę, stąd taka płatność. Tytuł przelewu otrzymał brzmienie” ¼ 3 RATY ██████████ ZG Z UMOWA KOPROD 20.07.2016”*. Nie można się zgodzić z ww. wyjaśnieniami. Zgodnie z §12 ust. 2 niniejszej umowy *wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności*. Tym samym, zmiana wysokości kwoty do wypłaty na rzecz Koproducenta powinna być zmieniona w drodze aneksu do umowy. Decyzje kierownika ds. Produkcji nie czynią zadość ww. wymogowi określone w umowie sporządzonej przez Stowarzyszenie, co stanowi naruszenie,
- w 3 przypadkach¹²⁴ Stowarzyszenie nie potwierdziło na dokumentacji księgowej faktu odbioru/dostarczenia usługi/towaru. Kontrolowany wyjaśnił¹²⁵, że *Usługa wskazana w pytaniu została odebrana przez osobę odpowiedzialną za realizację projektu, skoro faktura została przekazana do zaksięgowania. Realizacja projektu odbywała się w trakcie pandemii, gdy Biuro SFP pracowało w trybie hybrydowym. W związku z tym, opisy na dokumentach były uzupełniane w późniejszym terminie. Brak podpisów potwierdzających na niektórych dokumentach wynika z przeoczenia. Usługa wskazana w pytaniu została odebrana, brakuje tylko podpisu*. Nie można się zgodzić z wyjaśnieniami Kontrolowanego. W okresie objętym kontrolą w Stowarzyszeniu obowiązywał m.in. dokument: obieg dokumentów finansowo-księgowych w Biurze Stowarzyszenia Filmowców Polskich, wprowadzony Zarządzeniem nr 5 Dyrektora Biura Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 21 sierpnia 2018 r. Zgodnie z ust. 3 pkt 6) ww. regulaminu, merytoryczne sprawdzenie dowodów księgowych jest każdorazowo poświadczane poprzez podanie na dokumencie informacji dotyczącej zgodności dostawy lub wykonania usługi z umową, zamówieniem lub ustnym zamówieniem pracownika upoważnionego lub jeżeli jest to wymagane – z protokołem odbioru. Stowarzyszenie przy dokonywaniu opisu dokumentów księgowych stosuje pieczęć: wykonanie usługi/dostarczenie towaru, z informacją do uzupełnienia: data i podpis. We wskazanych przypadkach wspomniana pieczęć nie była uzupełniona. Tym samym należy jednoznacznie wskazać, że Stowarzyszenie nie przestrzega zasad opisywania dokumentacji księgowej zgodnie z przyjętymi przez siebie regulacjami w tym zakresie.

¹²² Umowa koprodukcji filmu fabularnego pt. ██████████ z dnia 20 lipca 2016 r.

¹²³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 26 sierpnia 2024 r.

¹²⁴ ██████████

¹²⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 29 sierpnia 2024 r.

Kontrolujący w zakresie dobranej próby poprosili m.in. o przedłożenie kompletu dokumentacji z projektu: Współpraca polsko-wietnamska w dniach 11-22 marca 2023 r. w ramach prowadzonej działalności o charakterze kulturalnym. Na przedmiotowy projekt, Stowarzyszenie wydatkowało kwotę 133.005,11 zł. Najwyższa pod względem kosztowym faktura nr FV/1/01/2023 z 25 stycznia 2023 r. wystawiona przez ██████████ ██████████, na rzecz SFP na kwotę 66,010,00 zł. obejmowała usługę lotniczą dla następujących osób: ██████████ Jacek Bromski, ██████████ ██████████. Kontrolujący zwrócili się do Stowarzyszenia o udzielenie odpowiedzi, jakie funkcje pełnili ww. osoby w ramach realizowanego projektu. Kontrolowany wyjaśnił¹²⁶, że *Jacek Bromski, ██████████ ██████████ pełnili funkcję reprezentacyjną oraz byli zaangażowani w spotkanie z twórcami po filmie ██████████ w reżyserii Jacka Bromskiego., który prezentowany był na otwarciu w trzech miastach (Hue, Hanoi, Ho Chi Minh). Funkcje ww. wymienionych były następujące: Jacek Bromski – reżyser filmu ██████████ oraz Prezes Stowarzyszenia Filmowców Polskich, ██████████ – dziecięca aktorka w filmie ██████████, ██████████ – autor zdjęć do filmu ██████████, ██████████ – członek SFP, ██████████. Pozostałe osoby, tj. ██████████ ██████████ nie pełniły żadnej funkcji, były osobami towarzyszącymi. SFP nie poniosło kosztów ich pobytu. Analizując przedmiotową fakturę oraz wyjaśnienia Kontrolowanego, należy zauważyć, że dokument FV/1/01/2023 został wystawiony w dniu 25 stycznia 2023 r. na rzecz Stowarzyszenia Filmowców Polskich. Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego, SFP pokryło koszty podróży osób w żaden sposób niezwiązanych ze Stowarzyszeniem (było pośrednikiem na prośbę Prezesa SFP – Jacka Bromskiego). W dniu 14 lutego 2023 r. SFP wystawiło fakturę nr FV/027/2023 na rzecz Pana Jacka Bromskiego, która dotyczyła refaktury biletu lotniczego międzynarodowego dla ██████████. Przelew na rzecz SFP zrealizowano w dniu 6 marca 2023 r. W dniu 14 lutego 2023 r. SFP wystawiło fakturę nr FV/SFP/027/2023 na rzecz ██████████ ██████████, która dotyczyła refaktury biletu lotniczego międzynarodowego dla ██████████ ██████████ oraz ██████████. Przelew na rzecz SFP zrealizowano dopiero 27 lipca 2023 r. Mając na względzie całość zagadnienia, należy jednoznacznie stwierdzić, że ówczesny Prezes SFP w sposób świadomy zlecił zakup biletów m.in. dla osób niezwiązanych w żaden sposób ze Stowarzyszeniem, które zostały w późniejszym czasie refakturowane. Koszt w wysokości 25.110,00 zł poniesiony przez SFP w dniu 25 stycznia 2023 r. świadczy o niegospodarności środkami finansowymi, którymi dysponuje Stowarzyszenie.*

Ponadto, Kontrolujący zwrócili się do Stowarzyszenia o udzielenie odpowiedzi, jaki wpływ na realizację wydarzenia pt. Przegląd Polskich Filmów w Wietnamie miało wykupienie biletów droższych dla Pana Jacka Bromskiego, ██████████ oraz ██████████. Kontrolowany wyjaśnił¹²⁷, że *bilety w wyższej klasie zostały zakupione na bezpośrednie polecenie Prezesa Stowarzyszenia Jacka Bromskiego. Nie wynikały one z realizacji wydarzenia. Koszt biletu ██████████ został refakturowany. Zgodnie z danymi widniejącymi na fakturze FV/1/0/2023 z 25 stycznia 2023 r. koszt poniesiony za usługę lotniczą wyniósł odpowiednio: 29.900,00 zł (Pan Jacek Bromski i ██████████ ██████████) oraz 11.000,00 zł (██████████ i ██████████).*

¹²⁶ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 29 sierpnia 2024 r.

¹²⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 29 sierpnia 2024 r.

Dodatkowo, Pan Jacek Bromski wyjaśnił¹²⁸, że *nie jest to sytuacja precedensowa. W SFP od wielu lat, finansowane są przeloty klasą biznes dla członków delegacji, zwłaszcza na kilkunastogodzinnych trasach przelotu, Wszyscy członkowie delegacji SFP, zwłaszcza ci starsi, lecieli na dalekich trasach w klasie biznes.* Powyższe wyjaśnienia nie znajdują odzwierciedlenia w przypadku opisywanego wydarzenia. Należy przypomnieć, że z ramienia SFP bilety w klasie biznes zostały wykupione jedynie dla Pana Jacka Bromskiego oraz ██████████. Pozostali członkowie delegacji SFP korzystali z tańszych biletów. Mając na uwadze wyjaśnienia Kontrolowanego, należy jednoznacznie stwierdzić, że wykupienie przez Stowarzyszenie droższej usługi lotniczej dla Pana Jacka Bromskiego oraz ██████████ nie znajduje uzasadnienia w kontekście realizacji przedsięwzięcia: Przegląd Polskich Filmów w Wietnamie i stanowi niegospodarność środkami finansowymi, którymi dysponuje Stowarzyszenie Filmowców Polskich.

2.4. Fundusz Edukacyjny

W Stowarzyszeniu funkcjonuje Fundusz Edukacyjny, a jego zasady określa Regulamin prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym.

Zgodnie z §2 ust. 6 ww. regulaminu, SFP prowadzi działalność, o której mowa powyżej, z uwzględnieniem sprawiedliwych kryteriów dostępu do świadczeń realizowanych ze środków Funduszu oraz sprawiedliwych kryteriów zakresu przyznawania tych środków. W myśl §4 ust. 3 realizacja zadań lub projektów obciążających Fundusz, w granicach wynikających z uprzednio przyjętego uchwałą Zarządu Głównego SFP planu finansowego- budżetu SFP na dany rok kalendarzowy, nie wymaga podejmowania przez Zarząd Główny SFP odrębnych uchwał w tym przedmiocie, chyba że zachodzi konieczność zwiększenia wysokości środków finansowych na określone zadanie lub projekt w stosunku do kwoty przyjętej w planie finansowym na jego realizację.

Regulamin prowadzenia przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym określa, że środki stanowiące przedmiotowy Fundusz mogą być przeznaczone na realizację celów statutowych poprzez wykonywanie takich zadań jak:

- 1) kształcenie młodych twórców i wspieranie ich twórczości,
- 2) organizowanie i wspieranie konferencji lub seminariów dotyczących ochrony praw twórców filmowych i rynku audiowizualnego,
- 3) wspieranie działalności na rzecz pogłębiania więzi środowiskowej, współdziałania w prawidłowym kształtowaniu stosunków między twórcami i producentami audiowizualnymi oraz aktywnego udziału w formułowaniu przepisów regulujących te stosunki,
- 4) wspieranie zewnętrznych podmiotów w zakresie wydawnictw, promocji filmów, projektów o charakterze kulturalnym lub edukacyjnym,
- 5) realizacja innych projektów lub inicjatyw o charakterze edukacyjnym.

---

¹²⁸Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r.

Podczas kontroli zbadano 12 przedsięwzięć¹²⁹ (wraz z umowami zawartymi z kontrahentami, ewidencją księgową oraz delegacjami) na łączną kwotę: 1.854.612,31zł. Analiza 805 faktur/rachunków pozwoliła ustalić, że:

- w 2 przypadkach¹³⁰ wystawione rachunki nie zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, w 1 przypadku¹³¹ rachunek nie został sprawdzony pod względem formalno-rachunkowym, w 13 przypadkach¹³² rachunki/faktury nie zostały zatwierdzone do wypłaty. Kontrolowany wyjaśnił¹³³ że *przy tak ogromnej licznie dokumentów podpisy zostały zapewne omyłkowo i niecelowo pominięte przy zatwierdzaniu przez odpowiednie osoby*. Powyższe wyjaśnienia nie mogą zostać zaakceptowane. Stowarzyszenie powinno dokonywać przedmiotowych sprawdzeń na podstawie wewnętrznej procedury opisującej obieg i kontrolę dokumentów księgowych pod względem formalno-rachunkowym, pod względem merytorycznym oraz w zakresie zatwierdzenia do wypłaty, wraz ze wskazaniem osób za to odpowiedzialnych,
- w 1 przypadku¹³⁴ Stowarzyszenie zrealizowało płatność na rzecz wykonawcy dzieła do umowy nr [REDAKTURA] bez potwierdzenia odbioru przedmiotowego dzieła. Kontrolowany wyjaśnił¹³⁵, że *przy tak ogromnej licznie dokumentów podpisy zostały zapewne omyłkowo i niecelowo pominięte przy zatwierdzaniu przez odpowiednie osoby*. Nie można się zgodzić z wyjaśnieniami kontrolowanego. W okresie objętym kontrolą w Stowarzyszeniu obowiązywał m.in. dokument: obieg dokumentów finansowo-księgowych w Biurze Stowarzyszenia Filmowców Polskich, wprowadzony Zarządzeniem nr 5 Dyrektora Biura Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 21 sierpnia 2018 r. Zgodnie z ust. 3 pkt 6) merytoryczne sprawdzenie dowodów księgowych jest każdorazowo poświadczane poprzez podanie na dokumencie informacji dotyczącej zgodności dostawy lub wykonania usługi z umową, zamówieniem lub ustnym zamówieniem pracownika upoważnionego lub jeżeli jest to wymagane – z protokołem odbioru. Stowarzyszenie przy dokonywaniu opisu dokumentów księgowych stosuje pieczęć: wykonanie usługi/dostarczenie towaru, z informacją do uzupełnienia: data i podpis. We wskazanych przypadkach wspomniana pieczęć nie była uzupełniona. Tym samym należy jednoznacznie wskazać, że Stowarzyszenie nie

---

¹²⁹ Przedsięwzięcie: Cezary nad Wisłą Przegląd Filmów Francuskich, Absurdy PRL-u, 3KINO Fest w Pradze, Wspomnienia Zmarłych Członków SFP, Polskie Kino Młodego Widza, Międzynarodowe Warsztaty Filmu Animowanego 2022, Magazyn Filmowy 2022, Serwis internetowy SFP 2022, Międzynarodowe Warsztaty Filmu Animowanego 2023, Konferencja w Serocku, Serwis internetowy SFP 2024, Magazyn Filmowy 2024.

¹³⁰ [REDAKTURA]

¹³¹ [REDAKTURA]

¹³² [REDAKTURA]

¹³³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

¹³⁴ [REDAKTURA]

¹³⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

przestrzega zasad opisywania dokumentacji księgowej zgodnie z przyjętymi przez siebie regulacjami w tym zakresie.

Kontrolujący w zakresie dobranej próby poprosili m.in. o przedłożenie kompletu dokumentacji z projektu: Wspomnienia zmarłych członków SFP w ramach prowadzonej działalności o charakterze edukacyjnym. Kontrolującym okazano dokumenty księgowe na łączną kwotę 738.150,00 zł. Na podstawie okazanego planu kont oraz informacji zawartych na dokumentach księgowych, na projekt: Wspomnienia zmarłych członków SFP (konto: 500-3-46) wydatkowano kwotę w wysokości: 152.040,00 zł. Zgodnie z danymi widniejącymi na przedmiotowych dokumentach księgowych, Stowarzyszenie wydatkowało kwotę: 28.135,00 zł na zakup kwiatów (cięte według zamówienia) oraz kwotę: 123.905,00 zł na alkohol¹³⁶, co stanowi 81,49% całej kwoty przeznaczonej na projekt: Wspomnienia zmarłych członków SFP.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego¹³⁷ projekt: *Wspomnienia zmarłych członków SFP zakłada spotkania członków SFP upamiętniające zmarłych członków i ich dorobek filmowy. Wiąże się z tym pokaz filmu zmarłego twórcy oraz poczęstunek. Jednym z przykładowych spotkań jest Wieczór wspominkowy poświęcony [REDAKTOWANE]*.

Kontrolujący zwrócili się do Stowarzyszenia o wyjaśnienie, jakie zadania statutowe mające służyć członkom stowarzyszenia zostały zrealizowane poprzez zakup alkoholu, o którym mowa powyżej. Kontrolowany wyjaśnił¹³⁸, że *realizacją celu zgodnie ze Statutem §5 pkt 2 ust. 6 „Pogłębianie więzi środowiskowych, współudział w prawidłowym kształtowaniu stosunków między twórcami i producentami audiowizualnymi oraz aktywny udział w formułowaniu przepisów regulujących te stosunki” jest np. wydarzenie jakim jest Wspomnienie zmarłych członków, natomiast alkohol jest zwyczajowo przyjętym dodatkiem do imprez, uroczystości spotkań. Nie sposób zgodzić się z wyjaśnieniami Kontrolowanego z uwagi na fakt, iż po pierwsze „pogłębianie więzi środowiskowych” może odbywać się na wiele różnych sposobów, a Stowarzyszenie od lat wydatkuje środki przede wszystkim na alkohol, po drugie skala wydatku na alkohol jest zdumiewająca - 123.905,00 zł, co stanowiło 81,49% środków przeznaczonych na Wspomnienia zmarłych członków, pozostała część kosztów to kwiaty.*

W dalszej części Kontrolujący poprosili Stowarzyszenie o udzielenie odpowiedzi, czy główny cel wydarzenia: wspomnienia zmarłych członków SFP był możliwy do zrealizowania bez ponoszenia kosztu zakupu alkoholu? Kontrolowany wyjaśnił, że główny cel wydarzenia byłby możliwy do zrealizowania bez ponoszenia kosztu alkoholu.

Istotnym elementem w kontekście analizy dokumentacji księgowej wydarzenia: Wspomnienia zmarłych członków SFP są wyjaśnienia Kontrolowanego, który oświadczył¹³⁹, że *w 2021 roku w związku z trwającą pandemią nie odbywały się spotkania wspominające zmarłych członków. W kontekście ujęcia w planach przedmiotowego projektu w okresie pandemii, Kontrolowany wyjaśnił¹⁴⁰, że jak w przypadku innych projektów/wydarzeń które były zaplanowane na rok 2021, miano nadzieję, że*

¹³⁶ [REDAKTOWANE]

¹³⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 20 września 2024 r.

¹³⁸ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 20 września 2024 r.

¹³⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 20 września 2024 r.

¹⁴⁰ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

spotkania będą się mogły odbywać na co mogło wpłynąć stopniowe znoszenie restrykcji. Plan finansowy został ostatecznie zatwierdzony Uchwałą Zarządu Głównego SFP nr 15 z dnia 24 czerwca 2021 r. Plan finansowy uwzględniający przeznaczenie środków finansowych na przedmiotowy projekt w 2021 r., pomimo iż na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej panował reżim sanitarny spowodowany pandemią COVID-19, przygotowywał Pan ██████████ – Zastępca Dyrektora Biura SFP wraz z Panią ██████████ – Dyrektorem Biura SFP, który został zatwierdzony przez Zarząd Główny SFP.

Tym samym projekt z 2021 roku: Wspomnienia zmarłych członków SFP, na który zostały wydatkowane środki pieniężne, o czym świadczą opisy na dokumentach księgowych, nie odbył się. Zgodnie z wyjaśnieniami¹⁴¹ Kontrolowanego, pozostały alkohol został na koniec roku 2021 rozesłany członkom Stowarzyszenia w ramach upominku świąteczno-noworocznego.

Zgodnie z wyjaśnieniami¹⁴² Pana Jacka Bromskiego, Spotkanie zaduszkowe odbyło się w kinie Kultura 3 listopada 2021 r. W ramach wspomnianego wydatku dokonano także zakupu alkoholu na spotkanie bożonarodzeniowe SFP. SFP wspólnie z PISF od lat organizuje takie spotkanie dla środowisk filmowych. Na tych spotkaniach uczestnicy, członkowie SFP oraz goście, jako prezent gwiazdkowy otrzymują specjalnie dla nas przygotowaną wódkę bądź likier. Finalnie w 2021 ze względu na pandemię spotkanie wigilijne nie odbyło się. Alkohol był spożytkowany do końca 2023 roku, a część alkoholu w dalszym ciągu znajduje się w magazynach SFP i jest zinwentaryzowana.

Dodatkowa analiza okazanej dokumentacji księgowej z projektu: Wspomnienia zmarłych członków SFP pozwoliła ustalić, że wydatek na alkohol wynikający z faktur VAT nr: 00237/2021 oraz: FA/16/10/2021 został przypisany do kont:

- 500-3-37: Jubileusze członków w kwocie: 200.000,00 zł,
- 500-1-1: Biuro Zarządu w kwocie 130.500,00 zł,
- 500-3-3: Gala Nagród SFP w kwocie 100.000,00 zł,
- 500-3-46: Wspomnienia zmarłych członków SFP w kwocie 123.905,00 zł,
- 500-2-17: Koło seniora w kwocie: 100.000,00 zł,
- 500-3-1: Zaduszki SFP w kwocie: 30.000,00 zł,
- 500-3-23: Dyskusyjny Klub Filmowy SFP w kwocie 10.000,00 zł,

co stanowi sumaryczną kwotę 694.405,00 zł wydatkowaną na alkohol, zaś kwalifikacja kosztów została określona jako: statutowe. Kontrolowany wyjaśnił¹⁴³, że według aktualnej wiedzy osób pracujących w SFP decyzję o zakupie alkoholu podjęła ówczesna Dyrektorka Biura SFP Pani ██████████. Przedmiotowy alkohol dostarczany był przez sprzedawców do Biura SFP i docelowo magazynowany w Biurze SFP.

Dodatkowo, Kontrolujący zwrócili się o przygotowanie zestawienia przedstawiającego, ile w latach 2020-2024 Stowarzyszenie (w tym SFP-ZAPA) wydatkowało środków pieniężnych na alkohol i z jakich

¹⁴¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

¹⁴² Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r.

¹⁴³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

źródła był finansowany ten wydatek. Kontrolowany wyjaśnił¹⁴⁴, że *Stowarzyszenie w latach 2020-2024 wydatkowało na alkohol kwotę 1.244.476,22 zł. W SFP koszty były ponoszone w ramach organizacji wydarzeń kulturalnych w kwocie 1.240.476,22 zł i były pokryte z funduszu, socjalno, kulturalno edukacyjnego. Ważnym podkreślenia jest, że w ww. kwocie nie mieszczą się koszty ponoszone na alkohol w ramach prowadzonych przez Stowarzyszenie restauracji. Mając na względzie powyższe, należy jednoznacznie stwierdzić, że wydatkowanie środków przeznaczonych na realizowanie działalności o charakterze edukacyjnym, mającej zadaniem nadrzędnym edukować, na zakup alkoholu nie wpisuje się w główny cel dla którego został powołany fundusz edukacyjny i powyższe działania stanowią niegospodarność oraz niecelowość w wydatkowaniu środków przeznaczonych na konkretny cel określony w statucie Stowarzyszenia.*

3. Umowy cywilnoprawne z Członkami Zarządu

3.1. Umowa cywilnoprawna zawarta przez SFP z Panem Jackiem Bromskim

W dniu 1 lutego 2008 r. Stowarzyszenie Filmowców Polskich, reprezentowane przez ówczesnego wiceprezesa Zarządu Głównego SFP p. ██████████ oraz ówczesnego Skarbnika SFP p. ██████████, zawarło z p. Jackiem Bromskim, ówczesnym Prezesem SFP, umowę cywilnoprawną, na podstawie której Zleceniobiorca zobowiązany był w czasie trwania umowy do prowadzenia działalności związanej z prowadzeniem rozmów i utrzymywaniem bieżących kontaktów z federacjami praw autorskich i praw producenckich, działaniem na forum europejskich instytucji kinematografii, uczestniczenie w zjazdach i konferencjach krajowych i zagranicznych związanych z tematyką prawa autorskiego i nowych technologii, prowadzeniem promocji polskiego filmu w Polsce i za granicą, aktywnym działaniem w celu rozwoju prawa autorskiego w Chinach, pomoc przy tworzeniu odpowiednich struktur i instytucji prawnych, aktywnym udziałem w procesie legislacyjnym. Zgodnie z treścią umowy działania te nie miały przekroczyć wymiaru 1500 godzin w roku. Wynagrodzenie przewidziane za w/w działalność została ustalona „w formie ryczałtu procentowego jako część sum uzyskanych przez ZAPA dla podmiotów zagranicznych i tym podmiotom należnych w okresie od podpisania niniejszej umowy do momentu wypłaty wynagrodzenia, a następnie w okresach pomiędzy kolejnymi wypłatami. Rozliczenia i wypłaty przewiduje się w okresach rocznych. Ilość procentów ryczałtu będzie przy każdej wypłacie ustalana przez Zarząd Główny SFP w formie uchwały. (...) Warunkiem podjęcia przez Zarząd Główny uchwały (...) będzie przedstawienie przez Zleceniobiorcę na posiedzeniu Zarządu szczegółowego pisemnego lub ustnego sprawozdania z działań składających się na wykonanie zlecenia oraz zatwierdzenia tego sprawozdania przez Zarząd.” Umowa ta była trzykrotnie aneksowana – 16 stycznia 2012 r., 20 marca 2017 r. (aneks nieważny z uwagi na nieprawidłową reprezentację SFP do zawarcia aneksu), 14 lutego 2018 r. Aneksy zmieniały umowę w dwóch aspektach. Po pierwsze zmiana nastąpiła w odniesieniu do zasad obliczania wynagrodzenia Zleceniobiorcy. Strony ustaliły, że Zleceniobiorcy z tytułu wykonywania przedmiotu zlecenia w każdym kolejnym roku obowiązywania umowy przysługiwać będzie wynagrodzenie ryczałtowe (procentowe) w wysokości odpowiednio 2%, a następnie 4% sum uzyskanych przez ZAPA dla podmiotów zagranicznych i tym podmiotom należnym w danym okresie rozliczeniowym przypadającym pomiędzy kolejnymi wypłatami wynagrodzenia na rzecz Zleceniobiorcy, przy czym Strony wprowadziły roczny

¹⁴⁴ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 4 października 2024 r.

okres rozliczeniowy (§ 1 aneksów z 2012, 2017 i 2018 r.) Po drugie zmiana nastąpiła w odniesieniu do obowiązku sprawozdawczego Zleceniobiorcy. Z pierwotnej treści umowy zlecenia wynikało zgodnie z § 4, że warunkiem podjęcia przez Zarząd Główny uchwały dotyczącej wysokości wynagrodzenia będzie przedstawienie przez Zleceniobiorcę na posiedzeniu Zarządu szczegółowego pisemnego lub ustnego sprawozdania z działań składających się na wykonanie zlecenia oraz zatwierdzenia tego sprawozdania przez Zarząd. Zapis ten został następnie zmieniony aneksem z 2012 r. w ten sposób, że zlikwidowano obowiązek sprawozdawczy po stronie Zleceniobiorcy. Umowa ta została ostatecznie wypowiedziana przez Zleceniobiorcę 16 lutego 2024 r. Na podstawie powyższej umowy zlecenia SFP w latach 2020-2024 r. zrealizowało przelewy na rzecz Pana Jacka Bromskiego w kwocie ██████████

3.1.1. Sprawozdawczość

Kontrolowany wyjaśnił¹⁴⁵, że z *dostępnej dokumentacji nie wynika jakimi kryteriami kierował się Zarząd Główny SFP podczas ustalania mechanizmu i wysokości wynagrodzenia należnego z tytułu realizacji usług będących przedmiotem umowy o świadczenie usług z dnia 1.08.2008 r., a także zwiększenie tego wynagrodzenia w kolejnych latach. Zgromadzony w sprawie materiał nie pozwala na udzielenie jednoznacznej odpowiedzi na pytanie „czy obciążenie pracą zleceniobiorcy wzrosło w tym czasie dwukrotnie”*. Kontrolowany przekazał zidentyfikowane w dostępnej dokumentacji sprawozdania z realizacji zlecenia za rok 2010 oraz 2019-2023 oraz dokumentację potwierdzającą przebieg procesu przyjęcia zlecenia i ustalenia wysokości wynagrodzenia z tytułu realizacji zlecenia w latach 2008-2011¹⁴⁶. Z przedstawionych sprawozdań za rok 2010 oraz za lata 2019-2023 nie wynika, w jakiej dacie i czy w ogóle zostały one przedstawione Zarządowi Głównemu. Z treści podejmowanych przez Zarząd Główny uchwał nie wynika treść dokonywanych sprawozdań ani też ich forma. Na sprawozdaniach widnieje jedynie podpis Zleceniobiorcy oraz wpisana przez niego data. Brak jest jakiegokolwiek potwierdzenia złożenia tego dokumentu przez Zleceniobiorcę do Stowarzyszenia. Potwierdził to również w swoim wyjaśnieniu¹⁴⁷ Kontrolowany, który wskazał, że w *zachowanej dokumentacji nie wynika, w jakim terminie sprawozdania z wykonywania umowy 1 lutego 2008 r. były składane*. Usunięcie z umowy zapisu mówiącego o obowiązku dokonania sprawozdania przed Zarząd Głównym jako warunku wypłaty wynagrodzenia doprowadził do sytuacji, w której ani Zleceniobiorca ani Stowarzyszenie nie przywiązywali wagi do dokumentowania realizacji umowy zlecenia. Stowarzyszenie wydatkowało środki pochodzące z przychodów z praw, które zostały przeznaczone na potrącenia na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania, bez dokumentowania tego kosztu w sposób, który pozwoliłby na weryfikację jego celowości i zasadności w świetle podejmowanych działań, a więc wbrew wymaganiom art. 38 uzz.

3.1.2. Wynagrodzenie i sposób jego obliczania

Z treści umowy wynika, że strony ustaliły, że wynagrodzenie zostanie ustalone w formie ryczałtu procentowego jako część sum uzyskanych przez ZAPA dla podmiotów zagranicznych i tym podmiotom należnych w danym okresie rozliczeniowym przypadającym pomiędzy kolejnymi wypłatami wynagrodzenia na rzecz Zleceniobiorcy. Kontrolowany wyjaśnił¹⁴⁸, że z *dostępnej dokumentacji nie*

¹⁴⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

¹⁴⁶ Dokumenty te stanowią załączniki nr 12 i 13 do wyjaśnień Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

¹⁴⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

¹⁴⁸ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 28 sierpnia 2024 r. oraz z dnia 10 października 2024 r.

wynika, dlaczego w umowie o świadczenie usług z p. Jackiem Bromskim przyjęta została formuła wyliczenia wynagrodzenia w odniesieniu do środków pobranych i należnych podmiotom zagranicznym, a nie należnych wszystkim twórcom (także krajowym). Natomiast zgodnie z postanowieniami umowy o świadczenie usług (...) wynagrodzenie ryczałtowe było należne z tytułu realizacji czynności określonych przez strony w par. 1 umowy o świadczenie usług¹⁴⁹. Z wyjaśnień udzielonych przez Kontrolowanego oraz udostępnionej dokumentacji nie wynika, jakimi kryteriami kierowało się Stowarzyszenie przy ustalaniu sposobu kształtowania wynagrodzenia. Natomiast były Prezes Jacek Bromski wyjaśnił¹⁵⁰: *W roku 2008 na wniosek Zarządu SFP, sformułowany przez [REDAKTOWANE] (...) postanowiono podpisać ze mną umowę, aby wynagrodzić mi stracony na rzecz budowy i organizacji SFP czas, który, poświęcając na moją działalność zawodową, przyniósłby mi wymierne korzyści finansowe. Nie chciałem wynagrodzenia za pracę na rzecz polskich twórców, ale nie czułem się zobowiązany do honorowej pracy na rzecz autorów zagranicznych, zwłaszcza producentów amerykańskich, z którymi umowy nie były podpisane na zasadach reci-procity. Z wyjaśnień tych wynika, że wynagrodzenie to zostało w taki sposób ukształtowane, by pochodziło z puli środków pobranych i należnych podmiotom zagranicznym, a więc stanowiło koszt obciążający twórców zagranicznych. W tym miejscu wyjaśnić należy, że takie rozwiązanie stanowiłoby naruszenie przepisów art. 4 ust. 3 uzz (wcześniej art. 106 ust. 1 pr. aut.) w zakresie obowiązku równego traktowania uprawnionych oraz art. 36 uzz w zakresie zasad dokonywania potrąceń. Ponadto sposób kształtowania wynagrodzenia, jako obciążającego pulę środków wypłacaną podmiotom zagranicznym, należałoby uznać za sprzeczny z umowami o reprezentacji zawartymi przez SFP z jego zagranicznymi odpowiednikami, o ile wyraźnie nie zostało to dopuszczone w treści tych umów. Dotyczy to w szczególności organizacji zbiorowego zarządzania z innych państw niż EOG, które muszą wyrazić zgodę na jakiegokolwiek potrącenia inne niż na pokrycie uzasadnionych i udokumentowanych kosztów zbiorowego zarządzania (art. 42 ust. 1 uzz). Wyjaśnieniom b. Prezesa Jacka Bromskiego przeczą natomiast zapewnienia Kontrolowanego¹⁵¹, że przewidziane w umowie odniesienie do kwot pobranych i należnych podmiotom zagranicznym stanowiło jedynie metodę ustalania wysokości wynagrodzenia z tytułu usług objętych umową. Jego wypłata nie pomniejsza kwot należnych tym podmiotom. (...) koszty przedmiotowej umowy były kosztem zbiorowego zarządu i tym samym podlegały zasadom dokonywania potrąceń z przychodów z praw, wynikających z ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Brak wiedzy u Kontrolowanego o powodach przyjęcia określonej metody obliczeń tego wynagrodzenia, brak przejrzystości, jasnych i obiektywnych kryteriów jego kształtowania, brak uzasadnienia oraz udokumentowania sposobu kształtowania tego wynagrodzenia stanowiącego koszt zbiorowego zarządu stanowi rażące naruszenie wymogów wynikających z art. 38 uzz.*

Z umowy z dnia 1 lutego 2008 r. wynika, że działania podejmowane przez Zleceniobiorcę nie przekroczyły 1500 godzin w roku, a wynagrodzenie będzie ustalone w formie ryczałtu. Kontrolowany wyjaśnił¹⁵², że *wynagrodzenie miało charakter wynagrodzenia ryczałtowego, nie powiązanego z ilością godzin świadczenia usług, w danym okresie rozliczeniowym. (...) Wysokość wynagrodzenia nie była uzależniona od czasu przeznaczonego na realizację czynności objętych przedmiotem zlecenia, co uzasadniałoby*

¹⁴⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 28 sierpnia 2024 r.

¹⁵⁰ Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r.

¹⁵¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 30 sierpnia 2024 r. i z dnia 10 października 2024 r.

¹⁵² Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

konieczność każdorazowej weryfikacji składanego przez zleceniobiorcę rozliczenia godzinowego. Kontrolujący nie kwestionuje zapisu o maksymalnym wymiarze czasu pracy 1500 godzin w roku, wskazuje jedynie na potrzebę dokumentowania wykonywanej pracy przez Zleceniobiorcę niezależnie od tego, czy działania podejmowane przez Zleceniobiorcę zajęły mu w ciągu roku 10 godzin czy 1500. Z udzielonych wyjaśnień i przedstawionych dokumentów wynika jednoznacznie, że Stowarzyszenie ponosiło w okresie kontrolowanym średnioroczny koszt umowy w wysokości ponad ████████, nie mając potrzeby kontroli, czy i w jakim zakresie umowa jest wykonywana. Nie dokumentowano działań w sposób, który pozwoliłby na jakąkolwiek weryfikację stopnia obciążenia pracą Zleceniobiorcy, faktu wykonywania działań zgodnych z treścią zawartej umowy, zasadności wysokości płaconego wynagrodzenia, jak również adekwatności tego wynagrodzenia do faktycznie podejmowanych przez Zleceniobiorcę działań. Ryczałtowy charakter wynagrodzenia nie oznacza, że Stowarzyszenie nie ma obowiązku weryfikować, czy i w jakim stopniu umowa jest przez Zleceniobiorcę wykonywana.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego¹⁵³ *świadczenie usług przez p. Jacka Bromskiego w obszarze public affairs było uzasadnione potrzebą wprowadzenia zmian w przepisach (głównie w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych) w celu dostosowania ich do rynku cyfrowego. Świadczenie zaś usług związanych z relacjami z ozz zagranicznymi oraz międzynarodowymi konfederacjami ozz było uzasadnione rosnącą globalizacją w zakresie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, wzrostem pozycji SFP-ZAPA na arenie międzynarodowej oraz zwiększeniem przychodów z zagranicy.* Wyjaśnienia składane przez Kontrolowanego w zakresie zadań podejmowanych przez Zleceniobiorcę w ramach zawartej umowy w istocie sprowadzają się do ogólnikowych wyjaśnień o potrzebie podejmowania aktywnych działań w obszarze współpracy w zakresie projektów legislacyjnych, współpracy z polskimi i zagranicznymi organizacjami zbiorowego zarządzania, prowadzenia negocjacji z użytkownikami praw, zabieganie o funkcjonowanie silnych organizacji zbiorowego zarządzania prawami do repertuaru filmowego, poszukiwanie partnerów do współpracy i budowanie relacji. Ogólnikowe stwierdzenia pokrywają się z zadaniami statutowymi stowarzyszenia, w związku z tym trudno znaleźć uzasadnienie dla wynagrodzenia prezesa w ogóle, a w tej wysokości w szczególności. Stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej jego członków (art. 2 ust. 3 ustawy Prawo o stowarzyszeniach).

Z wyjaśnień¹⁵⁴ Kontrolowanego wynika, że *w dacie zawarcia i obowiązywania umowy o świadczenie usług nie istniały przeszkody prawne uniemożliwiające nawiązanie i realizację stosunku zlecenia, którego przedmiotem byłoby odpłatne świadczenie przez osobę pełniącą funkcję w organach stowarzyszenia.* Z treści uchwały Zarządu Głównego SFP z dnia 4 marca 2004 r.¹⁵⁵ wynikają argumenty, które miały uzasadnić zawarcie umowy cywilnoprawnej z Panem Jackiem Bromskim. Mowa w nim tym, *„że obowiązki w zakresie negocjowania umów zagranicznych, reprezentowanie organizacji zbiorowego zarządu prawami autorskimi w gremiach międzynarodowych wymagają specjalistycznej wiedzy z zakresu praktyki obowiązującej w zagranicznych organizacjach zbiorowego zarządu, a także znacznego nakładu czasu” a także, iż „działalność w zakresie organizacji zbiorowego zarządu całkowicie wykracza poza obowiązki prezesa SFP i stanowi obciążenie czasowe uniemożliwiające mu wykonywanie pracy twórczej w wymiarze zgodnym z jego możliwościami... .* Ponadto wskazano, że *realizacja czynności w*

---

¹⁵³ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

¹⁵⁴ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 28 sierpnia 2024 r.

¹⁵⁵ Załącznik do Wyjaśnień Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 28 sierpnia 2024 r.

zakresie określonym w umowie wykraczała poza obowiązki wynikające z pełnionej społecznie funkcji prezesa stowarzyszenia, i w tym zakresie istniała podstawa do zawarcia odrębnej umowy cywilnoprawnej. W świetle tych wyjaśnień, jak również mając na uwadze przepisy uzz w zakresie zasad dysponowania przez ozz środkami pochodzącymi z potrąceń od przychodów z praw wskazać należy, że zasadność istnienia tej umowy uzależniona jest od typu wykonywanych zadań i podejmowanych czynności oraz od stopnia obciążenia pracą w wyniku wykonywania działań objętych umową zlecenia. Umowa z Prezesem SFP została zawarta z uwagi na wymóg posiadania specjalistycznej wiedzy, znacznego nakładu pracy, w tym także obciążenia pracą w taki sposób, by praca ta istotnie ograniczała Prezesa SFP w możliwości prowadzenia działalności zarobkowej poza Stowarzyszeniem. Oznacza to, że zadaniem organów Stowarzyszenia (Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej), jest weryfikacja, czy i jak umowa zlecenie zawarta z Prezesem Jackiem Bromskim jest przez niego wykonywana. Fakt ustalenia wysokości wynagrodzenia w formie ryczałtu nie wyklucza dokonywania weryfikacji przez Zarząd Główny i Komisję Rewizyjną sposobu wykonywania tej umowy, obciążenia pracą, posiadania specjalistycznej wiedzy i ilości czasu poświęconego na jej wykonanie (czy nadal istnieje istotne ograniczenie w możliwościach zarobkowania przez Prezesa SFP). W związku z tym za niezrozumiały i niczym nieuzasadniony należy uznać fakt likwidacji obowiązku sprawozdawczego, a także zaniechanie działań weryfikacyjnych w tym zakresie przez organy Stowarzyszenia. Tylko w ten sposób Zarząd Główny i Komisja Rewizyjna mogą weryfikować zasadność ponoszonego kosztu i utrzymywania umowy z Prezesem SFP, by nie narazić się na zarzut niegospodarności i przekroczenia uprawnień. Potrącenia na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania muszą być uzasadnione i udokumentowane (art. 38 ust. 2 uzz), a umowa z członkiem zarządu może być zawarta tylko wówczas, gdy wynikające z niej zadania wykraczają poza obowiązki wynikające ze społecznie pełnionej funkcji prezesa. Utrzymywanie umowy z Prezesem SFP i pokrywanie jej kosztów z potrąceń na zbiorowe zarządzanie będzie prawnie uzasadnione tylko wówczas, gdy zostaną spełnione powyższe wymogi. Tak niestety nie było w przypadku umowy zlecenia zawartej z Prezesem SFP Jackiem Bromskim.

3.1.3. Wzrost wysokości wynagrodzenia Pana Jacka Bromskiego

Kontrolowany wyjaśnił¹⁵⁶, że z *dostępnej dokumentacji nie wynika, z czyjej inicjatywy nastąpiło podniesienie wynagrodzenia Zleceniobiorcy – z inicjatywy Prezesa Jacka Bromskiego, czy też z inicjatywy Zarządu Głównego. Kontrolowany nie jest w stanie wyjaśnić powodów, dla których uznano za zasadne zwiększenie kosztów zbiorowego zarządu poprzez podwyższenie wynagrodzenia Prezesa SFP ██████*. Nie była w tym celu gromadzona żadna dokumentacja. Stowarzyszenie nie ustaliło również jakichkolwiek zasad dokumentowania działań generujących ten koszt. Zgodnie z art. 38 uzz potrącenia są dokonywane w granicach uzasadnionych działaniami podejmowanymi przez ozz na rzecz uprawnionych oraz ustalane na podstawie obiektywnych kryteriów. Koszt owej umowy stanowi istotną część kosztów zbiorowego zarządu, powinien w związku z tym być rozliczany w taki sam sposób, jak pozostałe koszty zbiorowego zarządu. Brak ustalenia przejrzystych, obiektywnych kryteriów w przedmiocie sposobu kształtowania wysokości wynagrodzenia, a także jego podwyższania nie spełnia wymogów art. 38 uzz.

---

¹⁵⁶ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

Ponadto, przedmiotowa umowa nie była przedmiotem jakichkolwiek badań czy weryfikacji co do jej zasadności, zgodności z prawem i wewnętrznymi uregulowaniami SFP, co do wysokości wynagrodzenia, sposobu jego kształtowania, sposobu wykonywania zadań przez Zleceniobiorcę, sposobu raportowania wykonania zadań, zakresu umowy czy w jakimkolwiek innym zakresie ze strony Komisji Rewizyjnej. *Komisja Rewizyjna zajęła stanowisko w sprawie umowy z p. Jackiem Bromskim poprzez upoważnienie swojego członka, p. ██████████, do zawarcia aneksu do w/w umowy. (...) Z dostępnej dokumentacji nie wynika jakie ustalenia czy decyzje zostały w tym przedmiocie dodatkowo poczynione. Ponadto temat ten (przyp. wł.: umowa zlecenia z Jackiem Bromskim z dnia 1 lutego 2008 r.) nie był objęty porządkiem obrad żadnego posiedzenia Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Filmowców Polskich.¹⁵⁷ W związku z tym członkowie Stowarzyszenia nie mieli możliwości wypowiedzenia się co do jej zasadności, a także co do wysokości przyznanego wynagrodzenia i jego zmiany na przestrzeni kolejnych lat jej obowiązywania. Komisja rewizyjna sprawuje stały nadzór nad działalnością organizacji zbiorowego zarządzania, w szczególności nadzoruje zgodność wykonywania obowiązków przez osoby kierujące działalnością tej organizacji z przepisami prawa, statutem, uchwałami walnego zebrania członków, regulaminem repartycji i regulaminem inwestycyjnym oraz innymi aktami wewnętrznymi Stowarzyszenia. Zaniechanie działań w tym obszarze stanowi naruszenie art. 25 uzz.*

3.1.4. Koszt zbiorowego zarządu

Koszty przedmiotowej umowy były wliczane w koszty zbiorowego zarządu, a wynagrodzenie pokrywane było z potrąceń z przychodów z praw dokonywanych tytułem kosztów poboru, podziału i wypłaty.¹⁵⁸ Jednak koszt ten nie został uregulowany w żaden sposób w obowiązującym Regulaminie repartycji. Brak jest również informacji o tym koszcie w postaci oddzielnej pozycji w sprawozdaniu finansowym czy sprawozdaniu podstawowym z działalności ozz. Nie sposób zgodzić się z wyjaśnieniami Kontrolowanego¹⁵⁹, który twierdzi, że *organizacje zbiorowego zarządzania na gruncie obowiązujących przepisów nie są zobowiązane do szczegółowego wymieniania wszystkich rodzajów kosztów inkasa w Regulaminie repartycji. Gdyby przyjąć, że taki obowiązek istnieje groziłoby to paraliżem działania każdej ozz, ponieważ w razie wystąpienia jakiegokolwiek nowego kosztu, niezbędne byłoby zwoływanie Walnego Zebrania Członków w celu zmiany regulaminu repartycji.* Zgodnie z art. 38 ust. 1 ozz dokonuje potrąceń zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie repartycji. Potrącenia te są dokonywane w granicach uzasadnionych działaniami podejmowanymi przez ozz na rzecz uprawnionych oraz ustalane na podstawie obiektywnych kryteriów. Potrącenia na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, a więc w tym na pokrycie kosztów umowy z dnia 1 lutego 2008 r., muszą być uzasadnione i udokumentowane w odniesieniu do poszczególnych pól eksploatacji objętych zezwoleniem. Wyjaśnienia składane przez Kontrolowanego, nieprowadzenie jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej, jakie czynności i w jakim czasie były podejmowane, brak zainteresowania ze strony organów – Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej, czy uzasadnione jest utrzymywanie tak wysokiego kosztu zbiorowego zarządu w kolejnych latach, wskazują jednoznacznie, że wymóg art. 38 ust. 2 uzz nie jest realizowany. Koszt przedmiotowej umowy stanowi istotny procent

¹⁵⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

¹⁵⁸ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

¹⁵⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

dokonywanych potrąceń i – abstrahując od jego wysokości – jest ponoszony stale przynajmniej od 2008 r. Dla celów realizacji wymogów ustawowych (potrąceń uzasadnionych działaniami, uzasadnienia i udokumentowania ponoszonych kosztów) informacja o tym, że kosztem zbiorowego zarządu jest także koszt wynagrodzenia prezesa, winna być w sposób jednoznaczny wykazywana, jeśli w ocenie Kontrolowanego koszt ten jest uzasadniony podejmowanymi działaniami i niezbędny do realizacji celów związanych z organizacją zbiorowego zarządu.

3.1.5. Zasadność zawarcia i kontynuowania umowy

Z przedstawionych wyjaśnień oraz dostarczonych dokumentów wynika, że Stowarzyszenie Filmowców Polskich nie dysponuje dokumentacją, która wykazałaby w sposób dostateczny powody, dla których umowa została zawarta, a wynagrodzenie zostało ukształtowane w taki sposób i na tym poziomie. Stowarzyszenie przy określaniu wysokości wynagrodzenia nie kierowało się żadnymi danymi porównawczymi ani z polskiego rynku ani rynku zagranicznego. Nie dysponowali oni bowiem żadnymi danymi w tym zakresie.¹⁶⁰ Na podstawie udzielonych wyjaśnień oraz udostępnionej dokumentacji nie sposób ustalić, czym i kto kierował się w momencie zawierania przedmiotowej umowy ani czy i w jaki sposób była ona faktycznie wykonywana. Nieznane, nieprzejrzyste, trudne czy wręcz niemożliwe do zweryfikowania kryteria pozostają w sprzeczności z wymogami stawianymi przez ustawę o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi. Zgodnie z art. 38 uzz ozz dokonuje potrąceń w granicach uzasadnionych działaniami podejmowanymi przez ozz na rzecz uprawnionych oraz na podstawie obiektywnych kryteriów. W przypadku przedmiotowej umowy kryteria te nie tylko nie są obiektywne, ale przede wszystkim nie są znane. Potrącenia na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania muszą być uzasadnione i udokumentowane w odniesieniu do poszczególnych pól eksploatacji objętych zezwoleniem, co nie ma miejsca w przypadku przedmiotowej umowy.

Pamiętać należy, że wynagrodzenie należne z tytułu przedmiotowej umowy stanowi koszt zbiorowego zarządu i jest on pokrywany z potrąceń dokonywanych z przychodów z praw. Nie są to prywatne środki Stowarzyszenia, a potrącenia z pieniędzy wypracowywanych przez twórców będących członkami lub reprezentowanych przez Stowarzyszenie. W celu jak najlepszego zabezpieczenia interesu twórców ustawodawca wprowadził w ustawie o zbiorowym zarządzaniu wymogi w sposobie dokonywania potrąceń na koszt zbiorowego zarządu, a także ich dokumentowania i ustalania. Wymogi art. 38 uzz w odniesieniu do przedmiotowej umowy zlecenia w rażący sposób nie są realizowane. Ponadto wskazać należy, że Komisja rewizyjna nie realizowała w należyty sposób swoich obowiązków w zakresie sprawowania stałego nadzór nad działalnością Stowarzyszenia, w szczególności nadzoru nad zgodnością wykonywania obowiązków przez osoby kierujące działalnością Stowarzyszenia z przepisami prawa, statutem, uchwałami Walnego Zebrania Członków, Regulaminem repartycji i Regulaminem inwestycyjnym, oraz innymi aktami wewnętrznymi organizacji zbiorowego zarządzania, co prowadziło do naruszenia art. 25 uzz. Sposób zawarcia umowy, ukształtowania jej treści, a przede wszystkim wysokości wynagrodzenia, sposób weryfikacji jej wykonania, sposób jej dokumentowania, nie spełniają wymogów wynikających z ustawy o zbiorowym zarządzaniu, mówiących o uzasadnieniu, udokumentowaniu, ustalaniu na podstawie obiektywnych kryteriów (art. 38 uzz), i stanowi niegospodarność środkami finansowymi, którymi dysponuje Stowarzyszenie Filmowców Polskich.

---

¹⁶⁰ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

3.2. Pozostałe umowy cywilnoprawne zawierane z Członkami Zarządu

Podczas kontroli zbadano umowy zawarte z 8 członkami Zarządu¹⁶¹, na podstawie których w latach 2020-2024 r. zostały wystawione 92 dokumenty księgowe na łączną kwotę 144.362,00 zł. Faktury te zostały zapłacone przez SFP.

Zakres przedmiotowych umów obejmował: przeniesienie praw autorskich do utworów, wykonanie dzieł w postaci napisania tekstów okolicznościowych, wykonanie dzieł w postaci dostarczenia rysunków artystycznych, wykonanie dzieł filmowych, przyjęcie wykonania obowiązków reżysera, pełnienie obowiązków opiekuna artystycznego, pełnienie funkcji Członka Rady Artystycznej w programach realizowanych przez Studio Munka.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w 55 przypadkach¹⁶² wystawione rachunki nie zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, w 53 przypadkach¹⁶³ nie zostały sprawdzone pod względem formalno-rachunkowym, w 1 jednym przypadku¹⁶⁴ rachunek nie został zatwierdzony do wypłaty. Kontrolowany wyjaśnił¹⁶⁵ że, *co do zasady umowy cywilno-prawne zawierane przez Stowarzyszenie z osobami fizycznymi przewidują, że to zleceniobiorca jest zobowiązany do wystawienia prawidłowego rachunku, który stanowi podstawę do wypłaty należnego wynagrodzenia. W praktyce jednak widzimy, że wystawienie prawidłowego rachunku przez osoby, które nie posiadają wystarczającej wiedzy na temat aktualnych przepisów rachunkowych i podatkowych, stwarza im wiele trudności. Wielokrotnie zdarzało się, że przedstawiano nam błędne dokumenty, które nie mogły stanowić podstawy do wypłaty wynagrodzenia ani też nie mogły być ujęte w księgach Stowarzyszenia; innymi słowy, były to dokumenty niepoprawne pod względem formalnym i merytorycznym. Dlatego od wielu już lat, SFP pomaga zleceniobiorcom w przygotowaniu odpowiednich dokumentów rozliczeniowych. Nasza pomoc wygląda w ten sposób, że pracownicy Studia Munka przygotowują taki rachunek i obliczają wszystkie należne składki na ubezpieczenie, zaliczki na podatek a także kwotę do wypłaty. Ponadto, wpisują tam wszystkie pozostałe niezbędne dane mające na celu rozliczenie umowy. Rachunki te są zatem już od początku weryfikowane i sprawdzane pod kątem formalnym i merytorycznym przez pracowników Studia Munka, bo to oni je w praktyce przygotowują. Dlatego, często na tych rachunkach nie ma dodatkowych podpisów każdego z pracowników zajmujących się rozliczeniem*

¹⁶¹ [REDAKTED] Jacek Bromski.

¹⁶² [REDAKTED]

¹⁶³ [REDAKTED]

¹⁶⁴ [REDAKTED]

¹⁶⁴ [REDAKTED]

¹⁶⁵ Wyjaśnienia Pani [REDAKTED], kierownika ds. rozliczeń finansowych Studia Munka z dnia 14 sierpnia 2024 r.

umowy a znajduje się jedynie podpis Dyrektora ds. Produkcji, który całościowo weryfikuje i akceptuje dokumenty. Następnie, rachunki te są przedstawiane do akceptacji zleceniobiorcom. W związku z tym, że żadne przepisy prawne nie wymagają, aby osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej wystawiały rachunki do zawieranych umów cywilno-prawnych (za wyjątkiem sytuacji gdy druga strona wystąpi z takim żądaniem), to Stowarzyszenie zdecydowało się na wdrożenie ww. praktyki współpracy ze zleceniobiorcami przy rozliczaniu wynagrodzenia. Pozwala to na prawidłowe i przejrzyste wykazanie należnych kwot do wypłaty. W tym miejscu chcemy zaznaczyć, że rozliczenia Studia Munka były wielokrotnie weryfikowane przez odpowiednie organy kontrolujące, a także są raz na rok sprawdzane przez audytora SFP. Reasumując, wszystkie wskazane w zapytaniach rachunki – pomimo, że nie mają odrębnego podpisu w miejscach przeznaczonych do weryfikacji merytorycznej oraz formalno-rachunkowej – są sprawdzane już na etapie ich tworzenia, ponieważ są właśnie przygotowywane przez pracowników Studia Munka, którzy posiadają odpowiednią wiedzę księgową i podatkową. Zazwyczaj więc, na rachunku pojawi się jeden podpis akceptujący rozliczenie i kwotę do wypłaty przez Dyrektora ds. Produkcji. Wyjaśnienia kontrolowanego nie mogą zostać zaakceptowane. Kontrolowany słusznie stwierdził, że żadne przepisy prawa powszechnie obowiązującego nie wymagają, aby osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej wystawiały rachunki do umów cywilnoprawnych, jednakże to sama treść umów, którymi posługuje się Stowarzyszenie, wymaga od strony umowy przedłożenia prawidłowo wystawionego rachunku. Tym samym terminy wypłaty wynagrodzeń i zasady ich wypłaty wynikają bezpośrednio z zawieranych umów cywilnoprawnych.

W odniesieniu do zagadnienia związanego z prawidłowym procesem dokonywania sprawdzeń dokumentów księgowych pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym w Stowarzyszeniu Filmowców Polskich obowiązują dwa dokumenty regulujące zasady dokonywania przedmiotowych sprawdzeń. Pierwszym z nich jest Polityka Rachunkowości wprowadzona uchwałą nr 68 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 28 grudnia 2020 r. Drugim dokumentem jest: Obieg dokumentów finansowo-księgowych w Biurze Stowarzyszenia Filmowców Polskich, wprowadzony Zarządzeniem nr 4 Dyrektora Biura Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 24 maja 2023 r. Zgodnie z punktem II.2 ust. 5, 6 i 7 polityki rachunkowości kontrola pod względem merytorycznym dowodów księgowych polega na sprawdzeniu, czy dowód księgowy dokumentuje faktyczny przebieg i zakres dokonanej operacji gospodarczej oraz zasadność przeprowadzenia tej operacji. Merytoryczne sprawdzenie dowodów księgowych jest każdorazowo poświadczane przez podanie na dokumencie informacji dotyczącej zgodności dostawy lub wykonania usługi z umową, zamówieniem lub ustnym zamówieniem pracownika upoważnionego lub jeżeli jest to wymagane – z protokołem odbioru. Dowody księgowe są sprawdzane pod względem merytorycznym przez upoważnionych kierowników organizacyjnych Stowarzyszenia lub innych upoważnionych pracowników. Zgodnie z punktem II.2 ust. 9 i 10 polityki rachunkowości, kontrola pod względem formalno-rachunkowym dowodów księgowych polega na ustaleniu, że wystawione zostały w sposób technicznie prawidłowy, zawierają wszystkie elementy prawidłowego dowodu, dane liczbowe nie zawierają błędów arytmetycznych. Sprawdzenie dowodu księgowego dotyczącego działalności Biura SFP oraz Studia Munka pod względem formalnym i rachunkowym należy do komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za sprawy księgowe. Tym samym, umieszczenie

jednego podpisu Dyrektora ds. Produkcji, zastępującego sprawdzenie dokumentu księgowego pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym stanowi naruszenie ww. zasad. Należy pamiętać, że potwierdzenie sprawdzenia pod względem merytorycznym, sprawdzenia pod względem formalno-rachunkowym oraz zatwierdzenie do wypłaty powinny być udokumentowane w sposób umożliwiający weryfikację faktu dokonania sprawdzeń oraz weryfikację prawidłowego funkcjonowania obiegu dokumentacji księgowej. Niedopuszczalnym jest dokonywanie sprawdzeń pod względem merytorycznym, sprawdzeń pod względem formalno-rachunkowym oraz dokonywanie zatwierdzeń do wypłaty przez tę samą osobę,

- w 5 przypadkach¹⁶⁶ wystawione rachunki nie miały uzupełnionej rubryki: Zatwierdzam wykonanie obowiązków zgodnie z umowa. Kontrolowany wyjaśnił¹⁶⁷: *Nie jesteśmy w stanie stwierdzić co dokładnie mogło być powodem braku zatwierdzenia przez odbierającego. Dzieło zostało zaakceptowane i odebrane przez SFP ponieważ znalazło się ono na stronie internetowej SFP. Osoba zlecająca przedmiotowe dzieło współpracuje z SFP na podstawie umowy o współpracy (B2B) i mamy zasadę, że przy takiej umowie dzieło odbiera przełożony (pracownik etatowy), który możliwe, że był nieobecny w danym momencie. Powodem może być również przeoczenie podpisu potwierdzającego odbiór.* Mając na względzie powyższe wyjaśnienia, należy jednoznacznie stwierdzić, że Stowarzyszenie nie dochowywało należytej staranności w zakresie dokumentowania faktu odebrania wykonanego dzieła,
- w 2 przypadkach¹⁶⁸ rachunek wystawiony przez wykonawcę nie posiadał pieczętki wpływu do Stowarzyszenia bądź pieczęć wpływu nie została uzupełniona. Kontrolowany wyjaśnił¹⁶⁹, że *brak pieczętki wynika z niedopatrzenia, oraz że pieczęć wpływu nie została uzupełniona o podpisy w wyniku niedopatrzenia.* Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, należy wskazać, że oznaczanie wpływu dokumentacji księgowej do Stowarzyszenia jest elementem istotnym pod względem utrwalania zdarzeń gospodarczych,
- w 1 przypadku kontrolującym okazano skan umowy z dnia 21 marca 2019 r. zawartej z ██████████, która na jej podstawie pełniła funkcję Reżysera filmu ██████████. Kontrolowany wyjaśnił¹⁷⁰, że w związku z kontrolą umów zawieranych z członkami Zarządu w latach 2020-2024, przekazano wszystkie umowy cywilnoprawne, *poza dwiema brakującymi umowami, które nie znajdują się już w archiwum Studia, dotyczy to umowy o dzieło z dnia 21.03.2019 r. z reżyserem filmu ██████████ ██████████ oraz umowy z członkiem rady artystycznej programu 30 minut ██████████ z dnia 23.03.2016 r.* W dniu 2 sierpnia 2024 r. Kontrolowany wyjaśnił¹⁷¹, że *udało się odnaleźć dwie wcześniej brakujące umowy. W załączeniu do niniejszego oświadczenia, załączamy (...) kopię umowy o dzieło z reżyserem ██████████ z dnia 21.03.2019 dot. projektu pt. ██████████. Umowa z dnia 21.03.2019 została odnaleziona w wersji elektronicznej (skan). Nie jesteśmy w stanie odnaleźć oryginalnej wersji papierowej, ponieważ*

¹⁶⁶ ██████████

¹⁶⁷ Wyjaśnienia Pani ██████████ kierownika Działu Finansowego, z dnia 14 sierpnia 2024 r.

¹⁶⁸ ██████████

¹⁶⁹ Wyjaśnienia Pani ██████████ kierownika Działu Finansowego, z dnia 14 sierpnia 2024 r.

¹⁷⁰ Wyjaśnienia Pani ██████████, specjalisty ds. rozliczeń finansowych z dnia 22 lipca 2024 r.

¹⁷¹ Wyjaśnienia Pani ██████████, specjalisty ds. rozliczeń finansowych z dnia 2 sierpnia 2024 r.

została ona wyjęta z archiwum podczas innej kontroli Studia i po jej zakończeniu umowa nie została odłożona na miejsce. Mając na względzie powyższe wyjaśnienia należy wskazać, że Stowarzyszenie powinno dochować należytej staranności w zakresie przechowywania i kontroli obiegu oryginałów dokumentacji,

- w 2 przypadkach¹⁷² kontrolującym okazano skany rachunków do umowy o dzieło. Kontrolowany wyjaśnił¹⁷³, że *rachunki nr 1 i 2 przedstawione Kontroli były skanem dokumentów w momencie ich wystawiania przez pracownika Studia Munka, oryginały z podpisem wykonawcy jak i oryginał umowy zostały przekazane do Biura Rachunkowego, po dokonaniu przelewu. [REDAKTION] [REDAKTION] jako członek zarządu jest najczęściej kontrolowana osoba w Studiu Munka (jej umowy cywilno-prawne) najprawdopodobniej ktoś wyjął z segregatora oryginały na potrzeby kontroli i nie odłożył w to samo miejsce. Mając na względzie powyższe wyjaśnienia należy wskazać, że Stowarzyszenie powinno dochować należytej staranności w zakresie przechowywania i kontroli obiegu oryginałów dokumentacji.*

Ponadto, Stowarzyszenie zgodnie z §4 załącznika nr 1 do Uchwały nr 17/2022 Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 21 maja 2022 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości wynagrodzenia członków Zarządu Głównego oraz Komisji Rewizyjnej oraz innych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z tytułu pełnionej funkcji w dniu 28 lipca 2022 r. zawarło umowy o zakazie konkurencji z Członkami Zarządu¹⁷⁴. Zgodnie z wyjaśnieniami¹⁷⁵ Kontrolowanego umowy o zakazie konkurencji z Członkami Zarządu Stowarzyszenia Filmowców Polskich zawierane są po 21 maja 2022 r., kiedy to Walne Zebranie Członków SFP podjęło uchwałę nr 17/2022 w sprawie ustalenia zasad i wysokości wynagrodzenia członków Zarządu Głównego oraz Komisji Rewizyjnej oraz innych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z tytułu pełnionej funkcji. Zgodnie z treścią przedmiotowej umowy Członek ZG zobowiązuje się nie prowadzić działalności konkurencyjnej wobec SFP na rzecz podmiotów prowadzących taką działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub poza jej granicami na obszarze Unii Europejskiej, bez względu na formę lub sposób jej prowadzenia. Dodatkowo, umowa reguluje kwestię zachowania poufności po wygaśnięciu mandatu Członka Zarządu Głównego.

Ponadto analiza przedstawionych umów cywilnoprawnych zawartych z Członkami Zarządu wykazała, że Stowarzyszenie w sposób nieprawidłowy zawiera umowy. Wszędzie tam, gdzie umowa była zawierana przez osoby uprawnione do reprezentacji na podstawie udzielonego pełnomocnictwa, brak było przy umowie załącznika w postaci dokumentu pełnomocnictwa, czy też uchwały uprawnionego organu. SFP ma ustalony sposób reprezentacji, który wynika z § 12 ust. 3 i 4 Statutu SFP. Na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego, Prawa o stowarzyszeniach czy Statutu SFP każdy, w tym także organ Stowarzyszenia, może udzielić pełnomocnictwa do reprezentowania go przy określonej czynności. Jedynie w przypadku umowy z dnia 8 lipca 2022 r. zawartej z [REDAKTION] reprezentacja do zawarcia umowy została należyście udokumentowana. Brak udokumentowania należytego

---

¹⁷² Rachunek nr 1 i nr 2 do umowy o dzieło z 21 marca 2019 r. zawartej z [REDAKTION]

¹⁷³ Wyjaśnienia [REDAKTION], kierownika ds. rozliczeń finansowych Studia Munka z dnia 14 sierpnia 2024 r.

¹⁷⁴ [REDAKTION]

¹⁷⁵ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 23 lipca 2024 r.

umocowania do zawarcia umowy uniemożliwia dokonanie weryfikacji, czy umowa w imieniu SFP została zawarta przez uprawnioną do tego osobę, a tym samym niemożliwe jest ustalenie, czy umowa taka jest ważna i skuteczna. Gdy umowa zawierana jest zgodnie z zasadami wynikającymi ze Statutu SFP, aktualny odpis KRS pozwoli ustalić należytą reprezentację. Jeśli jednak umowa zawierana jest przez pełnomocnika, konieczne jest wykazanie należytego umocowania poprzez załączanie koniecznych dokumentów, aby uniknąć zarzutu nieważności lub bezskuteczności zawartej umowy.

4. Celowość wydatków Biura w zakresie ponoszonych kosztów działalności

4.1. Samochody użytkowane przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich

W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie użytkowało 12 samochodów¹⁷⁶: [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] łączna wartość ww.

samochodów¹⁷⁷ wynosi: 2.302.565,49 zł. W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie w wyniku zakupu bądź leasingu samochodów poniosło łączny koszt: 1.719.581,63 zł.

Koszty łączne utrzymania floty samochodowej¹⁷⁸ z pominięciem opłat leasingowych wyniosły:

- 2020 rok: 113.514,00 zł,
- 2021 rok: 110.484,00 zł,
- 2022 rok: 192.941,00 zł,
- 2023 rok: 352.733,00 zł,
- 2024 rok (pierwsze półrocze): 130.757,91 zł.

W związku z powyższym, Kontrolujący poprosili SFP o okazanie dokumentacji w postaci decyzji bądź uchwał, potwierdzające zapotrzebowanie na zakup bądź wzięcie w leasing ww. samochodów. Kontrolowany wyjaśnił¹⁷⁹, że w związku z *dugotrwałą nieobecnością osoby odpowiedzialnej za zarządzanie flotą w SFP trudno zidentyfikować dokumenty, na podstawie których podjęto decyzje o zakupie/wzięciu w leasing samochodów użytkowanych w okresie objętym kontrolą. Według aktualnej wiedzy osób pracujących dla SFP decyzje o zakupie samochodów służbowych mogły być podejmowane przez byłą Dyрекcję SFP, tj. w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 marca 2023 r. Panią [REDACTED] jako Dyrektora Biura SFP i w okresie od 12 kwietnia 2023 r. do 4 lipca 2024 r. Panią [REDACTED] (do 19 października 2023 r. jako p.o. Dyrektora Biura SFP od 20 października jako Dyrektora Biura SFP) orz byłego Prezesa SFP – Pana Jacka Bromskiego.*

Kontrolujący zwrócili się do Stowarzyszenia o przekazanie kart pojazdu, bądź innych dokumentów, jakie funkcjonowały w SFP, służących ewidencji wykorzystania pojazdów. Kontrolowany wyjaśnił¹⁸⁰, że w SFP nie ma prowadzonej ewidencji przebiegu pojazdu, ponieważ samochody są używane do celów

¹⁷⁶ 7 samochodów zaewidencjonowanych jako środek trwały SFP oraz 5 samochodów używanych w ramach umów leasingu

¹⁷⁷ Obliczana na dzień podpisania umowy zakupu/leasingu.

¹⁷⁸ Uwzględniające: paliwo, naprawy i bieżące utrzymanie, opłaty/raty leasingowe, przeglądy, badania, ubezpieczenia, parkowanie, wynajem samochodów, mycie, odkurzanie, czyszczenie, akcesoria samochodowe.

¹⁷⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

¹⁸⁰ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

mieszanych (tj. zasadniczo służbowych, z wyłączeniem dni wskazanych w stosownym oświadczeniu pracownika jako dni wykorzystania dla celów prywatnych), co nie powoduje obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdów. Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, samochody, których koszty utrzymania pokrywa Stowarzyszenie, służą również do celów prywatnych pracowników Stowarzyszenia.

Zgodnie z art. 12 ust. 2a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226) wykorzystywanie samochodu służbowego przez pracownika do celów prywatnych stanowi przychód pracownika, a także zalicza się go do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Do obowiązku pracodawcy należy także skierowanie pracownika na odpowiednie badania przed udostępnieniem samochodu służbowego. Ponadto pracodawca zezwalający pracownikowi na wykorzystywanie samochodu służbowego do celów prywatnych powinien zawrzeć z nim umowę, bowiem przy odpowiedzialności za mienie powierzone pracownik, zgodnie z art. 124-125 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy¹⁸¹ odpowiada za powstałą w mieniu szkodę w pełnej wysokości – niezależnie od tego czy powstała ona umyślnie czy nieumyślnie. W przypadku braku umowy powierzenia, odpowiedzialność pracownika za szkodę ponoszona jest na zasadach ogólnych i ogranicza się jedynie do wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia (art. 114-122 Kodeksu pracy). Umowy takie ani rozliczenia w Stowarzyszeniu nie były dokonywane. Ponadto podkreślić należy, że koszty zakupu oraz leasingu samochodów stanowią także koszt zbiorowego zarządzania. Potrącenia na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania nie mogą przekraczać granic uzasadnionych działaniami podejmowanymi przez ozz na rzecz uprawnionych, zaś konkretna wysokość potrąceń ma być ustalana na podstawie obiektywnych kryteriów. Biorąc pod uwagę niezarobkowy cel stowarzyszenia (art. 2 ust. 1 Prawa o stowarzyszeniach w zw. z art. 2 ust. 2 uzz), koszt sprawowania zarządu powinien być określany na podstawie średnich stawek rynkowych za usługi o zbliżonym charakterze do usług świadczonych przez ozz na rzecz użytkowników. Odpłatność za nabywaną przez ozz usługę czy towar nie powinna w żadnym wypadku przekraczać średnich stawek występujących na rynku. Art. 4 ust. 4 uzz wymaga od ozz zachowania należytej staranności w procesie zarządzania przychodami z praw.

W świetle powyższego wskazać należy, że wydatkowanie środków pochodzących z potrąceń na koszt zbiorowego zarządzania powinno odbywać się w sposób wyważony. Potrącenia na koszt zbiorowego zarządzania mają być uzasadnione, należyście udokumentowane i zapewniać przejrzystość w zakresie zasad regulujących te potrącenia. Wymogi art. 38 uzz w odniesieniu do kosztów ponoszonych przez Stowarzyszenie na zakup oraz leasing samochodów, w tym samochodów klasy premium, na potrzeby Stowarzyszenia, a także na prywatne potrzeby jego pracowników, nie zostały spełnione. Przepisy uzz ograniczają swobodę funkcjonowania stowarzyszenia będącego ozz w zakresie celów statutowych działalności oraz dysponowania środkami majątkowymi. Środki uzyskiwane z potrąceń od przychodów z praw są formalnie zaliczane do majątku własnego ozz (art. 35 ust. 3 uzz), jednak mogą być one przeznaczone wyłącznie na wypłatę uprawnionym, pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania oraz prowadzoną działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną (art. 36 uzz). Wydatkowanie środków na zakup oraz leasing samochodów, z których do celów prywatnych korzystają pracownicy

---

¹⁸¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1465.

Stowarzyszenia, jest niezgodnie z wymogami określonymi w uzz. Ponadto wskazać należy, że środki pochodzące z potrąceń są środkami należącymi do uprawnionych, a Ci mają prawo oczekiwać przejrzystości w wydatkowaniu środków stanowiących koszt zbiorowego zarządzania. SFP nie posiada żadnych zasad zakupu, czy leasing samochodów do celów służbowych ani też zasad korzystania z nich przez pracowników w celu realizacji celów statutowych. Nie zostały w żaden sposób wskazane powody, dla których potrącenia z przychodów z praw pokrywają koszt korzystania przez pracowników z mienia służbowego do celów prywatnych. Potrzebę rozważenia rezygnacji z samochodów służbowych klasy premium oraz weryfikację zasadności posiadania tak dużej floty przez Stowarzyszenie zauważył Zarząd Główny dopiero w 20 czerwca 2024 r.¹⁸² Stowarzyszenie nie jest prywatnym przedsiębiorstwem, w którym prezes może dokonywać dowolnych zakupów, czy zawierać dowolne umowy, i które funkcjonuje wyłącznie w oparciu o wypracowany we własnym zakresie zysk. W związku z tym brak jest uzasadnienia do pokrywania w sposób nieograniczony kosztów zakupu samochodów, w tym samochodów klasy premium ze środków pochodzących z potrąceń od przychodów z praw. Ponadto członkowie Stowarzyszenia powinni mieć wiedzę i prawo decydowania o tym, jakie koszty ponosi Stowarzyszenie z tytułu zakupu i leasing samochodów, w tym samochodów klasy premium. Przeznaczanie środków uzyskanych z potrąceń na jakiegokolwiek inne cele niż wskazane w art. 36 uzz, wydatkowanie ich bez kontroli, uzasadnienia podejmowanymi działaniami, należytego udokumentowania, a także bez ujawniania tych wydatków członkom Stowarzyszenia oraz podmiotom, których prawami Stowarzyszenie zbiorowo zarządza, jak miało to miejsce w przypadku zakupu oraz leasingu samochodów, jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie przepisów uzz, powodujące powstanie szkody zarówno po stronie SFP, jak i reprezentowanych przez nią indywidualnych uprawnionych.

4.2. Delegacje krajowe i zagraniczne Stowarzyszenia Filmowców Polskich

W latach 2020-2024 r. Stowarzyszenie Filmowców Polskich (w tym Studio Munka oraz SFP-ZAPA) poniosło koszty delegacji¹⁸³ krajowych w kwocie: 1.241.655,57 zł¹⁸⁴ oraz koszty delegacji zagranicznych w kwocie: 1.329.767,82 zł¹⁸⁵.

W latach 2020-2024 r. Stowarzyszenie Filmowców Polskich poniosło koszty delegacji krajowych ówczesnego Prezesa SFP, Pana Jacka Bromskiego w kwocie: 23.481,96¹⁸⁶ zł oraz koszty delegacji zagranicznych w kwocie: 301.018,65 zł¹⁸⁷.

4.3. Zakup dzieł sztuki przez Stowarzyszenie Filmowców Polskich

---

¹⁸² Uchwała nr 75 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców polskich z dnia 20 czerwca 2024 r. w sprawie uwag do sprawozdania finansowego Stowarzyszenia Filmowców Polskich za rok 2023

¹⁸³ Na podstawie zestawienia przygotowanego przez Panią ██████████, Zastępcę Dyrektora ds. Finansowych SFP.

¹⁸⁴ W 2020 roku: 71.111,79 zł, w 2021 roku: 226.957,37 zł, w 2022 roku: 272.511,23 zł, w 2023 roku: 496.628,66 zł, w I półroczu 2024 roku: 174.446,52 zł.

¹⁸⁵ W 2020 roku: 63.054,50 zł, w 2021 roku: 69.681,86 zł, w 2022 roku: 264.887,48 zł, w 2023 roku: 729.794,07 zł, w I półroczu 2024 roku: 201.496,90 zł. Koszty delegacji zagranicznych poniesionych przez SFP-ZAPA są pomniejszone o zwroty dokonywane przez organizację ██████████

¹⁸⁶ W 2020 roku: 1.757,84 zł, w 2021 roku: 1.589,40 zł, w 2022 roku: 7.305,40 zł, w 2023 roku: 8.176,69 zł, w I półroczu 2024 roku: 4.652,75 zł.

¹⁸⁷ W 2020 roku: 15.180,33 zł, w 2021 roku: 27.818,32 zł, w 2022 roku: 48.750,82 zł, w 2023 roku: 158.367,21 zł, w I półroczu 2024 roku: 50.901,97 zł.

Analizie poddano zakupione przez SFP obrazy, zaewidencjonowane na koncie: środki trwałe – dzieła sztuki. Na dzień 30 czerwca 2024 r. SFP posiadało 40 obrazów znajdujących się w Warszawie przy ul. Pańskiej 85 oraz w Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym, przy ul. Senatorskiej 21. Autorami przedmiotowych dzieł są: [REDAKTOWANE]

Wartość rynkowa obrazów wyceniona przez firmę [REDAKTOWANE] na dzień 14 czerwca 2024 r. będących w posiadaniu Stowarzyszenia, wynosiła 3.725.000,00 zł.

Decyzja o zakupie obrazu Pana [REDAKTOWANE]¹⁸⁸ wynikała z uchwały nr 3 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 20 stycznia 2011 r. w sprawie zakupu obrazów [REDAKTOWANE], artysty malarza, Laureata Nagrody SFP w 2010 r. Na podstawie ww. uchwały postanowiono, wyrazić zgodę na zakup od ww. obrazów do kwoty nieprzekraczającej 50.000,00 zł brutto. Wskazana kwota została podniesiona do kwoty 60.000,00 zł uchwałą nr 5 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 19 stycznia 2012 r. Należy podkreślić, że Pan [REDAKTOWANE] na dzień przedmiotowej uchwały był członkiem SFP. W odniesieniu do pozostałych obrazów: [REDAKTOWANE], Kontrolowany wyjaśnił¹⁹², że ich zakup odbył się na podstawie decyzji byłego Prezesa, Pana Jacka Bromskiego oraz ówczesnej Dyrektora Biura [REDAKTOWANE]. Kontrolującym nie przekazano przedmiotowych decyzji.

W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie było w posiadaniu m.in. 27 obrazów [REDAKTOWANE], których namalowanie zamówiło na podstawie zawartych umów o dzieło¹⁹³ o łącznej początkowej wartości 960.250,00 zł. Zgodnie z wyjaśnieniami¹⁹⁴ Kontrolowanego, zakup obrazów został sfinansowany z środków przeznaczonych na pokrycie niestatutowych kosztów i wydatków inwestycyjnych Biura SFP. Zakup obrazów był to cel inwestycyjny. Następnie Kontrolowany uzupełnił swoją odpowiedź stwierdzając, że „niestatutowy koszt i wydatek inwestycyjny” – koszty administracyjne biura SFP, czyli niezwiązane z kosztami administracyjnymi związanymi z działalnością OZZ. SFP nie prowadziło w latach 2020-2024 żadnej innej działalności niestatutowej niż działalność gospodarcza w postaci restauracji i nie osiągało żadnych dodatkowych przychodów ani nie ponosiło kosztów. Obrazy [REDAKTOWANE] zostały ujęte jako składnik Aktywów trwałych. Obrazy były pokryte z przychodów przeznaczonych na działalność i funkcjonowanie biura SFP – statutowych odpłatnych, jeszcze przed wejściem w życie ustawy OZZ tj. przed 2018 r. Ponadto były Prezes SFP Jacek Bromski wyjaśnił¹⁹⁵, że Po pierwsze – obrazy zostały zakupione przed wejściem w życie Ustawy o OZZ. Po drugie, oprócz walorów użytkowych (zdobią nasze publicznie dostępne nieruchomości) zakup miał charakter inwestycyjny. Według przygotowanej przez niezależnego biegłego rzeczoznawcę w 2024 r. wyceny, dostępnej w biurze SFP, zakupione obrazy warte są prawie trzykrotnie więcej niż za nie zapłacono. Toteż

---

¹⁹² Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP, z dnia 10 października 2024 r.

¹⁹³ [REDAKTOWANE]

¹⁹⁴ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP, z dnia 25 września 2024 r. oraz z dnia 4 października 2024 r.

¹⁹⁵ Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r.

nasza strategia pomnażania majątku SFP poprzez inwestycje potwierdziła się. Ponadto przypominam, że potrącenia na rzecz Funduszu nie są jedynym źródłem dochodu SFP – są nimi również np. składki członkowskie i inne przychody z majątku. W dniu 27 września 2024 r., w obecności Pani [REDAKTOWANE] Zastępcy Dyrektora Biura Finansowego SFP oraz Pana [REDAKTOWANE] – osoby wskazanej w dokumentach OT dzieł sztuki jako: odpowiedzialny, dokonano oględzin kolekcji 27 obrazów [REDAKTOWANE], 10 obrazów [REDAKTOWANE], 2 obrazów [REDAKTOWANE] oraz 1 obrazu [REDAKTOWANE] należących do Stowarzyszenia Filmowców Polskich. Oględziny wykazały, że 19 obrazów artysty znajduje się w siedzibie Stowarzyszenia, 20 obrazów znajduje się w lokalu oddanym pod najem, w którym jest restauracja oraz 1 obraz znajduje się w Domu Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym¹⁹⁶.

W świetle powyższych ustaleń oraz wyjaśnień Kontrolowanego podkreślić należy, że organizacji zbiorowego zarządzania nie wolno wykorzystywać przychodów z praw lub jakichkolwiek zysków pochodzących z inwestowania przychodów z praw do celów innych niż podział między podmioty uprawnione oraz w sposób ściśle wskazany w uzz. Ustawa o zbiorowym zarządzaniu wskazuje, że ozz przeznacza przychody z praw na enumeratywnie wymienione cele: wypłatę uprawnionym, potrącenia na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania, wykorzystanie kwot niepodlegających podziałowi, potrącenia na prowadzoną działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym (art. 36 uzz). W sposób równie rygorystyczny art. 37 uzz określa sposób zarządzania przez ozz przychodami z praw do czasu ich wypłaty. Przychody z praw od wejścia w życie ustawy o zbiorowym zarządzaniu, tj. od 19 lipca 2018 r., mogą być: 1) przechowywane lub lokowane na rachunkach bankowych; 2) inwestowane w skarbowe papiery wartościowe lub obligacje emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Kontrola objęła swoim zakresem okres 2020-2024. W wyniku przeprowadzonych czynności Kontrolujący ustalili, że zakup obrazów [REDAKTOWANE] został dokonany przed wejściem w życie uzz i nie został objęty zakresem kontroli. Jednak w toku dokonanych oględzin oraz uzyskanych wyjaśnień Kontrolujący ustalili, że cztery obrazy [REDAKTOWANE] (opisane numerem inwentarzowym: ŚT/0020, ŚT/0021, ŚT/0022, ŚT/0023) zostały wprowadzone do środków trwałych SFP z datą 18 kwietnia 2019 r. oraz obrazy [REDAKTOWANE] (opisane numerem inwentarzowym ŚT/0067) zostały wprowadzone do środków trwałych SFP z datą 4 lutego 2021 r. Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego¹⁹⁷, cztery obrazy [REDAKTOWANE] zostały zakupione na podstawie umowy o dzieło z dnia 1 sierpnia 2018 r. Nabycia dokonano ze środków niestanowiących funduszu na cele kulturalne, edukacyjne lub socjalne. Natomiast zakup obrazów [REDAKTOWANE] w 2021 r. również nie został pokryty z kwot potrąconych na fundusz na cele o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym. W 2020 r. SFP posiadało również inne środki, takie jak pozostałe przychody operacyjne np. ze sprzedaży środków trwałych oraz przychody ze składek członkowskich, których łączna kwota pokrywała wartość zakupionych obrazów.

4.4. Warunki umowy kredytowej na zakup siedziby Stowarzyszenia Filmowców Polskich

W 2020 r. Stowarzyszenie zmieniło umowę kredytową zawartą w 2014 r. na zakup bieżącej siedziby SFP przy ul. Pańskiej 85 w Warszawie. Zakup został w części sfinansowany ze środków pochodzących

¹⁹⁶ Oględzin w tym zakresie dokonano zdalnie przy pomocy telefonu komórkowego i połączenia video w aplikacji [REDAKTOWANE].

¹⁹⁷ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP, z dnia 23 grudnia 2024 r.

z kredytu obrotowego zaciągniętego w [REDAKTOWANE] w oparciu o umowę kredytową nr 7432/14/400/ z dnia 24 czerwca 2014r. Umowa została zawarta na kwotę 12.500.000,00 zł na okres 10 lat, przy oprocentowaniu kredytu [REDAKTOWANE] i marży w wysokości 0,7 pp. Przewidziano w niej spłatę kredytu w 120 równych ratach kapitałowych w wysokości 104.200,00 zł miesięcznie. Zabezpieczenie spłaty kredytu stanowiło przewłaszczenie kwoty pieniężnej w wysokości 13.000.000,00 zł (na podstawie art. 102 ustawy Prawo bankowe¹⁹⁸). Środki te począwszy od 31 grudnia 2014 r. podlegały negocjowanemu oprocentowaniu, ustalانemu w okresach rocznych. W umowie wprost przewidziano brak możliwości proporcjonalnego zmniejszenia kwoty przewłaszczenia. Kontrolowany wyjaśnił¹⁹⁹, że kwota przewłaszczenia stanowiła środki SFP-ZAPA tj. należności uprawnionych z tytułu tantiem.

Zasadnicza zmiana umowy kredytowej w 2020 r. polegała na wydłużeniu okresu spłaty kredytu do 2040 r. tj. o 16 lat. W wyniku renegotiacji umowy, wysokość miesięcznej raty kapitałowej zmniejszyła się z kwoty 104.200,00 zł do 22.500,00 zł. Średnia rata odsetkowa w latach 2014-2019 wyniosła 18.732,85 zł. Po zmianie umowy jej wielkość tylko nieznacznie się zmniejszyła w latach 2020-2023 (oprocentowanie zmienne) i wynosiła 16.085,00 zł miesięcznie²⁰⁰. Dla porównania, całkowite koszty rat kapitałowo-odsetkowych w 2019 r. wyniosły 1.397.628,00 zł, natomiast w 2020 r. 476.322,00 zł. W 2019 r. całkowite koszty odsetkowe wyniosły 147.228,00 zł w 2019 r. i 124.622,00 zł w 2020 r. Kontrolujący zauważają zatem, że wydłużenie okresu spłaty kredytu o kolejne 16 lat wiązało się z dużo niższymi ratami kapitałowymi, jednak w perspektywie długoterminowej, istotnie zwiększyło całkowity koszt kredytu, ze względu na wyższą kwotę odsetek.

Kontrolowany wyjaśnił²⁰¹, że ww. decyzja nie była przedmiotem uchwały Zarządu Głównego, ani Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia. Należy zaznaczyć, że umowę kredytową zmieniono w drodze jednoosobowej decyzji ówczesnego Prezesa SFP, bez wymaganej Statutem zgody Komisji Rewizyjnej i z pominięciem w tej decyzji członków Zarządu Stowarzyszenia. Takie działanie należy uznać za sprzeczne ze Statutem SFP i wewnętrznymi regulacjami Stowarzyszenia tj. uchwałą Zarządu Głównego nr 47/2009 z dnia 11 maja 2009 r.. Stosownie do §13 pkt 13 Statutu SFP, Komisja Rewizyjna wyraża zgodę na udzielanie oraz zaciąganie pożyczki lub kredytu oraz ustanowienie zabezpieczenia spłaty pożyczki lub kredytu. Ponadto, zgodnie z §2 powołanej uchwały, prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia był uprawniony do samodzielnego dokonywania w imieniu SFP czynności zobowiązujących do kwoty nieprzekraczającej 200.000,00 zł. Należy zatem stwierdzić, że doszło do przekroczenia przez niego uprawnień. Kontrolujący zauważa jednocześnie brak dostatecznego zainteresowania i nadzoru ze strony Komisji Rewizyjnej²⁰² i członków Zarządu Stowarzyszenia²⁰³, którzy dowiedzieli się albo przy zachowaniu należytej staranności powinni dowiedzieć się o zmianie umowy kredytowej. Informacja o wydłużeniu okresu spłaty kredytu znajduje się w sprawozdaniu finansowym

¹⁹⁸ Dz.U z 2024 r. poz. 1646.

²⁰⁰ Dokument „Raport z analizy dokumentów i informacji finansowych dotyczący wybranych transakcji Stowarzyszenia Filmowców Polskich „SFP” z dnia 27 czerwca 2024 r.” przesłany Kontrolującemu mailowo przez SFP w dn. 23 września 2024 r.

²⁰¹ Wyjaśnienia Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 13 października 2024 r.

²⁰² Komisja Rewizyjna w składzie: [REDAKTOWANE]

²⁰³ W okresie 1 stycznia 2020 r. a 31 grudnia 2020 r. Zarząd Główny stanowili Jacek Bromski – Prezes Stowarzyszenia, [REDAKTOWANE]

SFP za 2020 r.²⁰⁴ a mimo to ww. organy SFP w okresie kontrolowanym nie podjęły działań zmierzających do *ustalenia czy jej zawarcie było optymalnym rozwiązaniem z punktu widzenia ekonomicznych interesów Stowarzyszenia.*

Kontrolowany wyjaśnił, że dysponuje jedynie wnioskiem²⁰⁵ byłego prezesa o zmianę warunków umowy o kredyt obrotowy – wydłużenie okresu spłaty kredytu z dnia 22 stycznia 2020 r. adresowanego do ██████████; nie ma wiedzy na temat innych niż wymienione w nim powodów powzięcia decyzji o zmianie umowy kredytowej²⁰⁶. Były prezes SFP odnosząc się do pytania o powody renegotjacji umowy wyjaśnił²⁰⁷, że *Kredyt otrzymaliśmy na 10 lat, przedłużyłem jego spłatę do 20 ze względu na opłacalność takiej decyzji.*” Do przedmiotowych wyjaśnień nie przedłożono informacji w zakresie konkretnych korzyści jakie miała przynieść Stowarzyszeniu zmiana umowy. Z wniosku wynika, że celem zmiany warunków umowy kredytowej miało być *znaczne ułatwienie funkcjonowania SFP i wypełniania bieżących zobowiązań finansowych Stowarzyszenia*, ponieważ koszty remontu i adaptacji siedziby SFP przy ul. Pańskiej w Warszawie *przekroczyły zakładany poziom nakładów na ten cel.* Wskazano nadto, że SFP miało ponieść *znaczne koszty w związku ze zmianą statutu i organizacją Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu w marcu 2019 r.*” w związku z wejściem w dniu 19 lipca 2018 r. w życie ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1293). Stowarzyszenie oświadczyło jednocześnie, że *nie posiada dokumentów potwierdzających twierdzenia zawarte we wniosku o wydłużenie kredytu.*²⁰⁸ SFP nie przedstawiło Kontrolującemu również danych dotyczących planowanych kosztów remontu i adaptacji siedziby w Warszawie. Wskazało natomiast, że poniesiono na ten cel wydatki w kwocie 25.445.351,75 zł. Kontrolowany nie był też w stanie wykazać wydatków poniesionych w związku z Nadzwyczajnym Walnym Zjazdem i zmianą statutu.

Należy zaznaczyć, że wydatki związane ze zmianą statutu czy zorganizowania *Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu* w marcu 2019 r. stanowiły koszty operacyjne Stowarzyszenia i przy zachowaniu należytej staranności Zarząd SFP powinien był je przewidzieć w planie na 2019 r. Stowarzyszenie nie przedstawiło danych, z których w sposób jednoznaczny wynikałoby, że SFP nie było w stanie kontynuować spłaty miesięcznej raty kredytu hipotecznego zgodnie z umową kredytową, co od 2014 do grudnia 2019 r. czyniło należycie. SFP wyjaśniło²⁰⁹ Kontrolującemu, że *przed wystąpieniem z wnioskiem o przedłużenie okresu kredytowania nie sporządzono analizy ekonomicznej opłacalności takiej decyzji i jej wpływu na finanse SFP*²¹⁰. Oznacza to, że nie rozważano również alternatywnych działań, jak choćby ograniczenie czy rezygnację z innych wydatków Biura SFP, bądź wydłużenie kredytowania o krótszy niż 16-letni okres, które mogłyby adekwatnie zrealizować cel *znacznego ułatwienia funkcjonowania SFP* i realizacji bieżących zobowiązań SFP.

---

²⁰⁴ W sprawozdaniu finansowym SFP za 2020 r. w pozycji bilansowej „B.II – zobowiązania długoterminowe” wskazano, że wartość kredytu wynosi 5.001.100,00 zł i w „stosunku do roku poprzedniego uległa zwiększeniu z powodu renegotjacji warunków kredytowych i wydłużeniu spłaty tego zobowiązania.”

²⁰⁵ „Wniosek o zmianę warunków umowy o kredyt obrotowy – wydłużenie okresu spłaty kredytu” z dnia 22 stycznia 2020 r. stanowiący załącznik nr 7 do wyjaśnień Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

²⁰⁶ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 16 września 2024 r.

²⁰⁷ Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r.

²⁰⁸ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 13 października 2024 r.

²⁰⁹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 3 października 2024 r.

²¹⁰ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 3 października 2024 r.

W świetle powyższych ustaleń, Kontrolujący stwierdza, że decyzja o zmianie warunków umowy kredytowej na zakup bieżącej siedziby Stowarzyszenia Filmowców Polskich w Warszawie została podjęta bez przeprowadzenia analizy opłacalności zmiany umowy kredytowej i jej wpływu na finanse Stowarzyszenia, oceny alternatywnych możliwości realizacji zobowiązań, bez udokumentowanej konieczności jej zawierania. Korzyści jakie odniosło Stowarzyszenie z tytułu zmiany umowy kredytowej nie zostały Kontrolującemu ujawnione przez Stowarzyszenie.

Zmiana umowy kredytowej jednoosobowo przez Prezesa SFP, z pominięciem w procesie decyzyjnym Komisji Rewizyjnej i Zarządu Głównego SFP stanowiła przekroczenie uprawnień, w świetle postanowień Statutu SFP oraz udzielonych Prezesowi SFP upoważnień do podejmowania czynności zobowiązujących i rozporządzających.

Kontrolujący zauważa jednocześnie brak dostatecznego zainteresowania i nadzoru w tej sprawie ze strony członków Zarządu Głównego SFP i Komisji Rewizyjnej, którzy dowiedzieli się albo przy zachowaniu należytej staranności powinni dowiedzieć się o zmianie umowy kredytowej, a mimo to nie powzięli działań zmierzających do ustalenia czy jej zawarcie było optymalnym rozwiązaniem z punktu widzenia ekonomicznych interesów Stowarzyszenia.

4.5. Wynagrodzenie Dyrektora Biura SFP Pani ██████████

Pani ██████████ Dyrektora Biura Stowarzyszenia Filmowców została zatrudniona na podstawie umowy o pracę z 2 stycznia 2018 roku na czas nieokreślony. Umowa o pracę została podpisana przez pana Jacka Bromskiego Prezesa SFP. Z umowy wynika, że szczegółowy zakres obowiązków Dyrektora Biura został określony w załączniku do niniejszej umowy. Stowarzyszenia SFP nie posiadało w aktach osobowych przedmiotowego zakresu obowiązków.

W umowie określono następujące składniki wynagrodzenia: wynagrodzenie miesięczne ██████████ dodatek funkcyjny w wysokości 40% wynagrodzenia miesięcznego, premia kwartalna w wysokości wynagrodzenia miesięcznego wraz z wypłacanymi dodatkami, płatna wraz z wynagrodzeniem miesięcznym w ostatnim miesiącu danego kwartału.

Do umowy zawarto dwa aneksy zmieniające wartość wypłaconego wynagrodzenia, tj. porozumienie z 31 marca 2021 roku, w ramach którego zwiększono wynagrodzenie miesięczne o ██████████, tj. do kwoty ██████████ miesięcznie brutto oraz porozumienie z 1 sierpnia 2021 roku przyznające pracownikowi dodatkowe wynagrodzenie tzw. „trzynastą pensję” wypłacaną raz w roku, łącznie z wynagrodzeniem za miesiąc grudzień.

Na podstawie porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę z 29 marca 2023 roku, rozwiązano stosunek pracy między stronami z dniem 31 marca 2023 roku. W § 1 porozumienia wskazano, że *pracownik niniejszym oświadcza, że cofa złożone w dniu 28 lutego 2023 roku wypowiedzenie umowy o pracę, a pracodawca oświadcza, że wyraża zgodę na to cofnięcie.*

Zasady wynagradzania oraz świadczenia wypłacane w związku z wykonywaną pracą dla pracowników zostały określone w Regulaminie Wynagradzania Pracowników Biura SFP, wprowadzonym zarządzeniem nr 1 Prezesa Stowarzyszenia Filmowców Polskich z dnia 16 grudnia 2020 roku, zmienionym zarządzeniem nr 1 Prezesa SFP z dnia 19 lipca 2021 roku.

łącna wartość wypłaconych wynagrodzeń dla p. ██████████ Dyrektora Biura w okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 marca 2023 roku wyniosła ██████████, w tym:

- roczne wynagrodzenie brutto wyniosło: ██████████
- średnie miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło: ██████████
- najwyższe miesięczne wynagrodzenie netto wyniosło: ██████████

Na podstawie karty wynagrodzeń pracownika Pani ██████████ za lata 2020-2023 ustalono, że Dyrektorowi Biura SFP wypłacono następujące składniki wynagrodzenia brutto:

L.p.	Składniki wynagrodzenia	2020	2021	2022	2023	Razem
1	wynagrodzenie miesięczne	████████	████████	████████	████████	████████
2	dodatek funkcyjny	████████	████████	████████	████████	████████
3	dodatek stażowy	██████	██████	██████	██████	██████
4	premia kwartalna	████████	████████	████████	████████	████████
5	premia uznaniowa	████████	██████	██████	-	████████
6	premia	████████	████████	████████	████████	████████
7	nagroda	-	████████	-	-	████████
8	nagroda jubileuszowa	████████	-	-	-	████████
9	trzynasta pensja	-	████████	████████	-	████████
10	ekwiwalent na urlop wypoczynkowy	-	-	-	████████	████████
11	odprawa				████████	████████
12	odszkodowanie zakaz konkurencji				████████	████████
Razem brutto		████████	████████	████████	████████	████████

Analiza składników wynagrodzenia wykazała, że Pani ██████████ wypłacono w badanym okresie premię kwartalną w łącznej wysokości ██████████ na podstawie zawartej umowy o pracę z dnia 2 stycznia 2018 roku, pomimo, że obowiązujące w badanym okresie Regulaminy Wynagradzania Pracowników Biura SFP nie przewidywały takiej premii dla Dyrektora Biura. Kontrolowany wyjaśnił²¹¹, że *postanowień dotyczących premii uznaniowych i kwartalnych nie ma zawartych w Regulaminie wynagradzania. Premia uznaniowa zależała od decyzji przełożonego, natomiast premia kwartalna była płacona zgodnie z umową o pracę.*

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień, należy zaznaczyć, że ww. umowa o pracę nie określała warunku przyznania premii kwartalnej, a jedynie jej wysokości i termin zapłaty. Regulamin Wynagradzania Pracowników SFP w ogóle nie przewidywał możliwości przyznania pracownikowi stałej, regularnej premii kwartalnej. Żadna dokumentacja płaćcowa nie określała kryteriów przyznawania

²¹¹ Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r.

premier kwartalnej oraz wymogów, po spełnieniu których pracodawca zobowiązany był do jej wypłaty. Wysokość premii kwartalnej wypłaconej Dyrektorowi Biura SFP w każdym ostatnim miesiącu danego kwartału wynosiła [REDAKTOWANE] do 31 maja 2021 roku oraz [REDAKTOWANE] od 1 czerwca 2021 roku do 31 marca 2023 roku.

Pani [REDAKTOWANE] Dyrektorowi Biura SFP wypłacono w analizowanym okresie dodatek stażowy w łącznej wysokości [REDAKTOWANE], pomimo, że umowa o pracę nie przewidywała tego składnika. Umowa o pracę określała, z jakich obowiązkowych elementów składa się wynagrodzenie pracownika, tj. wynagrodzenia miesięcznego, premii kwartalnej i dodatku funkcyjnego. Umowa o pracę nie zawierała odpowiednich uregulowań odnośnie innych składników wynagrodzenia wymienionych w Regulaminie Wynagradzania Pracowników Biura SFP. Dodatek stażowy jako stały skład wynagrodzenia został przewidziany w § 10 Regulaminu Wynagradzania Pracowników Biura SFP pracownikowi przysługuje dodatek za wysługę lat w wysokości 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego po 5 – ciu latach pracy w ramach SFP, dodatek wzrasta o 1% za każdy następny rok pracy w SFP, z tym, że nie może przekroczyć 10% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Umowa o pracę określała składniki wynagrodzenia, ale nie przewidywała dodatku stażowego.

Wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków stałych takich jak dodatek funkcyjny i premia kwartalna nie zostały zatwierdzone przez Zarząd Główny SFP. Kontrolowany wyjaśnił²¹², że *wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków stałych nie zostały zatwierdzone przez Zarząd Główny SFP. Wynikają one z Regulaminu Wynagradzania Pracowników Biura SFP, który wprowadzany jest zarządzeniem Prezesa SFP. (...)Należy wskazać, że zgodnie z § 12 ust. 8 Statutu SFP w brzmieniu obowiązującym do 2023 roku, a więc w okresie kiedy p. [REDAKTOWANE] była zatrudniona na stanowisku Dyrektora Biura SFP przytoczony zapis Statutu upoważniał Prezesa SFP do samodzielnego zarządzania Biurem. Statut dawał kompetencje Prezesowi SFP do wybrania danej osoby i zatrudnienia na stanowisku Dyrektora Biura. Na Walnym Zebraniu Członków SFP w dniu 22 czerwca 2023 r. uchwalono zmiany Statutu. Zgodnie z nowym jego brzmieniem organizację i zakres działalności biura Stowarzyszenia ustala Zarząd Główny. Dyrektora Biura powołuje i odwołuje Zarząd Główny.*

Pan Jacek Bromski były Prezes Stowarzyszenia SFP wyjaśnił²¹³, że *wysokość wynagrodzenia dla dyrektora biura SFP określono na podstawie siatki płac opracowanej przez ówczesnego wicedyrektora [REDAKTOWANE] (pełniącego dziś także tę funkcję). SFP nie można porównywać do krajowych ozz ze względu na zakres i skalę jego działalności. SFP jest stowarzyszeniem twórców, a działalność ozz jest tylko jedną z wielu działalności na rzecz członków oraz środowiska filmowego. Prowadzimy dwa domy pracy twórczej, cztery restauracje, kino, wydajemy miesięcznik „Magazyn filmowy”, prowadzimy Studio Munka, w którym produkujemy filmy debutantów i młodzieży filmowej, współorganizujemy festiwale w Gdyni i Krakowie, organizujemy festiwal „Młodzi i Film” w Koszalinie, organizujemy przeglądy polskich filmów na świecie, popularyzując polskie kino, np. z okazji stulecia niepodległości Polski wydaliśmy specjalny album filmowy z polskimi filmami historycznymi oraz zorganizowaliśmy przeglądy tych filmów w siedemnastu stolicach świata. W kinie Kultura organizujemy monograficzne przeglądy polskich mistrzów kina z udziałem twórców i aktorów: np. tydzień z [REDAKTOWANE], czy chociażby*

²¹² Wyjaśnienia Pana Grzegorza Łoszewskiego, Prezesa SFP z dnia 10 października 2024 r. oraz pismo z dnia 23 grudnia 2023 r.

²¹³ Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r.

niedawny tydzień filmów [REDAKTOWANE], z udziałem reżysera, który cieszył się olbrzymim powodzeniem wśród widzów. Pokazom filmów towarzyszą dyskusje, które są nagrywane i trafiają na nasz portal internetowy. Organizujemy również, w porozumieniu z MSZ, comiesięczne pokazy polskich filmów dla korpusu dyplomatycznego z udziałem twórców i aktorów. SFP jest postrzegane na świecie jako jedno z trzech najprężniejszych organizacji autorów filmowych, pozostałe to francuskie SACD i hiszpańskie SGAE. Zapewniam, że tam dyrektorzy zarabiają dużo więcej, a prezesi grubo ponad [REDAKTOWANE]. SFP przez lata stało się autorytetem i przedmiotem zazdrości środowisk filmowych na całym świecie, czego mieliśmy szereg dowodów na międzynarodowych konferencjach. Nie widzę powodu ustalania wysokości wynagrodzeń w SFP na podstawie porównywania ich z pensjami w innych krajowych ozz.

Z Panią [REDAKTOWANE] Dyrektorem Biura SFP zawarto umowę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy z dnia 28 lutego 2018 roku, w której pracownik zobowiązał się przez okres 5 lat po ustaniu stosunku pracy nie prowadzić działalności konkurencyjnej względem działalności prowadzonej przez pracodawcę. Pracodawca zobowiązał się do wypłacenia odszkodowania w wysokości [REDAKTOWANE] za każdy miesiąc trwania zakazu konkurencji określonego umową. Do umowy zawarto aneks z dnia 31 marca 2023 roku, w którym zmieniono okres zakazu konkurencji przez 19 miesięcy począwszy od 1 kwietnia 2023 r. Pracodawca zobowiązał się do wypłacenia pracownikowi odszkodowania w wysokości [REDAKTOWANE] płatnego w równych ratach miesięcznych w wysokości [REDAKTOWANE] przez okres 12 miesięcy począwszy od 1 listopada 2023 r. Na podstawie zawartego aneksu pracownikowi w 2023 roku zostało wypłacone odszkodowanie [REDAKTOWANE].

Na podstawie aneksu z 1 sierpnia 2021 roku do umowy o pracę przyznano i wypłacono Pani [REDAKTOWANE] Dyrektorowi Biura SFP „trzynastą pensję” w kwocie [REDAKTOWANE] w 2021 roku i [REDAKTOWANE] w 2022 roku. Powyższe dodatkowe świadczenie wynagrodzenia rocznego zostało przewidziane w § 9¹ Regulaminu Wynagradzania Pracowników Biura SFP.

Pani [REDAKTOWANE] Dyrektorowi Biura SFP przyznano odprawę [REDAKTOWANE] oraz ekwiwalent za urlop [REDAKTOWANE]. Odprawa wynikała z umowy o pracę w wysokości 6 – krotności średniego miesięcznego wynagrodzenia osiągniętego w ostatnich 3 miesiącach poprzedzających nabycie prawa do odprawy. Ekwiwalent za urlop oraz odprawa zostały naliczone na liście płac nr LPE/DYR./2023/03/2 z 31 marca 2023 roku w łącznej wysokości [REDAKTOWANE] oraz zostały wypłacone pracownikowi w wysokości [REDAKTOWANE] 31 marca 2023 roku. Przelew bankowy został wprowadzony do systemu elektronicznej bankowości przez Panią [REDAKTOWANE] i zatwierdzony przez pana Jacka Bromskiego Prezesa SFP. Łączna kwota wypłaconego miesięcznego wynagrodzenia w miesiącu marcu 2023 roku dla Pani [REDAKTOWANE] Dyrektora Biura SFP wyniosła [REDAKTOWANE] i była najwyższym wynagrodzeniem miesięcznym wypłaconym netto w analizowanym okresie.

Na podstawie decyzji z 24 marca 2020 roku Pana Jacka Bromskiego Prezesa SFP przyznano Pani [REDAKTOWANE] Dyrektorowi Biura SFP nagrodę jubileuszową z tytułu 30 lat pracy w wymiarze 150% wynagrodzenia miesięcznego, wynikającą z § 11 Regulaminu Wynagradzania Pracowników Biura SFP. Powyższa nagroda została naliczona w kwocie [REDAKTOWANE] od wszystkich składników

wynagrodzenia, tj. wynagrodzenia zasadniczego, dodatku stażowego i funkcyjnego oraz premii kwartalnej.

Na podstawie decyzji Pana Jacka Bromskiego Prezesa SFP przyznano Pani [REDAKTOWANE] Dyrektorowi Biura SFP nagrody pieniężne [REDAKTOWANE] (pismo z 30 lipca 2021 roku) oraz [REDAKTOWANE] (pismo z 25 sierpnia 2021 r.) za wzorowe wykonywanie obowiązków służbowych. Nagrody zostały wypłacone pracownikowi [REDAKTOWANE] 30 lipca 2021 roku oraz [REDAKTOWANE] 25 sierpnia 2021 r. Przelewy bankowe zostały wprowadzone do systemu elektronicznej bankowości przez Panią [REDAKTOWANE] i zatwierdzone przez Pana Jacka Bromskiego Prezesa SFP. Na liście płac nr LPE/ZGS/2021/08/2/0001 za okres od 1 do 31 sierpnia 2021 roku oraz nr LPE/ZGS/2021/07/2/0001 za okres od 1 do 31 lipca 2021 roku naliczono nagrody pieniężne w kwotach [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE]. W dokumentacji płacowej Stowarzyszenia występuje różnica pomiędzy kwotą nagrody naliczonej na listach płac 191.969,19 zł brutto, a kwotą przyznanej nagrody wynikającej z ww. pism stanowiących podstawę do naliczenia nagrody [REDAKTOWANE]. Stowarzyszenie nie posiada dokumentów potwierdzających podstawę kwot ujętych na listach płac w łącznej wysokości [REDAKTOWANE].

Pani [REDAKTOWANE] Dyrektorowi Biura SFP wypłacone premie uznaniowe [REDAKTOWANE] 1 sierpnia 2022 roku oraz [REDAKTOWANE] 29 maja 2020 roku. Powyższe premie zostały naliczone w listach płac w wysokości [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE]. Podstawą do naliczenia ww. premii były decyzje pana Jacka Bromskiego Prezesa SFP w kwocie [REDAKTOWANE] z 26 maja 2020 r. Stowarzyszenie nie posiada dokumentów potwierdzających podstawę kwot ujętych na listach płac w wysokości odpowiednio [REDAKTOWANE].

Pani [REDAKTOWANE] Dyrektorowi Biura SFP w badanym okresie przyznano premie w łącznej wysokości [REDAKTOWANE] i premie uznaniowe w łącznej wysokości [REDAKTOWANE]. Stowarzyszenie nie posiada dokumentów potwierdzających podstawę kwot ujętych na listach płac premii w wysokości [REDAKTOWANE] (84 % przyznanych premii brutto) oraz premii uznaniowych w wysokości [REDAKTOWANE] (89% przyznanych premii uznaniowych brutto).²¹⁴

Pan Jacek Bromski wyjaśnił²¹⁵, że *decyzje o przyznaniu premii dla dyrektor biura SFP podejmowałem ja, jako pracodawca. Nie znam powodów dla których w SFP brak jest dokumentów potwierdzających przyznanie części premii. Za przechowywanie i archiwizację dokumentów odpowiadają właścivi pracownicy biura SFP na podstawie zakresów obowiązków (...). Wysokość premii Dyrektor biura, także wynikała z ponadstandardowego nakładu pracy np. przygotowanie materiałów na zjazd, np. organizacji i wykonania dostarczania obiadów dla seniorów SFP w okresie pandemii i lockdownu. Rozwiliśmy około 500 obiadów dziennie, przygotowywanych w naszych restauracjach, dzięki temu możliwe było utrzymanie personelu w czasie, kiedy większość restauracji zamykano. Ta inicjatywa została w całości zorganizowana przez dyr. [REDAKTOWANE].*

Ponadto Kontrolowany wyjaśnił, że [REDAKTOWANE] które prowadzi księgowość SFP, zgodnie z kilkuletnimi przyjętymi zasadami premie i premie uznaniowe ubruttowiało (premie były wypłacane

²¹⁴ [REDAKTOWANE]

²¹⁵ Wyjaśnienia Pana Jacka Bromskiego, byłego Prezesa SFP. Data wpływu: 24 października 2024 r.

bez listy płac) z przekonaniem, że dokumenty dotyczące premii i premii uznaniowych są w aktach osobowych Pani Dyrektor, zgodnie z przekazanymi informacjami.

Wszystkie przelewy bankowe dotyczące wypłaty wynagrodzenia dla Pani [REDAKTOR] Dyrektora Biura SFP wprowadzała do systemu elektronicznej bankowości Pani [REDAKTOR] a autoryzacji dwuosobowej dokonywały osoby: Pani [REDAKTOR] oraz Pan Jacek Bromski.

Dokonane wypłaty na rzecz Pani [REDAKTOR] Dyrektora Biura SFP z tytułów: premii uznaniowej, premii oraz nagrody na łączną kwotę [REDAKTOR] nie znalazło potwierdzenia w przedstawionych dokumentach. Stowarzyszenie nie udokumentowało w całości lub w części kwot przyznanych dla ww. pracownika w analizowanym okresie z tytułu premii uznaniowej [REDAKTOR] premii [REDAKTOR] oraz nagrody [REDAKTOR], co stanowi naruszenia art. 38 uzz.

W świetle powyższego wyjaśnić należy, że podmiotom uprawnionym przysługuje wynagrodzenie z tytułu eksploatacji ich praw, ważne jest, aby opłaty z tytułu zarządzania nie przekraczały uzasadnionych kosztów zarządzania prawami i aby ozz zapewniały podmiotom uprawnionym przejrzystość w zakresie zasad regulujących takie potrącenia.²¹⁶

Natomiast art. 38 uzz przewiduje wymogi, którymi powinny odpowiadać potrącenia dokonywane na pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania oraz działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym. Zasady dokonywania potrąceń mają być określone w regulaminach. Potrącenia nie mogą przekraczać granic uzasadnionych działaniami podejmowanymi przez ozz na rzecz uprawnionych, zaś konkretna wysokość potrąceń ma być ustalana na podstawie obiektywnych kryteriów. Nie bez znaczenia pozostaje w tych okolicznościach również niezarobkowy cel stowarzyszenia (art. 2 ust. 1 Prawo o stowarzyszeniach w zw. z art. 2 ust. 2 uzz). Zasady dokonywania potrąceń powinny być sformułowane w regulaminach w ten sposób, aby pokrywały koszty działalności prowadzonej przez ozz, bez dodatkowej korzyści po stronie stowarzyszenia. Obiektywny charakter kryteriów ustalania wysokości potrąceń oznacza, że koszt sprawowania zarządu powinien być określany na podstawie średnich stawek rynkowych za usługi o zbliżonym charakterze do usług świadczonych przez ozz na rzecz użytkowników. Odpłatność za nabywaną przez ozz usługę nie powinna w żadnym wypadku przekraczać średnich stawek występujących na rynku. Art. 4 ust. 4 uzz wymaga od ozz zachowania należytej staranności w procesie zarządzania przychodami z praw. Zachowanie takiej staranności powinno w szczególności oznaczać prowadzenie przez organizację badań rynku czy konkursów ofert w celu wyszukiwania podmiotów, które mogłyby świadczyć określone usługi w możliwie najkorzystniejszej cenie. Dodatkowo w odniesieniu do potrąceń przeznaczonych na pokrycie kosztów prowadzenia działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym uzz wymaga, aby były one pokrywane z uwzględnieniem sprawiedliwych kryteriów, w szczególności w odniesieniu do dostępu do tych świadczeń i ich zakresu.²¹⁷

²¹⁶ Motyw 28 Dyrektywy z dnia z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 84 z 20.3.2014, p. 72–98).

²¹⁷ Ustawy autorskie, Komentarz, red. Ryszard Markiewicz, komentarz do art. 38 Adam Pązik, s. 2506-2507.

W świetle powyższego wskazać należy, że wynagrodzenia pracowników Biura SFP, w tym Dyrektor Biura, jak również umowy zawarte z członkami organów SFP, w tym z Panem Jackiem Bromskim pokrywane są ze środków stanowiących potrącenia z przychodów z praw. Potrącenia na koszt zbiorowego zarządzania mają być uzasadnione, należyte udokumentowane i zapewniać przejrzystość w zakresie zasad regulujących te potrącenia. W przypadku potrąceń na działalność o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym, działalność ta ma być prowadzona z uwzględnieniem sprawiedliwych kryteriów, w szczególności w odniesieniu do dostępu do tych świadczeń oraz ich zakresu. Całość obu typów potrąceń ma być dokonywana w granicach uzasadnionych działaniami podejmowanymi na rzecz uprawnionych oraz ustalana na podstawie obiektywnych kryteriów. W przypadku wynagrodzenia Dyrektor Biura SFP p. [REDAKTOWANE] wymogi te nie zostały spełnione. Na wynagrodzenie Dyrektor Biura SFP składały się poza wynagrodzeniem zasadniczym także dodatek funkcyjny, dodatek stażowy, premia kwartalna, premia uznaniowa, premia, nagroda, nagroda jubileuszowa, trzynasta pensja, ekwiwalent za urlop, odprawa oraz odszkodowanie za zakaz konkurencji. Przy takiej wielości składników wynagrodzenia, jak również dość swobodnym podejściem SFP do ich dokumentowania, trudno mówić, że wymóg przejrzystości został w tej sytuacji spełniony. Dodatkowo wskazać należy, że wysokość jej wynagrodzenia ukształtowanego na wyżej omówionym poziomie nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego. Nie sposób zgodzić się z wyjaśnieniami byłego Prezesa SFP Jacka Bromskiego, który wskazuje, że zakres i skala działalności Stowarzyszenia uzasadniają wynagrodzenie Prezesa SFP oraz Dyrektor Biura SFP na tym poziomie. Podkreślić w tym miejscu należy, że Stowarzyszenie Filmowców Polskich nie jest prywatnym przedsiębiorstwem, a stowarzyszeniem działającym na podstawie przepisów Prawa o stowarzyszeniach, a w takim zakresie, w jakim działa ono jako organizacja zbiorowego zarządzania (która to funkcja ma dominujący charakter jego działalności), działającym na podstawie przepisów ustawy o zbiorowym zarządzaniu. Przepisy uzz ograniczają swobodę funkcjonowania stowarzyszenia będącego ozz w zakresie celów statutowych działalności oraz dysponowania środkami majątkowymi. Środki uzyskiwane z potrąceń od przychodów z praw są formalnie zaliczane do majątku własnego ozz (art. 35 ust. 3 uzz), jednak mogą być one przeznaczone wyłącznie na wypłatę uprawnionym, pokrycie kosztów zbiorowego zarządzania oraz prowadzoną działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną (art. 36 uzz). Przeznaczenie środków uzyskanych z potrąceń na jakiegokolwiek inne cele, ponadto wydatkowanie ich bez kontroli, uzasadnienia podejmowanymi działaniami, należytego udokumentowania, a także bez ujawniania tych wydatków członkom Stowarzyszenia oraz podmiotom, których prawami Stowarzyszenie zbiorowo zarządza, jak miało to miejsce w przypadku kształtowania i wypłaty wynagrodzenia i jego poszczególnych składników dla Dyrektor Biura SFP p. [REDAKTOWANE], jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie przepisów uzz, powodujące powstanie szkody zarówno po stronie SFP, jak i reprezentowanych przez nią indywidualnych uprawnionych.

4.6. Niecelowość innych wydatków poniesionych ze środków Funduszu SKE

Kontrolujący zwracają ponadto uwagę na niecelowość wydatków sfinansowanych ze środków Funduszu SKE, a które szczegółowo zostały omówione w punktach 2.1.1-2.1.4. niniejszego dokumentu, tj.: zakup nieruchomości w Osowcu pod budowę farmy fotowoltaicznej, finansowanie strat z działalności gospodarczej, zakup kosiarki i klimatyzatorów oraz umowa o usługi doradcze z [REDAKTOWANE]

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, wnoszę o:

1. Określenie przejrzystych zasad wydatkowania środków pochodzących z potrąceń na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym uwzględniających wymogi racjonalnego gospodarowania środkami, uzasadnienia podejmowanymi działaniami oraz stosowania obiektywnych kryteriów, które wyeliminują w szczególności sytuacje pokrywania wydatków z ww. środków na rzecz osób lub podmiotów nieuprawnionych, na towary lub usługi niezwiązane bezpośrednio z wykonywaniem działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym, prowadzących do nierównego traktowania uprawnionych, czy z pominięciem sprawiedliwych kryteriów w szczególności w odniesieniu do dostępu do tych świadczeń.
2. Bieżącą weryfikację wydatków pokrywanych ze środków pochodzących z potrąceń na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym pod kątem ich celowości, z uwzględnieniem zakresu prowadzonej działalności statutowej.
3. Określenie przejrzystych zasad finansowania kosztów podróży pokrywanych ze środków pochodzących z potrąceń na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym uwzględniających wymogi racjonalnego gospodarowania środkami oraz uzasadnianie podejmowanych działań, które wyeliminują w szczególności sytuacje pokrywania kosztów podróży z ww. środków dla osób nieuprawnionych, w różnym standardzie podróży w ramach jednej delegacji lub w wyższym standardzie podróży.
4. Określenie przejrzystych zasad zakupu, najmu i utrzymania przez Stowarzyszenie samochodów finansowanych ze środków pochodzących z potrąceń na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym uwzględniających wymogi racjonalnego gospodarowania środkami oraz wymogi uzasadnienia podejmowanymi działaniami, które wyeliminują w szczególności sytuacje pokrywania z ww. środków kosztów zakupu, najmu i utrzymania nadmiernej liczby samochodów, a także samochodów klasy premium.
5. Wprowadzenie mechanizmów kontrolnych, mających na celu zapobieganie wydatkowania środków w ramach udzielanych upoważnień do dysponowania środkami finansowymi należącymi do Stowarzyszenia, w sposób niezgodny z przepisami prawa i aktami wewnętrznymi Stowarzyszenia oraz bez wiedzy organów Stowarzyszenia.
6. W przypadku udzielania upoważnień na dysponowanie środkami finansowymi (dla pracowników lub członków organów) precyzyjne formułowanie zakresu upoważnień co do wysokości kwot, którymi dysponuje upoważniony, wielości transakcji, których kwota upoważnienia dotyczy, przestrzeni czasowej, w jakiej transakcje na określoną kwotę mogą być dokonywane oraz rozważenie możliwości doprecyzowania upoważnienia co do określonych typów wydatków dokonywanych w ramach udzielanych upoważnień.
7. Stworzenie systemu obowiązków sprawozdawczych osób działających w ramach upoważnienia do dysponowania środkami finansowymi w określonych przedziałach czasowych (np. miesięcznie,

- kwartalnie) wobec Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej z wydatków podjętych w ramach upoważnienia.
8. Opracowanie jasnych, przejrzystych, niedyskryminujących i sprawiedliwych zasad dostępu przez uprawnionych do środków pochodzących z potrąceń na działalność socjalną, kulturalną lub edukacyjną.
  9. Respektowanie zapisów Regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP poprzez:
    - udzielanie zapomóg na podstawie wniosków, przekazanych do Stowarzyszenia w formie przewidzianej Regulaminem udzielania pomocy finansowej członkom SFP,
    - wypłatę zapomóg członkom SFP w następstwie podjętej uchwały Zarządu Głównego SFP o przyznaniu świadczenia, eliminując sytuacje w których wypłata następuje przed podjęciem uchwały o przyznaniu zapomogi,
    - przekazywanie wnioskodawcom treści decyzji Komisji o przyznaniu zapomogi, w formach przewidzianych zapisami Regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP,
    - rozpatrywanie aktualnych i obowiązujących wniosków o udzielenie zapomogi przewidzianych regulaminem udzielania pomocy finansowej członkom SFP, wraz z załącznikami stanowiącymi integralną część ww. regulaminu,
    - udzielanie kolejnych zapomóg po upływie 12 miesięcy od dnia przyznania poprzedniej zapomogi,
    - każdorazowe uzupełnianie pozycji: Rekomendacja Komisji oraz Podpis Zatwierdzającego, znajdujących się w załączniku nr 1 do Regulaminu udzielania pomocy finansowej członkom SFP, stanowiącym wniosek o udzielenie zapomogi.
  10. Przestrzeganie zapisów Regulaminu stypendiów artystycznych SFP poprzez skuteczną weryfikację czy wniosek o udzielenie stypendium artystycznego uwzględnia wszystkie elementy wymagane zapisami ww. regulaminu.
  11. Respektowanie zapisów Regulaminu pn. „ Wsparcie członków SFP poprzez dofinansowanie do wyjazdów wakacyjnych ich dzieci”, poprzez przekazywanie wnioskodawcom treści decyzji Komisji o przyznaniu dofinansowania, w formach przewidzianych zapisami ww. regulaminu.
  12. Wprowadzenie racjonalnej polityki wynagradzania dla dyrektora biura SFP poprzez należyte dokumentowanie decyzji o przyznawaniu składników wynagrodzenia, przejrzyste kształtowanie wysokości i ilości składników wynagrodzenia.
  13. Wprowadzenie do polityki wynagrodzeń mechanizmów zapobiegających tworzeniu kominów płacowych poprzez kształtowanie wynagrodzeń pracowników biura oraz członków organów Stowarzyszenia w sposób adekwatny do powierzonych zadań i pełnionych funkcji przez poszczególne osoby.
  14. Przyznawanie składników wynagrodzenia przewidzianych w Regulaminie Wynagradzania Pracowników Biura SFP oraz doprowadzenie do zgodności składników wynagrodzeń określonych w umowach o pracę z obowiązującym Regulaminem Wynagradzania Pracowników Biura SFP.

15. Wprowadzenie mechanizmu opiniowania zatrudnienia na stanowisko dyrektora biura Stowarzyszenia lub zmiany warunków płacowych jego umowy przez Zarząd Główny.
16. W sytuacjach zawierania umów w imieniu Stowarzyszenia przez osoby nieuprawnione do reprezentacji zgodnie ze Statutem i ujawnieniem w KRS, każdorazowe załączanie w postaci załączników do zawieranych umów koniecznych dokumentów wskazujących na umocowanie określonej osoby do zawarcia przedmiotowej umowy.
17. Przestrzeganie zasad wynikających z art. 37 uzz określających zasady inwestowania środków pochodzących z przychodów z praw. Wyeliminowanie sytuacji finansowania inwestycji własnych Stowarzyszenia w sztukę lub innych o podobnym charakterze ze środków pochodzących z potrąceń na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym.
18. W odniesieniu do zawierania umowy z prezesem Zarządu Głównego na świadczenie usług wobec Stowarzyszenia:
  - wprowadzenie do Statutu zapisu pozwalającego prezesowi Zarządu Głównego na wykonywanie usług na rzecz Stowarzyszenia również odpłatnie. Wskazanie w Statucie źródła finansowania takiej umowy (np. środki pochodzące z potrąceń na zbiorowy zarząd, na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym lub edukacyjnym, czy środki własne Stowarzyszenia).
  - ustalenie zasad kształtowania wynagrodzenia w przypadku zawierania ww. umowy z uwzględnieniem w szczególności ilości powierzanych zadań, czasu potrzebnego na ich wykonywanie, posiadanych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Wyeliminowanie sytuacji, gdy wynagrodzenie kształtowane jest w oparciu o wskaźniki pozostające bez związku z zawieraną umową i powierzanymi zadaniami. Wysokość wynagrodzenia powinna zawierać uzasadnienie jego wysokości oraz sposobu ukształtowania.
  - przedmiot ww. umowy powinien pozostawać w ścisłym związku z działalnością statutową Stowarzyszenia i rokować uzyskanie w przyszłości wpływów dla Stowarzyszenia.
  - stworzenie mechanizmów służących do weryfikowania zadań wykonywanych przez prezesa Zarządu Głównego w ramach ww. umowy uwzględniających prowadzenie pisemnej sprawozdawczości wobec Zarządu Głównego w określonych przedziałach czasowych. Wzmocnienie nadzoru nad gromadzeniem dokumentacji związanej z ww. umową w celu zapewnienia prawidłowej ewidencji.
  - wprowadzenie mechanizmu opiniowania zawierania ww. umowy z prezesem lub zmiany warunków tej umowy przez Zarząd Główny i Komisję Rewizyjną.
19. W odniesieniu do zawierania umów cywilnoprawnych z członkami organów Stowarzyszenia lub zmiany warunków tych umów wprowadzenie mechanizmu ich opiniowania przez Zarząd Główny lub Komisję Rewizyjną.
20. Przestrzeganie zapisów umów koprodukcji zawieranych między Stowarzyszeniem Filmowców Polskich a beneficjentami środków finansowych przeznaczonych na działalność o charakterze kulturalnym, poprzez realizację płatności rat na rzecz beneficjentów w terminach oraz w kwotach ściśle określonych w harmonogramach płatności uwzględnionych w przedmiotowych umowach.

21. Sporządzanie pisemnych uzasadnień do rocznych planów finansowych SFP oraz do zmian w planach finansowych, w sposób zapewniający przejrzystość decyzji finansowych oraz umożliwiającą weryfikację wykonania planów finansowych.
22. Ocenę postanowień zmienionej umowy kredytowej na zakup bieżącej siedziby SFP pod kątem jej opłacalności dla Stowarzyszenia i zasadności jej wykonywania na obecnych warunkach.
23. Przygotowanie planu działania w sprawie nieruchomości w Osowcu oraz zakupionych paneli w sposób zapewniający maksymalny zwrot poniesionych na nie nakładów i wyeliminowanie działania w sytuacji konfliktu interesów oraz jego zrealizowanie.
24. Wprowadzenie skutecznych mechanizmów planowania i kontroli ponoszonych kosztów działalności gospodarczej oraz remontów zapewniających zachowanie dyscypliny kosztowej.
25. Weryfikację postanowień umowy najmu lokalu gastronomicznego przy ul. Pańskiej pod kątem możliwości jej wypowiedzenia i zawarcia nowej na zasadach rynkowych.
26. Przedstawienie w informacji dodatkowej w rocznych sprawozdaniach finansowych SFP również informacji nt. kosztów każdej działalności gospodarczej SFP oraz szczegółowych informacji nt. przyczyn ew. strat z działalności gospodarczej w podziale na każdą z nich.
27. Zintensyfikowanie działań w celu realizacji uchwał Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków SFP dotyczących pokrycia strat z działalności gospodarczej z dochodów z działalności gospodarczej oraz wyeliminowanie praktyk polegających na pokrywaniu strat finansowych z działalności gospodarczej Stowarzyszenia środkami z działalności statutowej, w szczególności środkami pochodzącymi z potrąceń na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym.
28. Wypracowanie i przyjęcie zasad etycznych (np. w formie kodeksu etyki, kodeksu dobrych praktyk itp.) obowiązujących pracowników SFP, jak również inne osoby działające w ramach oraz w imieniu SFP, które będą m.in. zobowiązywać do wykonywania swoich obowiązków w sposób bezinteresowny i bezstronny, do zgłaszania stwierdzonych przez siebie przypadków niegospodarności, zwłaszcza środków pochodzących z potrąceń na prowadzenie działalności o charakterze socjalnym, kulturalnym i edukacyjnym SFP, a także innych faktów i działań budzących wątpliwości co do ich celowości lub legalności.
29. Zintensyfikowanie działań o charakterze nadzorczym, kontrolnym i weryfikacyjnym przez organy Stowarzyszenia, w szczególności Zarząd Główny i Komisję Rewizyjną, w zakresie prowadzonej przez Stowarzyszenie działalności statutowej.
30. Przestrzeganie procedur opisujących obieg i kontrolę dokumentów księgowych pod względem formalno-rachunkowym, pod względem merytorycznym oraz w zakresie zatwierdzenia do wypłaty, w szczególności potwierdzanie faktur pod względem formalnym, merytorycznym i księgowym w sposób umożliwiającą identyfikację osób, które złożyły podpisy, tak aby weryfikacja czy sporządzenie, opisanie i kontrola dokumentu księgowego w Stowarzyszeniu zostały przeprowadzone przez właściwych pracowników oraz zgodnie z wewnętrznymi procedurami

Stowarzyszenia oraz dokonywania potwierdzenia na dokumentacji księgowej faktu odbioru/dostarczenia usługi/towaru.

31. Wzmocnienie nadzoru nad gromadzeniem, przechowywaniem i obiegiem dokumentacji Stowarzyszenia w celu zapewnienia jej ewidencji przez uprawnione podmioty (organy Stowarzyszenia czy instytucje nadzorujące, itp.) i zapobiegania jej zaginięciu.
32. Regularne informowanie kierowników restauracji SFP o wynikach finansowych kierowanych przez nich restauracji, w tym przychodach i kosztach, w sposób umożliwiający im bieżące monitorowanie wyników restauracji oraz szybkie podejmowanie decyzji operacyjnych.
33. Regularne informowanie członków Komisji Rewizyjnej oraz Zarządu SFP o przychodach i kosztach poszczególnych działalności gospodarczych SFP, w sposób dostosowany do ich potrzeb i zapewniający im bieżący dostęp do wyników finansowych działalności gospodarczych SFP.
34. Ocenę przyjętych zasad prowadzenia rozliczeń wewnętrznych pomiędzy restauracjami SFP a obiektami działalności statutowej SFP, w szczególności w odniesieniu do sposobu wykazywania pełnych kosztów wytworzenia usług świadczonych przez restauracje.
35. Wylimitowanie praktyk polegających na ponoszeniu nieplanowanych wydatków na zakup nieruchomości, finansowanych ze środków z potrąceń przeznaczonych na prowadzenie działalności socjalnej, kulturalnej i edukacyjnej.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, zwracam się do Pana Prezesa o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy *o kontroli w administracji rządowej* od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Hanna Wróblewska